

ISSN 1906-6317

Kanlayano Journal

วารสาร

กัลยาโน

ปีที่ 6 ฉบับที่ 21 เดือนกันยายน-ตุลาคม-พฤศจิกายน พ.ศ.2557

วารสารกัลยาโน ปีที่ 6 ฉบับที่ 21 เดือนกันยายน-ตุลาคม-พฤศจิกายน พ.ศ.2557 ISSN 1906-6317

~ ~
“เราดกนนะ”

เด็ก 2 คนนี้ลูกใคร?
พูดจาไม่สุภาพกันเลย
ต้องเรียกผู้ปกครอง
มาช่วยปรับทัศนคติ
เด็กๆพวกนี้ให้ดีขึ้น

เดี๋ยวตามให้ครับ

เอ่อ..ลูกๆ ผมเอง

ลูก 2 คนของโยม
พูดจาไม่ค่อยสุภาพ
โยมเตือนเด็กๆ
สักหน่อยดีมั๊ย?

ไอ้เด็กนรก..จกกระเปรัต! ใครใช้ให้พวกมึงพูดจาหมาๆแบบนี้
โคตรพ่อง..โคตรแม่ง..มึงเฮ้ย..!!?
ปรับทัศนคติไปไม่รู้กี่ครั้ง
ไม่รู้จักจำ..ไอ้ลูกเวร!!?

ปีที่ 6 ฉบับที่ 21 เดือนกันยายน - ตุลาคม - พฤศจิกายน พุทธศักราช 2557

ISSN 1906-6317

เจ้าของ

มูลนิธิสวนแก้ว, องค์การสาธารณประโยชน์

ประธานอำนวยการ

พระราชธรรมนิเทศ (พระพยอม กัลยาโณ)

คณะที่ปรึกษา

พระครูศรีปริยัติขยาภรณ์, พระอาจารย์เพิ่ม ภาสุโร
พระมหาสุชาติ เกตุหมฺโม, หม่อมนิดาภา จ्ञาณญอักษร,
คุณสมบัติ ชำตะรุประชีวิน, คุณกรทอง ต่านวิริยะกุล,
คุณสันติ เชวน์พันธ์, คุณมัทรมชน วงศ์บุญธรรม,
คุณกนกจอม เอกวงศ์กุล, คุณศิริพร ชื่นครุฑ,
คุณกรกมล แซ่โจ้ว, น.ต.เสริม หัตถโกศล,
คุณประดิษฐ์ นันพันธ์, คุณสุภัทรา แซ่อึ้ง, คุณสุทธิพร บุญภักดี

บรรณาธิการ

อดัมมยตา

กองบรรณาธิการ

ว.จิณณโสตุณี, พระเร้งชัย เตชะพล, แม่ชีอุไร บุญธรรม,
คุณอนุชา ยอดบรรยง, คุณฉัตรชัย ราชวิริยกุล,
คุณรณธรรณ ต๊ะปัญญา, คุณนิชากร โตดนาดี,
คุณเกษรธรรณ ราษฎร์อุดม, คุณสุทธิพงษ์ วงษาชัย

วัตถุประสงค์ของวารสารกัลยาโณ

1. เพื่อเผยแผ่พระพุทธศาสนา
2. เพื่อส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมรายอันดีงาม
3. เพื่ออนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมและประเพณีไทย
4. เพื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรมของมูลนิธิ-สวนแก้วและวัดสวนแก้ว
5. เพื่อเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของพุทธศาสนิกชน

ออกแบบสิ่งพิมพ์

สำนักงานวารสารกัลยาโณ (ติกัลยาโณ) วัดสวนแก้ว

หมู่ที่ 1 ต.บางเลน อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี 11140

Computer Graphics : ว.จิณณโสตุณี

เว็บไซต์ / อีเมล

[www.kanlayano.org /](http://www.kanlayano.org/)

Email : Kanlayano@yahoo.com

Kanlayano@gmail.com

พิมพ์ที่ ห้างหุ้นส่วนจำกัดเอกณัฐ กราฟฟิก 99/1610 พิศาล-
โคตรการ 8 แขวงสามตำ เขตบางขุนเทียน กทม. โทร. 0 2496 5267

“ธรรมแล ย่อมรักษาผู้ประพฤติธรรม”

ความสุข ความมั่งคั่งในธรรม จงมีแต่ทุกท่าน

พบกันตามนัดหมาย ออกพรรษา ทุก ๆ ครั้ง จะมีธรรมะดี ๆ ให้ท่านทั้งหลายได้อ่านอิมสมองกันทั่วหน้า ในพรรษาปีนี้ ท่านทั้งหลายคงได้พบธรรมะ เห็นธรรมะที่เป็นประโยชน์กับชีวิตตามโอกาสของการประพฤติปฏิบัติธรรม ที่ได้ตั้งสัจอธิษฐาน และน้อมจิตน้อมใจ ตั้งใจไว้แต่ต้น...จนมาถึงปลายของการอธิษฐาน

ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมไทยในปัจจุบัน...ส่งผลต่อวิถีชีวิตของมนุษย์หลายกลุ่ม ถ้ามนุษย์มีปัญญา หากได้พบเจอนิพพานน้อย ๆ จะทำให้ลืมนิพพานชีวิตหยุดหมุนเฉพาะตน และได้พบนิพพานน้อย ๆ ก็อาจทำให้โลกสงบ ! มนุษย์เองจะได้ไม่ต้องเหนื่อยวิ่งหมุนไปตามโลก ซึ่งเป็นไปตามอำนาจของความโลภ โกรธ และหลง เมื่อหยุดการวิ่งไปตามโลกได้ มนุษย์เองก็จะเป็นผู้เห็นแก่ตัวน้อยลง โลกใบนี้ก็จะมีความสงบที่พบนิพพานน้อย ๆ มากขึ้นตามลำดับ

การได้ชิมรสแห่งพระธรรมบ่อย ๆ อยู่อย่างต่อเนื่อง ชีวิตเราก็จะคุ้นชินกับรสชาติของพระธรรม สุขก็จะยั่งยืน ฉะนั้น การได้อ่านศึกษาข้อคิด หลักธรรม ได้ฟังธรรมะดี ๆ จนนำไปสร้างหลักคำชีวิตได้ นี่แหละคือความสำเร็จของการเป็นพุทธแท้...ที่ได้เข้าถึงแก่นแท้ ไม่ใช่ทำนองที่ว่า “เลี้ยงไก่ แต่ได้กินซี่ไก่” เราเป็นชาวพุทธแท้...เราต้องได้กินซี่ไก่ สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกายและจิตวิญญาณ

ธรรมและเมตตา ในวารสารกัลยาณโณเล่มนี้ ยังคงนำเอาธรรมะดี ๆ ที่หลวงพ่อยอมได้เทศน์ ได้บรรยายไว้ เช่น สก๊อปพิเศษ มีเรื่องราวที่เป็นปัญหาสังคมปัจจุบัน และเรื่องโดนตลกขบขันถึงอวสานเสียที ต่อมา...ธรรมบรรยาย เรื่องชาติ ๆ เกิน ๆ, อย่าขี้เหนียว, ทุนบำรุงศาสนา ล้วนมีหลักคิด แฝงไปด้วยธรรมะ พร้อมกับปัญหาร่วมสมัยที่ท่านนำเอาหลักธรรมมาบรรยาย เพื่อหาหนทางแก้ไขปัญหาได้อย่างตรงประเด็น ตรงใจ และถึงรสทีเดียว ฯลฯ

สุดท้าย ขออนุโมทนาบุญกับทุกท่าน ที่มีส่วนร่วมในการพิมพ์วารสารกัลยาณ ได้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ดังนั้น ทุกท่านล้วนเป็นกัลยาณธรรมที่มีจิตเป็นบุญกุศลอย่างเต็มเปี่ยม ที่ได้สร้างหลักฐานทางธรรมเอาไว้ในโลกใบนี้ ได้มีสื่อไว้เติมเต็มอาหารทางจิตใจไว้บริโภคและเข้าถึงธรรมได้อย่างยั่งยืน เทอญ.

อัมมมยตา

ความในใจพระพยอม กับโดนดองกล้วยแขก

๗ นิสัยสุภาพบุรุษชาย

๕๔ เคยบ่นกันมาว่า ผู้ใหญ่ในบ้านในเมืองนี้ ผิดนิด ผิดหน่อย ผิดมาก ผิดใหญ่ แล้วมักจะไม่ค่อยได้ขอโทษขอโพยอะไร แต่นายกฯ คนปัจจุบันคือ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา แสดงความเป็นสุภาพบุรุษ พูดเรื่องการขอโทษเรื่องว่า ผู้หญิงนุ่งน้อยห่มน้อยตั้ง 2-3 เที้ยว อาตมา รู้สึกว่าเออ ! ท่านแกลังกิเลสประเภทอีโก้ อัตตา ฐานะยศ ตำแหน่ง ชื่อเสียง อำนาจถูกกระทบกระทั่งกั่นก้างอย่างแรง เพราะการลดตัวไปขอโทษได้นี่มันเป็นเรื่อง **“มหัศจรรย์”** มันทำยากสำหรับคนที่ยังรักษาอัตตา รักษาตัวตน ชื่อเสียง เกียรติยศ เกียรติศักดิ์ จึงถึงบอกว่า

“ยาก ! ที่จะให้กรรมที่ติด ให้ยอมที่จะร่วมทอดผ้าป่าซื้อที่ดินคืน”

ไม่มีหรอก ! ที่กรรมที่ติดจะบอก **“ขอโทษ !”**

หรือศาลที่จะพิจารณา เลือกลงส่วนที่ให้วัดเสียประโยชน์ ให้นายทุนที่ดินได้ประโยชน์ ก็ไม่เคยได้รับคำขอโทษอะไร

ต้องขออนุโมทนากับนายกฯ คนนี้ ได้กระทั่งกั่นก้างกิเลสแห่งอัตตาอีโก้ได้อย่างสุดยอด ก็ขอให้ท่านได้แกลังกิเลสประเภทอัตตาอีโก้ ชื่อเสียงอำนาจของท่าน ให้มันกระเทือนจนไม่สามารถติดตามอนุสัยสันดาน จนเป็นบารมีนิสัยที่อ่อนโยน อ่อนน้อม จนกระทั่งกิเลสประเภทนี้ติดตามท่านไปได้ยากแน่นอน เจริญพร.

5 สกฺขิปพิเศษ : ข้อคิด สะเก็ดธรรม
หลวงพ่อยอม

โดย...พระราชธรรมนิเทศ

11 “ขาด ๆ เกิน ๆ”

โดย...พระราชธรรมนิเทศ

41 “อย่าขี้เหนียว”

โดย...พระราชธรรมนิเทศ

59 ปรรณธรรม “ทะนุบำรุงศาสนา”

โดย...พระราชธรรมนิเทศ

69 สะเก็ดธรรม จาก...สวนโมกข์
ถึง...สวนแก้ว

เรื่อง “อารยธรรม (ลูกปิ่น)”

โดย...พุทธทาส

73 ใคร่ครวญในธรรม

เรื่อง “พิจารณามรณานุสติ 3”

โดย...พระอาจารย์เพิ่ม ภาสุโร

83 ถูคุณ ช่อมธรรม...

เรื่อง “อสุภกรรมฐาน”

โดย...พระเร้งชัย เตชพล

93 ชุมนุมคติธรรม
“สารุ ! ที่เกิดมาเป็นมนุษย์
และได้พบพระพุทธศาสนา”

โดย...ละอองธรรม

101 สวนแก้วแฟร์
“พริก : มีดีที่เผ็ด”

โดย...มูลนิธิสวนแก้ว

105 ภาพ...พัฒนา

113 ยิ้มเข้าไว้ ใจไม่ทุกข์
“เทคนิคเพิ่มความสุข”

โดย...โยมแอ้ว สังขทาน

114 เก็บตก ประเด็นร้อน
“ศรัทธาแบบไหนดีเอ๋ย !”

โดย...พระราชธรรมนิเทศ

116 วิตามินใจ “เปรียบเทียบ”

โดย...นายมะเนาว์

117 รายนามผู้บริจาคทรัพย์พิมพ์
วารสารกัลยาณ

สกุ๊ปพิเศษ ไอคิด สะกิดธรรม จากหลวงพ่อบบอม

“สงครามแก้จนให้เกษตรกร”

อนุโมทนากับท่านปิตุพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
กับการทำสงครามครั้งสุดท้าย
ที่ท่านจะซื้อที่ดินให้คนยากคนจน
“เช่าซื้อทำกิน”

แต่ระวัง ! คนจนประเภท “จนใจ”

ถ้าจนบัณฑิตช่วยไปเถิด เขาก็จะฟื้นตัว
แต่ถ้าจนใจนี้ ถ้าโอนซื้อให้เมื่อไร !

เขาจะขายแลกเหล้าทันที !

“ระวัง ! จนใจ” ด้วย เจริญพร.

บวชแล้วการันตีฟิตแอนด์เฟิร์ม

ถ้าไม่ได้บวช ได้ยินเสียงโฆษณาบิวตี้
ทิปส์ พวกความงาม สไตส์ไฮหล่อ-สวย เราคง
หุ่ผี้ง...ต้องวิ่งหา

แต่เดี๋ยวนี เราแปลกใจมาก ! ว่า ได้ยินแล้ว

“โถเอ๋ย ! จะหล่อไปถึงไหน”

“โถเอ๋ย ! จะหลงไปซั่มันถึงไหน”

สังขาร ยังไงมันก็ต้องร่วงโรย ยิ่งมาเจ็บ
ป่วย...ถ้าจะมาให้ซั่มไอนั้น ไอนี้มาเสริมจะให้
หนั่มขึ้นมามาก จะหล่อขึ้นมามาก

แต่ชาตินี้ ศัลยกรรมความงาม ก็หมด
สิทธิ์ หมดโอกาสเอาสตางค์เราได้ ไม่มา
จิกเวลา ฉกเวลาเราได้

อุ้งกล้วยแขก พระพยอม

พระพยอม กัลยาโณ

อัปเดตโฉนดอุ้งกล้วยแขก
ภาค 2557 11 ปี โฉนดที่ดิน
ริยูสเป็นอุ้งกล้วยแขก

๕๕๕๖๖๖๕๕๕

ปณูมาณความจาก การร้องคัดค้านต่อศาลเมื่อวันที่ 29 กันยายน 2546 ว่า การครอบครองที่ดินเลขที่ 8215 ต.บางเลน อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี เนื้อที่ 3 ไร่ 1 งาน 52 ตารางวา ที่ นางวันทนา สุขสำเริง เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ และครอบครองปรปักษ์ไม่ถูกต้อง ซึ่ง นางวันทนา ได้ขายที่ดินให้แก่มูลนิธิสวนแก้ว จำนวน 1 ไร่ 1 งาน 55 ตารางวา ต่อมา ศาลพิจารณาจากหลักฐานแล้ว ตัดสินให้การครอบครองปรปักษ์ที่ดินของนางวันทนา เป็นโมฆะ

การครอบครองที่ดินของ นางวันทนา สุขสำเริง และมูลนิธิสวนแก้ว จึงไม่ถูกต้องตามกฎหมาย เป็นผลให้ที่ดินมูลค่ากว่า 10 ล้านบาท ที่สำนักงานที่ดินจังหวัดนนทบุรี สาขาบางใหญ่ ได้ออกโฉนดให้อย่างถูกต้อง มีค่าเป็นกระดาษรรอไรโซเคิล หรือริยูสได้แค่อุ้งใส่กล้วยแขก

18 ทิวาสุดท้าย ริยฐ (หรือฆ่าตัดตอน) อธิบัติกรรมที่ดิน

“พระพยอม”

มอบ “โฉนดถูกกล้วยแขก” คืบกรรมที่ดิน

วันนี้ (30 สิงหาคม 2557) กรรมที่ดิน ได้ส่งข่าวสารโดยเป็นภาพข่าวประชาสัมพันธ ระบุว่า นายพีระศักดิ์ หินเมืองเก่า อธิบัติกรรมที่ดิน รับผิดชอบโฉนดถูกกล้วยแขกคืบจาก พระราชธรรมนิเทศ (พระพยอม กัลยาโณ) เพื่อร่วมแก้ไข และยุติข้อพิพาท กรณีซื้อขายที่ดินมูลนิธิ วัดสวนแก้ว ณ โรงแรมแอมบาสซาเดอร์ จอมเทียน จังหวัดชลบุรี

ที่มา : ASTV ผู้จัดการออนไลน์ 30 สิงหาคม 2557

ยุติข้อพิพาท !

พระพยอมคืบโฉนดที่ดินถูกกล้วยแขก

ที่โรงแรมแอมบาสเดอร์จอมเทียน จ.ชลบุรี นายพีระศักดิ์ หินเมืองเก่า อธิบัติกรรมที่ดินได้รับคืบโฉนดที่ดินซึ่งเป็นถูกกล้วยแขกจากพระราชธรรม-นิเทศ หรือพระพยอม กัลยาโณ วัดสวนแก้ว จากกรณีข้อพิพาทโฉนดที่ดิน เลขที่ 55600 ของมูลนิธิวัดสวนแก้ว อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี หลังจากเกิดข้อพิพาทกันเมื่อปี 2546 ในระหว่างเดินทางมาแสดงธรรมะปาฐกถาธรรม ในงานสัมมนาแนวทางการปฏิบัตินิเทศสำหรับผู้บริหารกรรมที่ดิน ประจำปี 2557 เพื่อแสดงเจตนายุติข้อพิพาทเรื่องโฉนดที่ดินดังกล่าว

นายพีระศักดิ์ เปิดเผยว่า กรรมที่ดินมีปัญหาพิพาทกับมูลนิธิวัด-สวนแก้วมานานกว่า 10 ปีเศษ โดยมองว่าปัญหานั้นเกิดขึ้นจากความไม่ตั้งใจของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งที่มีส่วนได้ส่วนเสียในโฉนดที่ดิน ซึ่งมีผลผูกพัน

ทางกฎหมาย โดยกรณีดังกล่าวทำให้หลวงพ่อยอม ได้รับความเสียหายจากสังคม ซึ่งอาจจะถูกกล่าวหาว่าผิดเพี้ยนว่าท่านมีขบวนการที่ไม่สุจริต แต่ในความจริงแล้ว ไม่มีข้อมูลที่เป็นจริงแต่ประการใด โดยในวันนี้ได้ทำความเข้าใจกับหลวงพ่อยอม เป็นที่เรียบร้อย ซึ่งจากนี้ไปประเด็นปัญหาพิพาทระหว่างวัดสวนแก้วกับกรมที่ดินจะไม่มีอีกต่อไป

ส่วนแนวทางแก้ไขปัญหาเสียเวลา กรมที่ดินเชื่อว่าไม่เกินวิสัยจะได้ร่วมมือช่วยกัน ซึ่งทางวัดก็ยังคงการที่ดินที่จะมาพัฒนาวัดให้มีความสมบูรณ์แบบยั่งยืน เพื่อเป็นศูนย์รวมในการช่วยเหลือประชาชน ซึ่งวัดสวนแก้วก็ดำเนินการช่วยเหลือประชาชนมาโดยตลอด ในอนาคตจะต้องการช่วยเหลือซึ่งกันและกันต่อไป ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการจัดทอดผ้าป่า ทอดกฐิน เพื่อที่จะนำเงินมาซื้อที่ดินแปลงนี้กลับคืนให้กับทางวัด โดยจะได้นำเรียนกับหลวงพ่อยอม อีกครั้งหนึ่ง

ที่มา : ทีมข่าวสปริงนิวส์ 1 กันยายน 2557

อธิบดีรัฐส นโยบายไร้ไซเคิล

16 กันยายน 2557 พลเอกอนุพงษ์ เผ่าจินดา รมว.มหาดไทย แต่งตั้งโยกย้าย นายพีระศักดิ์ หินเมืองเก่า อธิบดีกรมที่ดิน ไปเป็น ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช หลังเพิ่งได้เป็นอธิบดีกรมที่ดิน เมื่อ 28 มิ.ย. ที่ผ่านมา หลังรัฐประหารได้ไม่นาน แล้วโยกนายศิริพงษ์ ห่านตระกูล รองปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นอธิบดีกรมที่ดินแทน

การ...บุญ บุญ

คนหนึ่ง "ยอมจบ"

...เพื่อไม่ให้ตัวเอง "เจ็บ"

แต่ ! อีกคนกลับ "ยอมเจ็บ"

...เพื่อไม่ให้ทุกอย่าง "จบ"

ผู้มีอารมณ์ร่วมอยากเยียวยา ศรัทธาถามมาจัง !
แล้วนี่จะร่วมทอดผ้าป่าซื้อที่ดินคืนได้ไหม ?

~~~~~

หลวงพ่อยอม ตอบ : ถ้าเขาไม่ขายแพงเกินไป ก็จะพยายามทอด
ผ้าป่าซื้อที่ดินกลับคืนให้ได้ โดยร่วมกับหลายฝ่ายที่เห็นด้วย โดยเฉพาะ
อดีตอธิบดีกรมที่ดิน ท่านพิระศักดิ์ หินเมืองเก่า ท่านได้พิจารณาตัวไว้ว่า
“ถึงยังไงจะอยู่ที่ไหน ! ก็จะพยายามมาร่วมเท่าที่ได้”

ส่วนประชาชนทั่วไปยังรักษาศรัทธาเดิม แล้วถามมาเรื่อยๆ “จะ
ซื้อได้เมื่อไร !” “ทอดฯ ได้เมื่อไร !” ก็ขอให้รออีกระยะหนึ่ง
เพราะเวลานี้ยังไม่รู้ราคาเขา ถ้าแพงเกินไปก็ล้มเลิก ถ้าราคามันพอที่เรา
“พอซื้อได้” ก็จะซื้อ แล้วก็จัดทอดผ้าป่า

แต่ปัจจุบันยังมีอะไรที่ค่อนข้างจะเป็นลบลมคมใน อิมคริม ! เพราะ
ว่า ตัวเจ้าของที่ดินมี 3 ชื่อ ก็หายไปหนึ่งชื่อ หาดตัวก็ไม่เจอ เลยกำหนดวัน
ไม่ได้ แต่คาดว่าจะคงไม่เลยวันปีใหม่แน่นอน เจริญพร.

ขาด เกิน

ๆ

ชาวพุทธอะไร ? ชาวพุทธ...
ขาด ๆ เกิน ๆ

เพื่อฟังวันนี้ แล้วจะได้ตัดส่วนเกิน **เต็ม**
ส่วนขาดให้ได้สมบูรณ์ บริบูรณ์

เราเห็น ได้รู้สึก ทั้งพระทั้งโยม
อย่างที่บอกว่า **เกินที่เห็นชัด** ก็คือ **ทำบุญ** บาง
ทีก็เรื่องเกินเหตุอย่างวันปีใหม่ สงกรานต์ทำ
กันเกินเหตุ ทำกันจนพระฉันไม่หมด หมาทั้ง
วัดก็อ้อม...ไปหมดเลย เขาว่านี่อีกกี่วันนะ จะ
ถึงวันสารทไทย ตรุษสารทนี่ก็เหมือนกันเป็น
วัน...ที่มาของความยินดีของเหล่าสุนัขที่อดโซ
มานาน พอถึงวันสารทมันจะกินไม่ไหวเลย จึง
แปลว่า **“วันสารท”** เป็นที่มาของความยินดี
ของเหล่าสุนัขว่า **จะได้กินเต็มที**

“ขาด ๆ เกิน ๆ ” แสดงโดย...พระราชธรรมนิเทศ (พระพยอม กัลยาโณ) เนื่องในโอกาสเทศน์ประจำวันพระ แก่อุบาสก
อุบาสิกา และประชาชนทั่วไป ณ ลานธรรม วัดสวนแก้ว นนทบุรี วันอาทิตย์ที่ 24 สิงหาคม พ.ศ.2557

➡ เขาเรียกว่า “เกิน”

ที่นี่ทำบุญกันวันปีใหม่นี้พระฉันไม่ไหวเกินเหลือทิ้ง แต่พอเลยปีใหม่แล้วอดแทบตาย โยมเปลี่ยนบุญแล้วอย่างกับพระฉันวันเดียว คือ วันที่ 1 มกราคม อะไรทำนองนี้

นี่ก็เรียกว่า “เกิน” แต่บางช่วงก็ขาดแคลน ชัดสน ผิดเคือง แะไปเลย !

ที่นี่มาดูในเรื่องของการศึกษาปฏิบัติ “การศึกษาปฏิบัติ” บางทีก็... **ขาด ๆ เกิน ๆ** บางทีก็เรียนกันเหลือเกิน เรียนกันจนกระทั่งแทบไม่เหลือชีวิตเวลาไว้ปฏิบัติ

“ศึกษาเกิน” นี่ไม่ใช่ดีนะบางทีบาลี บางทีบางประโยคใช้คำว่า “**ปริยัติเป็นงูพิษ**” หมายความว่าเรียนจนติดเรียน ติดรู้ ติดปราชญ์ ติดฉลาด

มันมีเรื่องคำสาบานของผู้หญิงคนหนึ่ง เขาเคยสาบาน แปลกว่า ถ้าเขาเคยลักของ ๆ พี่เขาไปขอให้เขาเป็นหญิงที่แตกฉาน เรียนบาลีหลักธรรมเก่งจนเอาไว้มขีพระเถระ ทั้งพระบวชใหม่และพระเถระผู้ใหญ่จนเรียกว่าไม่มีอะไรจะได้แย้งเขาได้ เพราะเขาเรียนเยอะ 9 ประโยค 10 ประโยคไปเลยอะไรทำนองนี้

ก็เลยสาบานว่า ถ้าข้าพเจ้าเกิดเป็นหญิง ถ้าลักขโมยของพี่ไปชาติหน้า

ขอให้แตกฉานเรียนพระไตรปิฎก แล้วเอาไว้มขี ได้เถียงกับพระ จนพระยอมแพ้แล้วเขาก็เหลิง เขาก็จะเหลิงตัว มีอย่างนี้ก็มี บางทีเรียนกันเกิน แทบไม่เหลือเวลาปฏิบัติ บางคนก็ปฏิบัติหลับหูหลับตาปฏิบัติตะพึดเลย ปริยัติก็เลยขาด การเรียนรู้อะไรก็ไม่พอ นี่เรียกว่า...**ขาด ๆ เกิน ๆ**

บางที่มีศีลอย่างที่ว่า 227 ก็ลดเหลือ 150 ทำให้ขาด แล้วพระบางองค์ก็ยังไปอ้างแบบแปลก ๆ อ้างว่าอะไรรู้ใหม่ ?

อ้างว่าที่จริงเขาศึกษาพระวินัยนี้เป็นพัน ๆ ข้อ แต่ว่าทำไมจะไม่ละจะรักษาให้ครบ 227 ข้อ ก็ไม่ได้เหตุจากอะไรรู้ใหม่ ?

คือ ขาดตะกร้า มันมีตะกร้านี้ 3 ใบ เขาเรียกว่า “**พระไตรปิฎก**”

มี 3 ตะกร้า ถ้ายึดเอา 1 ตะกร้าที่เรียกว่าเป็น**พุทธวัจนะ** แต่แบ่งยึด ! ไม่ยึดเอาส่วนที่ดับทุกข์ กลับไปยึดเอาส่วนที่เป็นเรื่องวินัย เรื่องหยุมหยุมาแตกแยกกันว่า “**เอาเท่านี้ ! ไม่เอาเท่านั้น**” นี่ก็เป็นเรื่อง...ขาด ๆ เกิน ๆ

หมายความว่า มันมีพระไตรปิฎกนี้ 3 ตะกร้า ก็คือ **พระวินัย พระสูตร พระอภิธรรม** บางคนก็จับเอาด้านพระวินัยเป็นหลัก บางคนก็เอา

พระสูตรเป็นหลัก ทำไมไม่ทำให้ครบ
ให้มันพอดีให้จบ ทั้ง 3 ให้พอดี ก็จะได้
ไม่ต้องมาตรวจสอบ ชี้แจง ต้องปรับ
โทษ ปรับอะไรกัน

➔ชาวพุทธ...ขาด ๆ เกิน ๆ

นี่ก็เรียกว่าชาวพุทธ...ขาด ๆ
เกิน ๆ ไปเอาพุทธวัจนะ แต่แบ่งเอา
ยึดเอาในส่วนที่เป็นทุกข์ซะมากกว่า
ส่วนที่จะดับทุกข์ ถ้าเอาส่วนที่ดับทุกข์
เน้นที่ดับทุกข์ก็จะไม่เกิดต้องมาถูก
ใจทักตกเป็นจำเลย ให้เขาสอบสวน
อะไรทำนองนี้

อย่างที่พูดไว้เมื่อเช้าว่า “มีรถ
ใช้ก็อ้างว่า เมารถ แต่นั่ง ฮ.ได้” แล้ว
สร้างศาลาเครื่องบินเฮลิคอปเตอร์ที่
วัดเสียเองด้วย

เออ ! แล้วคนที่ไม่ช่วยทำอะไร
กันใหม่ ๆ แปลก ๆ นี่ เช่นอย่างทำกัน
ทำบุญ เห็นไหมเขาท้าทายกันไอซ์บัค
เก็ต ชาเลนจ์ (IceBucket Challenge)
ที่กำลังดัง โอ้โฮ ! ไม่น่าเชื่อนะปีที่แล้ว
ได้พันล้าน ปีนี้ได้เจ็ดพันล้าน พอทำ
โปรโมทอย่างนี้เพิ่มมาตั้ง 6-7 เท่าตัว

“ต่อมบุญ” ไม่ค่อยดี คนชาว
พุทธหรือชาวโลก ถ้าจะทำบุญก็ต้อง
กระตุ้นด้วยน้ำแข็ง

เออ ! เขาก็มีความคิดของเขา

“...ต่อมบุญ ไม่
ค่อยดี คนชาวพุทธ
หรือชาวโลก ถ้าจะ
ทำบุญก็ต้องกระตุ้น
ด้วยน้ำแข็ง...”

“...ต่อมบุญคนเรามันไม่เท่ากัน
มันต้องโดน누้นโดนนี้กระตุ้น...
กุศลธรรมบางครั้งก็ต้องเขย่าให้
มันกระเพื่อมกระพือ...”

แปลกเหมือนกันว่า คนที่เป็นโรคมือเท้าอ่อนกำลังอ่อน แขนขาอ่อน มันจะมีลักษณะเหมือนคนโดนน้ำแข็ง พอโดนน้ำแข็งแล้วจะสั่นเกร็งแล้วก็ เขาก็เลยเอาตัวน้ำแข็งไปกระตุ้น ให้เกิดอยากทำบุญ ไม่นั่นไม่รู้สิว่า คนเป็นโรคนั้นนะมีอาการยังไง ! มันน่าสงสารเขาเท่าไร ! ก็เลยต้องใช้น้ำแข็งไปเป็นตัวทำกระตุ้น คนที่เขาเป็นโรคนี้แล้วเขาตั้งมูลนิธิเพื่อจะช่วยเหลือคนที่เป็นโรคชนิดนี้ แล้วมูลนิธิ เขาก็ใหญ่โตเร็ว ก็ได้เงินเยอะ เพราะว่า การกระ

ตุ้นด้วยวิธีการต่าง ๆ

เอ๊ะ ! โยมช่วยโปรโมทมาฟังธรรมทุกวันอาทิตย์บ้างไหม ? เอน้ำแข็งราดก่อนไหม ? หา ! โยมต่อไปวันเสาร์ราดตอนเย็น เช้าวันอาทิตย์จะได้มาฟังดีไหม ? ถ้าไม่นั่นไม่โดนน้ำแข็งกระตุ้นสงสัยจะไม่มาฟัง

โอ้ ! ตามห้างนี่พันกว่าคนเลยนะตอนนี้ ไปทำกัน ราดกัน น้ำแข็งหมดไม่รู้เท่าไร !

อย่างที่บอกแล้วเมื่อเช้าว่า ถ้าเราไม่ราดแล้วบวกค่าน้ำแข็ง เราตั้งใจทำบุญร้อยหนึ่ง แต่เรารดน้ำแข็งหมด 5 บาท เราก็เพิ่มเป็นร้อยห้าบาทไม่ต้องรดน้ำแข็ง เราก็ได้ทำบุญเพิ่มขึ้นอีก ไม่เห็นต้องเอาน้ำแข็งไปราดให้เสียตกลงไปกับพื้นก็ได้

แต่ที่นี้ต่อมบุญคนเรามันไม่เท่ากัน มันต้องโดน누้นโดนนี้กระตุ้น เขาก็มีนะภาษาธรรมะเขายังไม่รู้ไหม “กุศลธรรมบางครั้งก็ต้องเขย่าให้มันกระเพื่อมกระพือ” ถ้าไม่เขย่า

ให้กระเพื่อมกระพือมันจะง่อย หลับเพลี่ย กุศลธาตุของบางคนต้องเขย่า ต้องกระตุ้น ไม่เช่นนั้นไม่เกิด ถ้าไม่มีใครชักชวนทำบุญทำทานนี้ ทำทลายให้รดน้ำแข็งอย่างนี้...ไม่เกิด ! ก็ไม่บริจาค พอทำอย่างนี้ก็เลยได้เพิ่มอีกหกพันล้าน

นี่ทั้งโลกนี้ประเมินแล้วหกเจ็ดพันล้าน แค่นี้คนเดียววะ ถ้าทำทั้งปีอาจจะได้หลายหมื่นล้านเข้ามูลนิธิรักษาโรคพวกนี้

แต่ที่นี้พวกเราก็ต้องคิดว่า ถ้าเราต้องรอกกระตุ้นกันอย่างนั้นนะมันอาตมาว่า **“เสียหายภาพพจน์ชาวพุทธแยเลย”** เพราะชาวพุทธเราต่อมบุญนี้กระเพื่อมกระพืออยู่แล้ว ไม่ต้องไปกระตุ้นด้วยน้ำแข็งนะ มันมีสันดานสายเลือดที่รู้สึกอยู่ว่า **“เราจะต้องเติมบุญของเราเรื่อย”**

ที่เราพูดกันว่า **“ไม่กินบุญเก่า”** เรากินบุญเก่าหมดแล้วไม่เติมบุญใหม่ มันก็แยแล้ว เดียวก็หมดบุญสิ้นบุญ

เวลาคนตายเขาเรียกว่า **“แกสิ้นบุญไปเสียแล้ว แกสิ้นไปเสียแล้ว”** อะไรทำนองนี้ เพราะฉะนั้น เขาก็ทำกันไว้

➡ ศรัทธาเกิน : ปัญญาขาด

เอา ! ที่นี้มาดูเรื่องขาด ๆ เกิน ๆ

ไปตั้งแต่เรื่องทำบุญทำทานนี้ก็ขาดเกิน ตอนนี้อะไรเรื่อง **“เชื่อ !”** บางที ก็เชื่อซะเกิน แต่ปัญญาขาดพระพุทธเจ้าจึงเติมด้วยคำว่าอะไร ?

“ศรัทธาก็ต้องสัมปยุตด้วยปัญญา”

ถ้ามีศรัทธาเฉย ๆ ไม่มีปัญญาเดี๋ยวก็เหมือนห้างฯ ที่แกไปทำบุญกับณเฑาะว์ หมาไป 10 กว่าล้าน 20 กว่าล้าน แล้วแกก็ออกรายการโทรทัศน์ว่า **“ฉันนะมีแต่ศรัทธาไม่มีปัญญาฉันเลยหมดไปหลาย 10 ล้าน”**

นี่แสดงว่า **“ศรัทธาเกิน ปัญญาขาด”** ถ้าเรามีให้ครบสมดุลกัน ที่เรียกกันว่า บาลานซ์ (Balance) มันก็น่าจะดี

เดี๋ยวนี้เด็ก ๆ ก็เหมือนกัน ลูกเด็กเล็กแดงเราก็อยู่ ! เรียนกันมันทันสมัย ล้ำสมัยเกิน หลักสูตรมันล้ำสมัยเสียเกิน เกินล้ำสมัยไปไกล จนกระทั่งเด็กโง่ต่อศีลธรรมจรรยา หลักสูตรมันแต่งมันเรียนกันเหลือเกิน ล้ำสมัยเกิน เกินสมัยมันล้ำไปเยอะจนทำให้เด็กเราโง่ต่อศีลธรรมจรรยา เด็กเลยยกพวกตีกันบ้าง ตั้งครรภ์ ข่มขืนกันในห้องเรียนบ้าง ถึงขั้นตั้งแก๊งลักรถจักรยาน มอเตอร์ไซด์ แค่ ม.1 ม.2 ม.3 ตัวเปี้ยก ๆ เราไปทำให้หลักสูตร

...สิ่งที่ควรกลัว คือ ความผิดพลาด”

มันล้าสมัยเกิน มันก็เลยเดินไปไกลจน
กลับมาหาศีลธรรมจรรยาไม่ถูก

นี่อยากจะพูดเรื่องขาด ๆ เกิน ๆ
พวกนี้ให้เราได้มีความสำคัญเป็นพุทธ
บริษัทที่ไม่ขาดส่วนหนึ่ง ไม่เกินส่วน
หนึ่ง สามารถที่จะทำอะไรให้มันอยู่ใน
ขั้นที่เรียกว่า มันพอช่วยกันได้

อย่างที่เราบอกเมื่อเช้านี้ใครรู้
ไหม ? ฟิล์ม (รัฐภูมิ) ไปทำภารกิจต่าง
ประเทศ แล้วเกิดไปทำไอซ์บัคเก็ต ล้ำ
เส้นเขาเข้า ! ปรับตั้งห้าพันตันที่เลย
แล้วก็ต้องจ่ายค่าทำบุญอีก ขนาด
คนที่โชกโชนในวงการนักร้องดาราเขา
ก็...ตอนนี้ฟีเวอร์กันนำดู มันเกินไป

เอาทีนี้เราต้องระมัดระวัง จะ
ต้องจัด ต้องทำ ให้มันเป็นการอยู่ใน
ของที่เราทุก ๆ คนวันนี้ ดำเนินไปใน
ทางสายกลาง ไม่ขาดไม่เกิน เราเรียก
ว่า “มัชฌิมาปฏิปทา” ถ้าพูดอย่าง
ธรรมดาสาธัญก็ว่า “อย่าไปบำรุง
บำเรอมันมากเกินไป” แต่แล้วก็
อย่าปล่อยให้ขาดแคลน ทรमान ขัดสน
ฝืดเคือง เหือดแห้ง อะไรก็ทำไม่ได้
อะไรก็ไม่ได้

อย่างที่บอกไว้ว่า “รักษาศีล”
รักษาศีลแล้วทำอะไรไม่ได้ หมอบอก
ว่าคุณเป็นโรคพยาธิต้องกินยาถ่าย
หน่อย “ไม่ได้ เตี้ยวพยาธิตาย
ฉันศีลขาด” อันนี้เขาเรียก “โง่
บริสุทธิ์” โง่บริสุทธิ์เกินไป ศีล
มากแต่ปัญญาไม่พอ ก็เลย
กระเพาะลำไส้ พยาธิเจาะพรุน
หมด ศีลต่างพร้อยนิดเดียวกับ
กระเพาะต่างพร้อยพรุนไปหมด
มันต่างกันนะ มันต้องรักษาให้ดี

มีบทความที่เขาให้ไตร่ตรองไว้
ส่วนหนึ่งว่า คนเรา “มองให้ทั่ว
มองให้รอบ มองให้ตลอด”
อย่าไปมองแถบเดียว ข้างเดียว ตะกร้า
เดียว คนทำอะไรแบบตะกร้าเดียว
อย่างที่เกิดปัญหาว่า 2 ปีถูก

“ปีถูก” ก็หมายถึง “ภาชนะ”
เช่น ตะกร้า ดังประโยคพระบาลีว่า
“อถ ปุริโส ฯ” บุรุษบางคน พูดย่อ ๆ
แปลว่า ครั้นนั้นมีบุรุษคนหนึ่งถือจอบ
และตะกร้าเดินมา ถ้าหากว่า เขาถือ
ตะกร้าจอบมาแล้วบรรจุของมาครบ
มันก็ดี แต่ถ้าเอามาไม่ครบ แล้วมา
อวดกันว่าฉันมีหนึ่งตะกร้า ฉันมีสอง
ตะกร้า แต่ถ้ามีมาครบก็จะไม่มานั่ง
เถียงกันว่า พระวินัยมีเท่านั้น พระ

สูตรมีเท่านี้จับเอาพระสูตรตอนนั้น
ไม่จับเอาตอนนั้น มันก็เลยวุ่นเพราะ
ยังมองไม่รอบไม่ตลอด

➔ สิ่งที่ควรหลีกเลี่ยง : ความชั่ว

เขาบอกว่า “สิ่งที่ควรหลีกเลี่ยง คือ
ความชั่ว หรือความทุกข์” ต้อง
พยายามอย่าให้มันเกิดแก่เราบ่อยนัก

“สิ่งที่ควรกลัว คือ ความผิด
พลาด”

“สิ่งที่อุปาทรมอง ก็คือ ความขัด
แย้ง” ถ้าขัดแย้งกันเยอะไม่ไหว มัน
เป็นความอุปาทรมอง เป็นความเสียหาย
มาก ที่เราจะอยู่กันต่อไปด้วยความ
ขัดแย้ง เราก็มามองหาทาง “ลดส่วน
ไหนหนา !” กอดอะไรมากไป เราถึง
ขัดแย้ง ก็เพราะไปรักฝ่ายนี้มากไป ไป
เกลียดฝ่ายนั้นเกินไป ขาดความรัก
ทางฝ่ายนั้น ขาดความรักให้ฝ่ายนั้น
อย่างที่ใช้คำพูดว่าอะไรนะ ? “ผลัก
ความแพ้ไปให้ฝ่ายนั้น กอด
ความพ่ายแพ้ด้วยความ
ขมขื่น” ตัวเองก็ชิงเอาชนะ ๆ ๆ ๆ
มาไว้ที่ตัวเรา ผลักความพ่ายแพ้ไป
ให้เขา เขาแพ้ เขาก็เจ็บปวด อยาก
เอาคืน มันก็เลยขัดแย้งไม่หยุดนี้

“...สิ่งที่ร้ายแรง
คือ ความเมา...”

➔ สิ่งที่ร้ายแรง : ความเมา

“สิ่งที่ร้ายแรง ก็คือ ความ
เมา” ทำไม ! คนมาคิด พวกความเมา
มันร้ายแรงมาก เมาเพศหมดราคา เมา
สุราหมดสำคัญ เมาการพนันหมดตัว
ถ้าเมาเพื่อนชั่วก็เข้าคุกเข้าตะรางไป
ความร้ายแรงที่สุด คือ...เมา เรื่อง
เมาเหล้าเมายานี้ก็น่าดูอยู่แล้ว แม้
กระทั่งเมาศาสนา

เมื่อตะกี้ไอ้โฮ ! ดูชาวเขาถล่ม
กลุ่มอิสลามอะไรไม่ทราบ ! ซิอะฮ์ ชุน
นีย์ ไม่น่าเชื่อ ! ระเบิดมัสยิดกัน ตาย
ตั้ง 70 ศพ เขากำลังสวดมนต์ กำลัง
ละหมาด นี่อิสลามต่ออิสลามเพียงต่าง
นิกาย เมื่อวานระเบิดตาย 70 ศพใน
มัสยิดละเลย พวกเมาศาสนาไม่ใช่
เคร่ง เขาเรียก “คลั่งศาสนา”

เพราะฉะนั้น พระพุทธเจ้าเลย
ตรัสว่า “ศาสนาเป็นเหมือนแพ
ข้ามฟากไป แล้วอย่าแบก”
ถ้าแบกเดี๋ยวก็รบกวน ใครมากระทบ
กระทั่งแพเราหน่อยก็เอาแล้ว แทบชักไม้
ในแพตีกันระหว่างกลางแม่น้ำ เพราะ

มัวอดแพกัน แพฉันดี แพฉัน...เฮ้อ !
ก็ไม่ได้

ท่านจึงบอกว่า **“เมานี้ร้ายแรง
ที่สุด ! สิ่งที่ย่ำแย่ คือ ความเมา”**

อย่างที่เรอบอกว่า **“อย่ารุนแรง
กับเด็กและสตรี”** ที่ว่า เด็กตายเยอะ
ทุกวันนี้เพราะรบกันและผู้หญิงนี้อิสราเอล
กับกลุ่มฮามาสพวกนี้ แปลก ! อีกฝ่าย
หนึ่งเขาเอาเด็กกับผู้หญิงไปบังหน้า
ให้ฝ่ายโน้นไม่กล้ายิง แต่อิสราเอลบอก
ไม่ได้ ไม่ยิงไม่ได้ เพราะพวกโน้นใช้ผู้
หญิงบังหน้า เด็กบังหน้า แล้วก็ยิงข้าม
มาทางเขา เขาก็ต้องยิงกลับ

นี่เมาชาติ เมาเผ่าพันธุ์ เหยียด
หยามกัน ชนกลุ่มน้อยก็ลุกฮือขึ้นมา
ทำอย่างนั้นอย่างนี้กัน

พวกความที่เมานี้ ไม่ใช่แค่เมา
เหล้า เมายา ที่เราเห็นชัดเมาเหล้า เมายา
นี่มันเห็นชัด อุบัติเหตุเกิดร้ายแรงมาก

ก็เพราะเมา **“90 เปอร์เซนต์ สงคราม
ปีใหม่”** ตายเพราะน้ำเมา

เพราะฉะนั้น ถ้าถามเรากันว่า
ในโลกปัจจุบันนี้ อะไรมันร้ายแรงที่สุด ?
ใครป้องกันลูกหลานไม่ให้เมาได้ถือว่า
“ไม่ร้ายแรง” เราต้องมามองตัวนี้บางที
เรามองเรื่องร้ายแรงมันไม่ตรงกัน

นี่เจ้าหลานติดยา แล้วยากับปู่
ไปเตือน แล้วมันยังตาย นี่ก็เป็นเรื่อง
ร้ายแรงไหม ? (ร้ายแรง !) ดังนั้นเขา
บอกว่า **“สิ่งที่ย่ำแย่คือความเมา”**
ใครเมาเรื่องอะไรก็จะทำอะไรรุนแรง
กับเรื่องนั้น

**เมารักโยมว่าแรงไหม ?
มันฆ่ากัน สาदनักรด
กันได้ไหม ?**

**รับอันตราย เพราะเมา
รักเยอะไหม ?**

เออ ! บางคนนี่โง่โง่ ! ขาดเขา
แล้วจะตายเลย เมาเขาเหลือเกิน นี่
โยม ! อย่างที่อาตมาเคยแต่งเพลงไว้
อย่าให้เขาพูดว่า **“ขาดฉันแล้วเธอ
จะรู้สึก”** มันต้องพูดสวนเลย **“ตั้งแต่
ขาดเธอฉันพึงเจอความสุข”** (ฮี้ ฮี้)
ต้องพูดอย่างนี้ได้บ้าง อย่าให้เขา...แย
เราเหลือเกิน ขาดเขาแล้วเราจะอยู่ไม่
ได้ เราทำไม ! ต้องไปหมกมุ่นมัวเมา
ลุ่มหลง เขาจนกระทั่งกินไม่ได้นอนไม่
หลับเพราะคิดถึงเขา

แหม ! โยมเดี๋ยวนี้นะเห็นเด็ก ๆ
มันน่าตกใจขึ้น ม.1 มันเริ่มคุยโทรศัพท์
ด้วยคำว่า อะไร...เมารัก ? (นี่ตัวอยู่ที่
ไหนล่ะ) เขาติดต่อด้วยคำว่า **“ตัว”**
เดี๋ยว ! ไม่ช้าก็เพิ่มอีกตัวสองตัว

**“เออ ! เราอยู่ที่นี่นะ แล้วตัว
อยู่ที่ไหน แล้วจะไปเจอกันได้ที่ไหน”**
วัน ๆ หนึ่งเขาพูดกันแต่เรื่องตัวตน ตัว
เขากับตัวคนรัก หนัก ๆ เข้า วัน ๆ ก็ไม่
ค่อยได้ทำอะไร เมารักพูดจาพรวดเพื่อ
ตีกตื้น

อย่างที่เคยว่ามันจริงนะตอนนั้น
เป็นเรื่องจริง จริงขึ้น ๆ หนาขึ้น มากขึ้น
บ่อยขึ้น ถึขึ้น ก็คือ คำว่า (ตี 1 ตี 2 ยัง
ไม่หลับเลยเด็ก นั่งคุยโทรศัพท์กระซิก
กระซี้ แล้วก็เกียงกัน) **“ตัววางก่อนสิ
เธอราก่อนสิ”** แล้วก็ไม่ได้วางหลับ
คาหูกันทั้งคู่

อย่าให้เขาพูดว่า
**“ขาดฉันแล้ว
เธอจะรู้สึก”**
มันต้องพูดสวนเลย
**“ตั้งแต่ขาดเธอฉัน
พึงเจอความสุข”**

นี่เด็กเขา **“เมารัก”** แต่ถ้าคน
แก่เฒ่าบ้างเป็นยังงี้ไม่รู้จะเออ ! ไหน
ใครแก่แล้วยังเมารักยกมือ ? สาธุ !
สร้างกันแล้วทั้งนั้น (ฮี้ ฮี้ ฮี้) ใครยัง
เมาอยู่ก็ช่างเถิดแต่ขอให้รู้ว่า เขาบอก
ว่า...**สิ่งร้ายแรงนี้คือเมา**

ดังนั้น พระพุทธเจ้าถึงมีคำ ๆ
หนึ่งที่เรียกว่า **“มทนิมุตโน”** แปล
ว่า จงรีบสร้างเมาเสียบ้าง รีบทำตัว
ให้สร้างเมาเสียบ้าง อย่าอยู่กับความ
รักแบบโง่ ๆ

“มทนิมุตโน” นี่เป็นไวพจน์
ของนิพพาน มีวิมุต วิสุทธิ แล้วก็มี...
มทนิมุตโน สร้างเมาคนที่เข้าถึงหลัก
สร้างเมาได้ ไม่เมากับอะไรอีกแล้วนี่ ถือ
ว่า เป็นขั้นสูงสุดของมรรคผลชนิดหนึ่ง

คนทั่วไปเขาจะมีเรื่องเมา เดี๋ยว
นี้เมายาบ้า เมายาไอซ์อะไรที่มันไม่น่า
เชื่อว่ามันจะเมากันขนาดหนักจนกระทั่ง

คนที่มันขายยาพวกนี้ร้ายเอา ๆ

นี่ตำรวจขนาดปราบยาบ้าอยู่ที่นี่ต้องไปค้ายาบ้าซะเองไอ้โฮ ! ตอนนี่กำลังจับขายทองเพิ่มมาอีกเท่าไรอีก 200 ได้ทองเพิ่มมาอีก 200 ละ เจ้าคนนั้นนะ แพนเขาแพนใหม่ซื้อยายเหมย ๆ นี่เป็นตัวจิ๊กซอร์ เมียใหม่ของพันตำรวจโทคนนั้นนะ เป็นคนมีรามีอะไรมีบ้านไปไว้ที่นั่นที่นี้เยอะเยอะไปหมดเลย นั่นคำอ้างกับนายตำรวจผู้ใหญ่ว่า จะหาเงินไปใช้หนี้สหกรณ์ตำรวจแค่ 2 ล้านกว่าไม่จริงแล้ว

➡ น้ำเหวี่ยง : น้ำเมา

แล้วตอนนี้ถ้าพูดกันง่าย ๆ ก็คือว่าหากินกับพวกน้ำเมากับขายของเมานี้มันขายดีกว่าขายน้ำเหวี่ยง น้ำพักน้ำแรง แล้วพวกคนที่ขายน้ำพักน้ำแรงก็ดันโง่ ! ไปซื้อน้ำเมากินหมด “เอาน้ำเหวี่ยงไปแลกกับน้ำเมา”

อาตมาว่าเขาคิดไว้ถูกนะ แล้วถ้าถามพวกเรานะโยมว่าอะไรร้ายแรงคนที่ถูกผัวทุบก็ว่า “ผัวฉั่นเล่นร้ายแรง ผัวฉั่นเล่นแรง” แต่ถ้าเราไม่เมาเขา ๆ จะทุบเราได้ไหมนี่ ? “ไป ๆ อยู่วัดก็ได้นะ” (ฮิ ฮิ) เขาก็ทุบไม่ถึง นอกจากเรายังเมาเขาไม่สร้าง เขาสร้างแล้วละ เรายังเมาเขาไม่สร้าง

เอาละสรุปว่า นี่ละของจริง ๆ เห็นจริงเลย ใครว่า “อย่างอื่นร้ายแรง ๆ” ไม่ร้ายแรงเท่ากับเมา นี่ถึงบอกว่า “เมารักหมดราคา เมาสุราหมดสำคัญ เมาการพนันหมดตัว”

ถ้าเมาเพื่อนซี้ก็แย่ ! เมาโสเภณีสมัยก่อนนี่เขาเรียก “ซูปเปอร์โกโนเลีย” อะไรกันมีค่าเก่า ๆ นะเยอะ แต่ว่าสรุปแล้วก็คือว่า เราต้องมองให้เห็นว่า เวลาที่เราเมาหลงอะไร ? หมกมุ่นอะไร ? อย่าไปคิดเมา ๆ กัน

แล้วมันเล่นร้ายแรง เราเมาว่าเจ้านี้เป็น
ลูกหลานเรา ๆ ต้องด่ามันได้ว่ามันได้
แล้วมันเอาปืนยิงเราได้ไหม ? ได้ก็ตาย !

นี่เพราะฉะนั้น บางทีถ้าลูกหลาน
ตัดได้ก็ต้อง...? (ตัด) โบราณถึงต้อง
ใช้คำว่า “ตัดหางปล่อย... ? (วัด)”
อืม ! แต่ถ้ามาปล่อยวัดนี้ก็ไม่เอาเจ้า
คนนั้น เดี่ยว ! มายิงพระอีก

เพราะฉะนั้น **ความเมา** เป็น
เรื่องร้ายแรง ๆ ที่สุดคือความ
เมา เอา ! เรามามองต่อกันอีกหน่อย
สิ ชาวพุทธเราในเรื่องแบก เรื่องหาม
เรื่องปล่อยวาง ชาวพุทธเราถนัดส่วน
ไหนมาก ส่วนไหนขาด ระหว่างแบก
หามกับปล่อยวาง ?

➔ **สิ่งที่เบา : รู้จักปล่อยวาง**
ท่านบอกว่า “**สิ่งที่เบา คือ**
ปล่อยวาง”

แล้วสิ่งที่หนักสะ เออ ! **สิ่งที่เบา**
คือ ปล่อยวาง ที่เราหนักหนาสาหัส
กันอยู่ทุกวันนี้ เพราะไปยึด อาตมา
ว่าปู่กับย่าที่ตายนี้ ก็ยึดว่ามันหลาน
เรา ต้องว่า ต้องสอน ต้องเตือน ถ้าไม่
ว่า ไม่สอน ไม่เตือนนี้ก็แสดงว่า เริ่ม
ปล่อยมันแล้ว “**กรรมของมัน**” แกก
คงไม่ตาย นี่คงด่าปนปอຍ ๆ หลายวัน
จำได้ไหมเมื่อประมาณสัก 10 ปี

นั้นพอกับแม่มันยิงกรอกปากเลย ที่
รับสารภาพว่า “**ทนไม่ไหว**” ที่แม่กับ
พ่อด่าทุกวัน เลยยิงกรอกปากเลยแล้ว
แม่อียึดติดว่า “**นี่ลูกเรา ! เขาไม่**
น่าติดเหล้าติดยา” ติดแล้วก็ปล่อย
วางไม่ได้ ตัดไม่ขาด วางไม่ได้ ปล่อย
ไม่ได้ ปลงไม่เป็นก็เลยทำให้ชีวิตต้อง
ลำเค็ญถึงขั้นเจ็บปวดล้มตาย

ถ้าปล่อยได้วางเป็นก็เชื่อเหลือ
เกินว่า พ่อแม่ปู่ย่า...พวกที่ปล่อยวาง
ไม่เป็นนี่ อาตมาเจอมาเยอะ เจออย่าง
สาหัสสาครรระจเลยก็มีนะ เจอที่เข
ไอ้โฮ ! แบบเขาปล่อยไม่ได้ เขาวางไม่
ได้ เขาทุกข์ร้อนให้ระทมขมขื่น อย่างที่
ว่า ลูกสาวเอาร่มหวดแขนดำเขียวปัด !
แกก็ยังวางไม่ได้ ก็อย่างนั้น

ลูกกฐินี่มา แล้วตัวเองไป...ใช้ ๆ
เขาก็กฐินี่อีก ไปใช้ตามอีก แหม ! แล้ว
ยึดอยู่ทำไมว่า เป็นหนี้ของลูกเรา เรา
ต้องคอยแบกภาระหนี้แทนลูกอยู่
เรื่อย ๆ แล้วในที่สุดเป็นไง ! ก็เอาปืน
ยิงลูกสาวตาย ตัวเองก็ติดคุกลูกสาว
ก็ตาย ถ้ารีบปล่อยชะต่อนก่อนจะยิ่งนี้

“...**สิ่งที่เบา คือ**
การปล่อยวาง...”

สิ่งที่เบาที่สุด สำหรับมนุษย์...

“ภารา หะเว ปัญจะขันธา” ขันธ์ทั้ง 5 เป็นของหนักเนื้อ

โยมว่าเบาไหม ? โทษก็ยังเบาละ นี่
รับโทษหนักไหม ? ฆ่าคนตาย

➡ **เบาที่สุดของมนุษย์**

นี่ท่านบอกว่า **“สิ่งที่เบาที่สุด
สำหรับมนุษย์”** มนุษย์ที่เขาบ่นว่า
“หนักเหลือเกิน” “กลุ้มเหลือเกิน”
“ภาระมากเหลือเกิน”

แหม ! พูดถึงว่า **“ภาระ”** ที่เรา
สวดกันเมื่อเช้าใช้ไหม ?

**“ภารา หะเว ปัญจะ
ขันธา”** ขันธ์ทั้ง 5 เป็นของ
หนักเนื้อ

เราก็แบกยึดรูปบ้าง เสียง
บ้าง กลิ่นบ้าง ยึดรูปเวทนา สัญญา

สังขาร วิญญาณยึดติดแบกเป็น ของเรา

พระพุทธเจ้าท่านมีเรื่องทะเลาะ
กับผู้หญิงคนหนึ่งจำได้เปล่า ? ผู้หญิงคน
นี้แก้กัศยนะะ พ่อไม่รู้ว่า พระพุทธเจ้า
เป็นพระยังงี้ ! แบบไหน ! จู้ ๆ เห็น
พระพุทธเจ้าหน้าตาเรียบร้อยยออยาก
ให้ลูกสาวไปได้กับผู้ชายคนนี้เหลือ
เกิน (ตอนนั้นไม่รู้ว่า เป็นพระพุทธเจ้า)
เห็นท่าทางเรียบร้อยถ้าลูกสาวเราอยู่
ด้วยน่าจะปลอดภัย ยังงี้ก็คงไม่ทูปไม่
ตีลูกเราหรอก !

นี่โยมจำได้หรือเปล่า ? อะไร
นะที่เขาชื่อเจ้า **“กฤษณ์”** (นายจักรกฤษณ์
พนิชย์ผาติกรรม) ที่แม่ปั่น ที่แม่ยายเจ็บใจ
มึงกระที่บลูกสาวกูแท้งลูกเลย ! มึงนี่

ว่า แม่นปิ่น เดียวภูเขาคนที่แม่นกว่ามึง
อีก ยิ่งเขาตายเลย

นี่เพราะว่า “ไม่วาง” ไปยึดว่า
“ลูกเราโดน !” ที่จริงเขาออกเรือน
ไปแล้ว ก็กรรมเขาละ เขาอยากไม่รู้
รักษาตัวรอดเป็นยอดดี ยังโง่อยู่ก็ช่าง
เขาเถิด นี่เขาเป็นหมอด้วยนะ

เอา ที่นี้มาดูว่า โยม พุทธถึงพระ-
พุทธเจ้าตรัสว่า ฉันไม่อยากมีภาระ ฉัน
ไม่อยากเพิ่มภาระ แค่อสังขารฉันก็หนัก
แยะ แล้วจะไปแบกสังขารคนโน้นคน
นี้มาให้ คือ พ่อนี้บอกยกลูกสาวให้

แต่พระพุทธเจ้าตรัสว่า โอ้โฮ !
ตัวเราเอง ก็มีภาระต้องอาบ ต้องล้าง
ต้องขับ ต้องถ่ายแล้วจะไปรับลูกสาว
ท่านต้องมาอาบ มาล้าง มาถ่ายร่วม
กัน โอ้โฮ ! ภาระเยอะ เดียวก็ลูกคุณ
เจ็บฉันก็ต้องดูแลรักษา

โอ้โฮ ! บางคู่นี้โยม ดูรายการ
ต้นคันต้นไหม ? เมียถ่ายไม่ออกผัว
ก็ล้วงเอา โอ้โฮ ! เวิร์กกรรม (เป็นบุญ
ของเราที่รอดได้เรื่องพรรณนี้ ! ฮี ฮี ฮี)
“ใครล้วงก็ล้วงกันไป กูไม่ล้วงของ
ใคร” (ฮี ฮี ฮี)

พระพุทธเจ้าตรัสว่า สวยแต่
ข้างนอก ข้างในก็มีไส้ใหญ่ไส้หน้อย
เดี๋ยวปวด เดี่ยวเจ็บ ไม่เอาหรอก
ยายผู้หญิงคนนี้ก็ผูกเจ็บใจ แต่ต่อมา

แกดันได้ไปเป็นใหญ่เป็นโต เป็นมเหสี
กษัตริย์อะไรอย่างนี้ ถ้าจำไม่ผิดนะ
เรื่องนั้นอ่านมานานแล้ว พอแก่เป็นใหญ่
แกมีสตาจค์นี่ เป็นมเหสีกษัตริย์ แก
ก็จ้างคนดำพระพุทเจ้า ไปไหนก็ไป
ดักดำ จนพระอานนท์ที่ไปด้วยก็ทนไม่
ไหว ทูลว่า “พระองค์อย่าอยู่เลย
เมืองนี้ไปเถอะ เขาดำเราเหลือ
เกิน”

พระพุทธเจ้าก็ตรัสถาม
ว่า ถ้าเราไปเมืองโน้น เขาดำ
อีกทำไง ?

“เราก็นิไปอีกเมืองหนึ่ง”

“เธอคงไม่มีที่อยู่หรอก” เพราะ
มันไม่มีเมืองไหนหรอก ที่ไม่มีคนดำ
เรา เอาอย่างนี้แล้วกัน 7 วัน อยู่ไป
เถิด เดียวเขาหมดแรงดำ เขาหมดงบประมาณ
ดำ เขาก็หยุดเองแหละ นี่ก็
เลยทำให้เรื่องนี้มาที่เรา

เออ ! ที่จริงคนเรานี้ละ เจ้าญี่ปุ่น
คนนั้น โยมว่า มันแย่มาก ! เขาจะหาลูก
ของเขาให้ได้พันคนนะ ! ไปฝากขุมบุญ
นี้ พันคน แล้วลองคิดสิโยม พันคน
นี้มันต้องเป็นภาระเท่าไร ? เดียวคน
นั้นเจ็บ คนนี้ป่วย คนนั้นตาย โอ้ย !
เขาคิดได้ยังไง ! ความคิดของเขากับ
ความคิด ของพระพุทธเจ้า โยมว่า มัน
คนละโลกไหม ?

เออ ! นี่โยมขอทิ้งไว้คำเดียว โยมไปคิดเอาเอง คนเหมือนกันที่นั่งนั้งอยู่ที่นี้ หน้าตาเป็นคนอยู่วัดเดียวกันนี้ แต่อยู่คนละโลกได้ไหมโยม ? อยู่คนละโลกได้ไหม ? พุทธิดรรมที่อยู่กันคนละโลกคืออะไร ?

อีกคนหนึ่ง อยู่แบบหนัก ถูกโลกทับ

อีกคนหนึ่ง อยู่เหนือโลก ไม่มีเรื่องอะไรที่มานั่งทับให้หนัก ท่านเรียกว่าอะไร ?

➔ อัมมบุญ

“โลกุตระกับโลกียะ” คนที่ยังอยู่ในโลกียะ เขาก็หาเรื่องมาเพิ่มภาระหนัก ๆ อยู่เรื่อย จริง ๆ นะความคิดอย่างนี้มีได้ยังไง ! ที่ว่าจะหาลูกสหายเลือดตัวเองให้ได้พันคน ตอนนี้ได้ทีละ 9 คน - 10 คน ที่แปดสามแปดสี่ก็จะทุกข์กันจะตายอยู่แล้ว เจ้านี้ซัดเข้าไป 20 คน 9 คน 10 คน ต่อชุดหนึ่งที่มาฝากอัมมบุญ

มันเกินไปใช้ไหมโยม ! พันคนนี่เกินไหม ? ส่วนคนที่มีคนเดียวก็ผูกปิดไม่ให้เกิดชะแล้ว เจ้านี้ก็น้อยเกินไปไหม ? เออ คนเดียวบางทีก็น้อยไป เขาต้อง

คอยเอาใจแทบตายเลย เหลือคนเดียวนี้ ถ้าเออ ! คนนี้หลุดไป แล้วคนนี้ยังเหลืออีกคนหนึ่ง ยังพอจะทำให้ได้ ยังปล่อยวางได้บ้าง

สรุปว่า มาดูนะสิ่งที่เบาอย่าแบก อย่าหาม อย่าเอาอะไรมาหนักชิ เกินไป ให้ตัวเองได้ว่างได้เบาบ้าง ได้ปล่อยได้ว่างบ้าง

โยมที่มาวัดวันนี้ได้นี้ ภาระไม่มีแล้วหรือ ? หมดภาระอะไรที่บ้านหรือ ? ไม่หมดหรอก ! แต่รู้จักวาง มีครอบครัวก็อย่าให้ครัวครอบมุดออกมาบ้าง มาสักวันสองวันบ้าง แล้วกลับไปมุดใหม่ก็ไม่ใช่ไร แต่ถ้าจะให้ดีนะ มันต้องมีวันว่าง วันปล่อยวันวางให้มันเบาบ้าง ไม่ใช่แบกภาระอึ้งหนัก อยู่เรื่อยเลย ชอบหามาเสริมมาเพิ่ม มาเติมให้หนัก อยู่เรื่อย ๆ มีอะไรน้อย ๆ ไม่มีอะไรยิ่งเบา ๆ กลับไม่เอา ชอบอยู่แบบมีโน่นมีนี่ แล้วมีอะไรให้มันกัดเอา คือมีมากก็ลัดกลุ้มมาก สิ่งที่มีมันทำให้เรากลัดกลุ้มเขาเรียกว่า “สิ่งที่มีมันกัดเรา” มีสมบัติหนึ่งลัดกลุ้มกับสมบัติก็ถูกสมบัติมันกัด มีแฟนหนึ่งลัดกลุ้มกับแฟนก็ถูกแฟน...กัด

เราเลี้ยงหมาเลี้ยงแมวไว้มันกัดเรา แล้วเราจะเลี้ยงไหม ? (ไม่เลี้ยง)

เออ ! นี่ยังไม่เลียงเลย แล้วทำไม ! เรา
เลียงสังขารไว้ให้ความทุกข์มันกัดอยู่
ได้เรื่อย แล้วทำไมยังง่เลียงอีกล่ะ ลอง
หาวิธีเลียงร่างกาย สังขาร โดยไม่ให้มัน
ถูกกัดได้ไหม ? **อย่าให้มันนั่ง
ก่ดก่ลุ่มกับทุกเรื่อง**

**นี่สิ่งที่เบา คือ สิ่งที่รู้จัก
ปล่อยวาง ถึงแบกของอยู่ แต่
เราแบกด้วยความฉลาดด้วย
ความรอบรู้ มันเป็นหน้าที่**

เดี๋ยวก็นั่งเวลาพักผ่อนหลับนอน
เราก็นอนโดยไม่ต้องแบกมาไว้ที่นอนด้วย
บางคนบอกว่า หลวงพ่อทำอะไรเยอะ
เยอะ หลวงพ่อไม่แยหรือ ไม่มีเวลา
ปฏิบัติธรรมเลยบ้างนี่ เขาว่าเรานะ เขา
เอาสันดานตัวเองมาเทียบกับเรา

เราถึงเวลามีคนนอนก็นอน ไม่ใช่
ไปนั่งแบกหมา แบกคน ไม่ได้มาดูหรอก
แม่ขาวจะนอนยังงี้ ! ทำที่ให้นอนแล้ว
นอนไม่ได้ก็ช่างหัวเถอะ ! เราก็ไม่ต้อง
มาดูทุกเรื่อง น้ำขาดไฟฟ้าขาดเดี๋ยวก็นั่ง
ไปแจ้งที่เราจัดฝ่ายแผนกไว้แล้ว หมา
แมวเขาเอามาให้อาตมาก็ไม่ได้ไปดู
หรอก ! ดูว่างบฯ มันขาดไหม ! ค่า
อาหาร ค่าคนเลี้ยงดู น้ำอะไรไปดูสิ ก็
มีคนดู ไม่ใช่เราต้องไปทำทุกเรื่องแบก ๆ
ทุกเรื่อง ก็ตายสิ !

“...สิ่งที่เบา คือ
สิ่งที่รู้จักปล่อยวาง
ถึงแบกของอยู่ แต่
เราแบกด้วยความ
ฉลาดด้วยความ
รอบรู้
มันเป็นหน้าที่...”

“...เราก็ปล่อยไปบ้าง ไม่ใช่มานั่ง...
ทำทุกเรื่อง...”

นี่ยังนึกเลยเรื่องที่เล่าไปเมื่อ
อาทิตย์ที่แล้ว ญาติเขาหาว่า อาตมา
ยืมสตางค์ไปแล้วไม่ไปใช้ด้วยตัวเอง เขา
หาว่าไม่ไปใช้ด้วยตัวเอง นักบริหารที่ดี
เขาไม่ต้องไปจ่ายอะไรทุกเรื่องหรอก !
ไม่ใช่ ปูนเข้ามาค้นก็วิ่งไปจ่ายค่าปูน
ล้งเหล็กเข้ามา 10 เส้นก็วิ่งไปจ่ายค่า
เหล็กอย่างนี้ไม่ต้องทำอะไรเป็นหรอก !
แขนขามันต้องมี มีคนมือสอง มือสาม
เขาทำหน้าที่ **เราก็ปล่อยไปบ้าง
ไม่ใช่มานั่ง...ทำทุกเรื่อง**

นี่ถึงเวลามาบรรยาย ก็บรรยาย ๆ
เสร็จก็ปล่อยพวกนี้ไปไหนก็ไปโยม ไม่
แบกหรอก ใครจะไปนอน กลับบ้าน

จะไปยังไงก็เรื่องของเขา จบหน้าที่เรา

คนเรานี่เขาไม่รู้จักจบบ้างมันก็แย
นะ เดี่ยวนี้ภาษาวัยรุ่นนะ “**จบป่าว !**”
เฮ้อ โยมจบเปล่า ! หรือเปล่า ! มันไม่
ดี จบไม่จบ “**เฮอ ! จบเปล่า**” คน
เรานี่แหม ! ในเรื่องไม่รู้จักจบจักสิ้น
ต่อความยาว...สาวความยืดไม่ได้เรื่อง

เฮอ อย่าลืมนะ เราเกิดมาชาติ
หนึ่ง อย่าไปแบกอะไรมันมีมากเกินไป
แล้วปล่อยความว่างขาดหายไม่พอจะ
ใช้ มีแต่เรื่องหนักทุกวัน เรื่องเบา เรื่อง
ว่าง เรื่องว่างไม่มีนี่ ตาย ! คนไม่ไหว
อาตมาเห็นคนบางคนนี่ ไปแบกไว้จน
กินไม่ได้ นอนไม่หลับ...ไม่ได้ !

จำได้ไหม ! ที่เคยเทศน์ไปแล้ว ตอนอาจารย์ศีกฤทธิ์ ปราโมช ท่านเป็นนายกฯ ท่านบอกว่า ท่านกินไม่ได้ นอนไม่หลับเลย ห่วงประชาชน คิดถึงประชาชน รักและห่วงประชาชนจนกินไม่ได้ นอนไม่หลับเลยนี่

ท่านอาจารย์พุทธทาสบอก ว่า อย่างนี้ช่วยประชาชนไม่ได้หรอก ! ต้องถึงเวลากิน...ก็กิน ถึงเวลานอน...ก็นอน พอนอนแล้ว ตื่นมาก็มีแรงช่วยเขา นี่กินก็ไม่ได้ นอนก็ไม่หลับ แล้วตื่นมาจะไปช่วยใครได้ ทั้งหมดแรงทั้งหิว ทั้งง่วงทั้งหิว จะมีแรงที่ไหนไปช่วยเขา

เพราะฉะนั้น ถึงเวลานอนก็ต้องปล่อยเรื่องทั้งหมด นอนให้หลับ เพื่อเซฟตี้ (Safety) แรงฟื้นตัวจะได้ช่วยเขาได้เต็มที่ ไม่เช่นนั้น...ตายเลย !

นี่อาตมาจะว่า วันนี้ต้องมีเทศน์ ต้องฟังปาติโมกข์ ฯลฯ เมื่อคืนก็ต้องหลับเร็วหน่อย ฟื้นตัวไว เข้าจะได้สู้ได้ แล้วแถมวันนี้อดเพลอีก โอ้ ! แล้วนอนยังนอนน้อยอีก คิดเรื่องนั้นเรื่องนี้มากอีก วันนี้ก็ทำอะไรไม่ได้ เทศน์ก็ไม่ได้ เทศน์ได้แต่ก็รู้เรื่องนะ มิน ! มันมากไป

ฉะนั้น เราก็ต้องรู้จักปล่อยเรื่อง

นั้น วางเรื่องนั้น เอาเรื่องนี้ เป็นเรื่อง ๆ ที่มันจำเป็น มันก็จะทำได้ คนไม่รู้เรื่อง “โอยพระพยอมนี่สงสัย ! ไม่ปฏิบัติธรรมเลย เพราะว่างานก็เยอะเหลือเกิน” แล้วคนหนึ่งเจอแล้ว เมื่อเข้าไปบิณฑบาตสอนนำดูเลยโยม !

“ท่านต้องรู้จักรักษาสุขภาพบ้างนะ ท่านต้องรู้จักพักผ่อนบ้างนะ”

แหม ! โตป่านนี้ยังไม่รู้จักพักผ่อนสอนจัง ! แล้วคนที่สอนเราเนี่ย ยังเด็กสาว ๆ อยู่เลยอายุไม่เท่าไร ช่างเขาให้เขาได้สอนบ้างจะได้มีความสุข

เอานี้ยังงั้นนะ พวกเราเกิดมาไม่รู้จักปล่อย ไม่รู้จักวาง ไม่รู้จักหาเรื่องเบา ๆ มาให้ชีวิตมันสบาย ๆ นี่โยม ! เทศน์นี่ก็เหมือนกันต้องเทศน์กันเบา ๆ บ้างนะ ถ้านักมากคนฟังก็ “อู้ฮู้ มิน !”

นี่แล้วเย็นนี้ก็หิวข้าวอีก แล้วมาฟังเรื่องมิน ๆ อีกเครียดตาย ดังนั้นก็พูดอะไรให้มันเบา ๆ สลับกับเนื้อหาสาระ จะได้รับได้ อยู่กันได้ ไม่หนักเกินไป แล้วก็ไม่ใช่จะหย่อนยานจนเกินจนไม่ไหว แล้วประเภทที่เบาแล้วปรนเปรอบำเรอหย่อนยาน มันก็ไม่ใช่สายกลาง ซี้เรียส เครียดหนักตลอด มันก็ไม่ใช่สายกลาง

เพราะฉะนั้น เราต้องถึอออย่าให้มันหนักเกินไป แล้วก็อย่าปล่อยวางตะปึดตะปือ วางแบบอันธพาล อะไร ๆ

กว้าง ! ไม่ทำ ! ไม่ได้ ! ไม่ต้องยึดถือ
ขนบธรรมเนียมจารีตประเพณีอะไรเลย

➡ ว้างอันธพาล

บางคนมีนะเรียกว่า “**ว่างอันธพาล**” พอชวนว่า นี่หลวงพ่อกำลังจะไปเทศน์แล้ว ไม่ไปฟังหรือ (ปล่อยว้าง ว้าง !) ใครไปก็ไปเถิด ใครจะไปแบกท่านก็ไปเถิด ฉันทว่าง ! พวกนี้เขาเรียกว่า “**ว่างอันธพาล**” ยังนอนเปิดไฟเราอีก เปิดแอร์เราอีก...ไม่ได้ !

พวกนี้พวกว่างอันธพาลใช้ไม่ได้ ! เขาเรียกว่า **ปัญญาเหมือนกัน** แต่มันเฉโก เป็นปัญญาเฉโก แล้วจะไม่ได้ทำอะไรหรอก ! หนัก ๆ ก็ต้องรับคำตำหนิติเตียน คำตำ คำว่า มันก็จะไหลเข้ามา เอาเถอะ ! ตอนนั้นจะแบกอะไร พอ เขาว่าเข้าหนัก ๆ ยึดปั๊บเลย “**ทำไม ! ว่ากู กูว่ากูว่างแล้วนะ**” (เฮอะ เฮอะ) วนเข้ามาได้อีก เอาผ่านไป !

ดูอีกสักข้อหนึ่ง อย่าให้ข้อนี้มันขาด มันเกิน โยมเราชอบหาอะไรกันนักหนาเลยทุกวันนี้ เขากำลังป่นว่าจะขาดแคลนอะไรลองว่าสิ “**พลังงานไฟฟ้า แก๊ส**” ตอนนี่เขาเริ่ม คนเดิน

ขบวนแล้วนะ ปฏิรูปประเทศด้านพลังงานจะไม่ให้นายทุนผูกขาด เหมือนบริษัทสัมปทาน แต่จะให้รายได้กระจายแบ่งกับประชาชน

นี่เริ่มเดินแล้ว เขาก็จัดฉลาดนะ กฎอัยการศึกเขาห้ามเกินเท่าไร ? 5 คน เขาก็เดินทีละ 4 ไปช่วงหนึ่ง 4 ไปอีกช่วงหนึ่ง 4 เขาก็เข้าใจหาทางรอดเดินจากสงขลา แล้วรู้สึกมี ผอ.โรงพยาบาลจะนะ เดินแล้วโดนจับ แต่เมื่อวานปล่อยแล้ว เขาหาว่า “**ปิดกั้นเสรีภาพ**” เสรีภาพมากเกินไป กติกาเงื่อนไขไม่เอา คนไทยเราที่แล้วมานี้เขาใช้เสรีภาพจนไม่มีปัญญานึกถึงเลยว่า เสรีภาพกำลังทำให้เป็น**ทำเสรีพังประชาธิปไตย ยึดถนน ยึดราชการปิดกั้น จู่ ๆ เอาปูนไปเททางเข้า-ทางออก มันไม่ไหว !**

นี่โยมนาคิดตอนนี่ มีความต่อไปว่า สิ่งที่เป็นแสงสว่าง ๆ คืออะไร ? ต่อจี้ ! **สิ่งที่เป็นแสงสว่างคืออะไร ?** เราหาไฟฟ้า เราเตรียมต่อไฟกัน เข้าไปใช้หมุนใช้นี้ จนกระทั่งเขาคาดว่า น่าจะไม่ถึง 10 ปี หมู่บ้าน โรงงาน ห้าง ๆ มันเกิดขึ้นเรื่อย แล้วห้างหนึ่งมันใช้ไฟเท่ากับ 1 ตำบล 1 อำเภอ แล้วมันจะพอใช้ไหม ? (ไม่พอใช้) ตอนนี่เขาถึงบอกว่า

ต้องปฏิรูปพลังงาน ไฟฟ้า แก๊ส ที่ต้อง
มาใช้ เพื่อขับเคลื่อนรถราเครื่องยนต์
ขับเคลื่อนแสงสว่างนี้ แล้วรถไฟนี้มัน
มีแต่ไฟสปอร์ตหน้ารถอย่างเดียวมัน
ก็ไม่พอ มันต้องมีเสา มีไฟข้างทางไป
อีกเยอะแยะ

เขาติดแล้ว อาตมาทุเรศอยู่เรื่อง
หนึ่ง ขอบอกว่า ต้องใช้คำว่า “ทุเรศ”
สว่างจนเกินสว่าง แล้วเราไปบิณฑบาต
นี้ เขายังไม่ปิดไฟกันเลย

เพราะฉะนั้น ในวัดเรา ใครทำ
อย่างนั้นสันดาน...ไม่ประหยัดๆ พลังงาน
แล้วจะทำให้พลังงานขาดแคลน

เข้านี้อาตมา พอนั้น...ขึ้นมาจะ
ต้องรีบไปเที่ยวเดินปัดนั้น ปัดนี้ นอก
จากวันไหนนั่งอ่านหนังสือพิมพ์เพลิน
อาจจะออกมา 6 โมง ที่จริงดี 05.45
ปิดได้แล้ว แสงพอแล้ว ไม่รู้เขาจะเปิด
ไว้ทำไม !

อาตมาไปบางบ้านนะ เชื้อไหม !
เวลา 7 โมง บิณฑบาต 7 โมง ใ้โฮ !
แสงพระอาทิตย์ขึ้นแล้วเขายังไม่ปิด

...สิ่งที่เป็นแสงสว่าง ที่สุด คือ ดวงปัญญา...”

ไฟเลย นี่เขามีปัญญาที่จะตรงกับที่เขา
พูดไหม !

➔ แสงสว่าง : ดวงปัญญา

“สิ่งที่เป็นแสงสว่างที่สุด คือ
ดวงปัญญา”

ถ้าไม่มีดวงปัญญา ดวงตา
เห็นธรรม คำว่า “ปัญญา” มัน
ผูกกับคำว่า “ดวงตาเห็นธรรม”
เห็นแล้วทำ เพราะว่ามันต้องควร
ทำ ปัญญามันจะชี้ให้บอกว่า ควร
ทำ กับไม่ควรทำ ไม่ควรเปิดไฟทิ้ง
ไว้ในเวลาที่มันสว่าง

แต่ถ้าเราเป็นคนนี้ไปปิดซะเอง
ได้ก็ยิ่ง...? “ดี” ถ้าช่วยกันอย่างนี้ เรา
จะไม่มีคำว่า “ขาดแคลนพลังงาน”

คนเราไม่รู้จักประหยัด เรื่องที่ควรประหยัด ถามว่า...มันฉลาดไหม ? มันมีดวงตาเห็นธรรม มันมีดวงตาปัญญาไหม ?

นี่เมื่อก่อนนี้อาตมาชอบภาพนี้ มาตั้งวัดนี้ สิ่งที่ทำที่แรกเลย เป็นปริศนาธรรมคืออะไร ? ภาพแจกดวงตาที่เดินเข้าตรงข้างหน้า มีคนมารับไม้ที่คนนอกกระนั้นพวกหัวขาดไม่มีตา ใครปล่อยน้ำไหล ใครปล่อยไฟเปิด เติลิดเปิดเปิงไปยันเลยเวลานี้ อย่าพูดเลยนะว่า “เป็นผู้มีแสงสว่างในปัญญามีดวงตาเห็นธรรม” ถ้าเห็นแล้วช่วยปิดช่วยทำกัน หน่อยเถิด แค่นี้ก็ถือว่า “สิ่งที่เป็นแสงสว่างได้เกิดขึ้นแล้วแก่เรา”

ตอนเราสวดบทธรรมจักรว่า ใ
นะ “ปัญญาเกิดขึ้นแล้วแก่เรา
แสงสว่างเกิดขึ้นแล้วแก่เรา” เรา
เริ่มเห็นแสงบ้างแล้ว เห็นว่า อะไรควร
ช่วยควรทำ อะไรไม่ควรช่วยควร...?
(ทำ) อะไรควรตัดออก อะไรควรเติม
อะไรควรรักษาไว้ให้ครบ อะไรไปทำ
ไว้อย่างนี้แล้วจะมีปัญหา เห็นไว้บ้าง

ถ้าเห็นอย่างนี้แล้วจะไม่ขาดไม่เกินไป
ปล่อยชะมิดมันก็ขาดเกินไปไหม ? เปิด
ไวสว่างเลยเถิดไปก็เกินไปไหม ? พวก
นี้เรียกว่า เป็นพุทธบริษัทขาด ๆ เกิน ๆ

มากไป ยิ่งงี้ก็ถ้าวัดนี้ทำลานเครื่อง
บินฮ.เมื่อไร ! โยมว่าเกินไหม ? (ฮิ ฮิ)
เคยว่าเขาฟุ่มเฟือยตอนนี้มีซะเอง

เอา ! ต่อให้ครบอีกหน่อย หรือ
จะเอาแค่นี้ ยังเหลืออีก 3 ข้อ

สิ่งที่น่าปรารถนา คือ...? มนุษย์
เราเนี่ย ตอนนี่สิ่งที่พึงปรารถนาและน่า
ปรารถนาที่สุด ตรงกับคำคน ๆ ก่อน
ไหม เออ ! สิ่งที่น่าปรารถนาของชาว
พุทธเราคืออะไร ? รู้จักคำพวกนี้ไว้
บ้าง ไม่เช่นนั้นขาด ไม่พอ

➡ สิ่งที่น่าปรารถนา : สุขพ้น

“สิ่งที่น่าปรารถนา คือ นิรา
มิสสุ” แปลว่าอะไร สุขที่หลุดพ้น
กับสุขที่ผูกพัน สุขที่ยึดติด สุขติด
กับสุขหลุด อันไหนดีกว่ากัน !

พระพุทธเจ้านี้เสด็จพอวางสุข
ติดให้เยอะ หานางสนม หากับข้าวกับ

“...สิ่งที่น่าปรารถนา
คือ นิรามิสสุ...”

ปลาวันหนึ่งตั้งร้อยสำหรับ เตรียมมอบตำแหน่งกษัตริย์ เตรียมทำสารพัด แวดล้อมให้ลูกติด สระสวย ปราสาทสวย ภรรยาพิมพ์าก็สวย นางสนมก็สวย เอาสิ่งที่เป็นความสุขชนิด ที่เรียกว่า สุขติด สุขมัด สุขรัด สุขห่อ สุขปั้ง สุขเผา อย่างที่เคยบอกว่าสุขมี 2 สะกด สุขกอ ไก่ สะกดกับสุขขอ ไช้ สะกด สิ่งที่เราควรจะปรารถนา ในชีวิตนี้ อย่ามัวแต่ปรารถนาสุข ติด คิดถึงความสุขที่หลุดพ้นบ้าง

หลวงพ่อบุญทาสท่านพูดตอน ท่านไปอินเดียนี้ อาตมาติดหูเลยคำนี้ คือคำว่า โมกขะ เลยเอามาตั้งชื่อ ว่า สวณโมกข์ โมกขพลาราม แปลว่าอะไร ? ป่าไม้เป็นกำลังให้หลุดพ้น สวณโมกข์ ก็แปลว่าสวณไม้ป่ามันส่งเสริมกำลังให้หลุดพ้น

นี่โยมถามจริงนะ ขณะนี้มันส่วน

น้อยนะ พอเราเริ่มไปอยู่ในป่าไม้ ต้นไม้ ไม้มันเป็นกำลังให้เราารู้สึกดี้นรอนอยาก จะหลุด สิ่งที่เคยติด เคยหลง ถ้าเรา ไปอยู่ในสุขที่ปรนเปรอที่นอนเราก็ลืม อะไรในห้องเราก็เผลอ เราก็จะติดสุข แบบนั้นนะ แล้วไม่รู้จักสุขหลุดเลย

พระพุทธเจ้านี้ถ้าท่านติดสุข ติดอามิสสุข เขาเรียก “อามิสสุข” คือ สุขที่เป็นเหยื่อ ที่เป็นอามิส เป็นของ ล่อ ของย้อมใจ ยิ่งทะเยอทะยานได้ แค่นี้ก็ทะยานต่อไปอีก คนเราถ้า สุขมาก...เกินจนมองไม่เห็นทุกข์ เลยนี้ พอสุขเกินนี้เหลือหลง มัน ต้องให้กลับมาทุกข์บ้าง เป็นช่วงเป็น คราว ทุกข์เป็นเหตุให้เกิดศรัทธา ไม่ รู้นะ ! ถ้าเราได้รับแต่สุขมากเกินไป

เหมือนเด็กยุคหลังนี้อาตมาว่า มันแย่ ! เขาเล่นเกม นี่ แค่มั่วซัดคอนิด เดียว ดูซิ ! เมื่อเข้าเขาผูกคอตายไป คน เด็ก 9 ขวบ

นี่ข่าวออก...แค่บอก “เลิกเถอะ ! ดึกแล้วเดี๋ยวพรุ่งนี้จะไปเรียนไหว เหรอลูก !” เขาเพลชินของเขา เขาติด สุขกับเกม พอแม่มาซัดคอนิดเดี๋ยว เขา รับไม่ได้ เพราะเขาไม่ได้รับความทุกข์ มาก่อน ถ้าเขารับมาก่อนสัก 7 ขวบ 8 ขวบ เขาได้สาหัส...ไม่มีอะไรจะกิน จะเล่นบ้าง เขาได้ผ่านตัวนั้นมาบ้าง

นี่เขาจะดี เขาไม่เคยได้รับบทเรียนว่า
อยากอะไรมันจะได้ทุกเรื่องเป็นไปไม่
ได้หรอก ! มันก็ต้องมีบ้างไม่ได้บ้าง
สมปรารถนา กับ ผิดหวังนี่ มันเป็น
ของคู่กัน เราทำได้แต่สมหวัง ผิด
หวังรับไม่ได้ก็อยู่ลำบาก

นี่เรามาอยู่วัดนี้ขาดบ้าง อันนั้น
บ้าง อันนี้บ้าง อาจจะไม่นอนไม่ได้มีความ
สะดวกสบายบ้าง ก็ฝึกไว้บ้างสิ ! เพื่อ
มันขาด มันไม่ใช่...มันจะต้องมีได้ทุกวัน

เออละ ! นี่ “**สิ่งปรารถนา**นี่ คือ
นิรามิสส” อย่าติดแต่อาภิส อย่าติด
แต่สิ่งปรนเปรอบำเรอ ถ้าวันไหนไม่มี
มันจะแย่ ! ที่บอกว่า มาถือศีลมันจะ
ดีอย่างหนึ่ง วันนี้ไม่แต่งตัว ไม่ทากระ
แจะจันทร์ น้ำมนต์น้ำหอมย้อมทา พอ
ทำไป ๆ เดี่ยวมันก็จะเกิดความรู้สึกว่า
อู้ย ! เรื่องแต่งเนื้อแต่งตัวนี่ แต่งก็ได้
ไม่แต่งก็ได้...? (ได้) อืม ! แล้วคนที่ไม่เคย
เว้นเลย “**ไม่แต่งไม่ได้ต้องแต่งให้ได้**”
ใครยุ่งยากกว่ากัน ? มือเย็นนี้ไม่กิน
ข้าวเย็นถือศีล 8 ถือไปถือมา โอ้ย !
เรื่องมือเย็นกินก็ได้ ไม่กินก็ได้...? (ได้)
สบายไหม ? พวกคนที่ไม่เคยฝึก “**ไม่
กินไม่ได้ต้องกินให้ได้**” ใครยุ่งกว่ากัน ?

เฮ้อ ! คนที่มีคู่ครอง วันนี้คืนนี้
ไม่นอนกับคู่ครอง ถือเมถุนวิรัติ งด
เว้นเรื่องไฟต่ำสักคืนหนึ่ง วันหนึ่งต่อ

ไปก็จะพูดได้เต็มปากเต็มคำว่า โอ้ย !
เรื่องเพศ เรื่องกามคุณ กามรสทำก็ได้
ไม่ทำก็ได้... ? (ได้) บางคนไม่ทำไม่ได้...
ต้องทำ !

เออ ! นี่อะไรเห็นท่านประยุทธ์
บอกว่านายทหารใหญ่ ๆ เมียจะขอเลิก
แล้วไม่ได้กลับไปนอนเอาแต่ทำงาน
แหม ! เขาทำงานเพื่อชาติสักไม่กี่วัน
นอนคนเดียวก็ได้ ทำไม ! บอกว่า “**ไม่
ได้ !**” แกไม่มานอนกับฉันไม่ได้ ต้อง
นอนกับฉันให้ได้ แล้วบ้านเมืองมันจะ
ทำให้เราอยู่ด้วยกันได้ทุกวัน ๆ หรือ
เปล่า เดี่ยวมันก็มีเรื่องโน่นเรื่องนี้ ไม่มี
เรื่องข้างนอกก็มีเรื่องข้างในระหอง
ระแหงกันเอง ก็มีอย่างนี้เพราะฉะนั้น
เราฝึกไว้ นอนกับเขาก็ได้ ไม่นอนกับ
เขาก็...? (ได้) อืม !

ฉะนั้น คนเราสิ่งที่ปรารถนาไว้
บ้าง ชาตินี้ฉันอยากได้สัมผัสนิรามิสส
ฉันได้สัมผัสสุขที่ไม่ต้องอิงเหยื่อ ไม่ต้อง
มีสิ่งบำรุงปรนเปรอบำเรอ ไม่ต้องมีคน
อื่นป้อนให้ **ฉันก็สุขของฉันเองได้ ด้วย
การรู้จักพอใจในสุขที่ไม่มีเหยื่อ**

นี่วันวันถือศีลนี้ เขาลดเหยื่อ
เขาลดส่วนเกิน ลดเรื่องกิน ลดเรื่อง
เครื่องแต่งนอน อะไรนี่ ! เขาลดเพื่อ
ให้รู้จักว่า ต่อไปนี้ขาดก็ได้ ไม่ใช่...ขาด
ไม่ได้

อีก 2 ข้อไหวไหมโยม ? เอา ! เรา
นี่เกิดมาชาติหนึ่งต้องมีความรู้เรื่อง
อะไรที่สำคัญที่สุด คือ ต้องรู้เรื่องดับ
ทุกข์ ดับกิเลสให้ได้ แล้วที่เรียนไป
แล้วไม่ดับทุกข์ดับกิเลส ที่เขาเรียน
กันจบดอกเตอร์มหาวิทยาลัยนี้
ไม่รู้เรียนยังงี้ ! ทุกข์เกิดได้เรื่อย ๆ

...สิ่งที่หมดทุกข์ คือ
ความดับกิเลส...”

➔สิ่งที่หมดทุกข์ : ดับกิเลส

“สิ่งที่หมดทุกข์ คือ ความดับ
กิเลส” รู้เรื่องดับกิเลส รู้เรื่องดับทุกข์
เป็นความรู้ที่เราเกิดมาชาติหนึ่งนี้ ถ้า
เสียโอกาสไม่ได้เรียนรู้อะไรเลย ก็นึก
ถึงคำพูดที่เมื่อกี้มันเรียนล้าสมัยเกิน
ไป หลักสูตรที่ให้เด็กเรียนนี้ ก็ล้าเกิน
สมัยไปจนเด็กโง่ไม่รู้เรื่องศีลธรรมจรรยา
ไม่รู้เรื่องกิเลสตัณหาที่พาให้ทุกข์...
ทั้ง ๆ ที่ **ไอ้โฮ ! ปริยญาหลาย
ฉบับหลายใบ หลายศาสตร์
ไปเรียนแล้วทำไมยังไม่ดับทุกข์**

นี่แค่ไม่ได้เล่นเกมเขาทุกข์ จน
กระทั่งเขาต้องผูกคอตายอย่างนี้ ้วย
9 ขวบเขาก็เรียนแล้ว อยู่อะไร ? เขา
ว่า ป.2 หรือ ป.อะไรก็...ตาย ! เพราะ
มันแต่สอนให้มันทันสมัย ให้ล้าสมัย
ให้วิชาการที่ร่างหลักสูตรให้เรียนล้า
สมัย ล้าไปล้ามาเลยเถิด เลยศีลธรรม
ไปไกล เลยเรื่องจรรยาไปไกล เลย

“ตราบใดที่ยังไม่ดับกิเลส ดับทุกข์” ทุกข์มันก็
เฉดหัว ลากหัว กดหัวเราให้ต้องทำนู่นทำนี่ มัน
ทำเราไม่ได้ มันก็ไปทำกับลูกน้อง ลูกศิษย์ของเรา
กับคนของเรา แล้วมันก็จะกระเทือนมาถึงเราจนได้

เรื่องกิเลสดับทุกข์ไปไกล ทุกข์ก็ตาม
มาทันเลย เพราะเราเลยเรื่องที่จะดับ
ไอนั้นมันก็กลับมาวุ่นงานเรา ถ้า
เรามีภูมิคุ้มกันเรียนเรื่องดับทุกข์ไว้
ตั้งแต่เล็ก ไม่มีอะไรได้อย่างใจเสมอไป
ไม่มีเรื่องอะไรได้อย่างใจทุกวันทุกเรื่อง

ไม่อย่างนั้นเด็กผู้หญิงคนนั้นมัน
แย่มาก ! ที่เขาเอาด้ามร่มหวดแม่ ก็
เขาอยากให้แม่ตามใจ ขออะไรแม่ต้อง
ให้ตั้งใจ พอแม่ไม่ให้อ้างว่า “จน” เขา
ไม่คำนึงเลยว่า จนนี้ ! มันจนเพราะว่า
มันไม่มีโอกาสจะได้ แล้วทำไมไม่ช่วย
สร้างโอกาส ไปนั่งขอแล้วไม่ได้ ก็เอา
หวดเลย

อย่างนี้กิเลสมันท่วม เขาไม่คิด
ดับทุกข์แบบดับกิเลส เขาดับทุกข์ด้วย
การให้ตามใจเขา หาให้ได้ตามที่เขา
ต้องการ ทุกข์ของเขาถึงจะดับ

“หาให้ได้ตามที่เขาต้อง
การ ทุกข์ของเขาจะดับ”

เจ้าพวกลูกแบบนี้โยมว่า เขามี
ความรู้เรื่องดับทุกข์มาเกิดไหม ? เขาไม่
รู้เรื่องดับทุกข์มาเกิดเลย เขาก็เกิดแต่
อย่างเดียวว่า ต้องได้ตามที่เขาต้องการนี้

เพราะฉะนั้น ท่านจึงบอกว่า **สิ่ง
ที่หมดทุกข์ คือ ความดับกิเลส** ดับ
ความต้องการที่มันทะเยอทะยานไป
ไกลเกินไป เขาทะเยอทะยานไปไกล
เกินไป คนเราจะมันน่าจะเลือกหาเรื่อง
อะไรสักอย่างให้ชีวิตเราค่อย ๆ หมด
ทุกข์ ให้มีอารมณ์อยากดับทุกข์ อย่า
มีแต่อารมณ์แสหาทุกข์ เขียนไว้แล้ว
อ่านหรือยัง ? อารมณ์อยากดับทุกข์นะ
เคยอ่านหรือยัง ? เออ ! อ่านบ่อย ๆ จะ
ได้มีอารมณ์เยอะ ๆ (ฮี ฮี)

โยม ! พันตำรวจโทคนนั้น เขา
แสหาทุกข์ ไปหาเจ้าเหมยอะไรขึ้นมา
เพิ่ม เลยหาบ้านเพิ่ม หารายได้เพิ่ม ก็
เลยต้องไปค้ายา แทนที่เป็นตัวปราบยา
เขาก็เลยแสหาทุกข์ ไม่ได้มีอารมณ์

อยากดับทุกข์เพราะกิเลสมันอยาก
เลยเถิด อยากเกินคนอื่นเขาไปเยอะ
แล้วพันตำรวจโทนี่ เขาเกินพวกจำ พวก
นายสิบ พวกดาบอะไรเยอะแยะ พัน
ตำรวจโทขึ้นอีกทีเดียวก็พันเอกแล้ว
เป็นผู้กำกับแล้ว แต่เขาถูกกิเลสกำกับ
ซะก่อน เขาเลยเปลี่ยนจากตำรวจ
ปราบยาบ้า มาเป็นผู้ค้ายาบ้า แล้วก็
ต้องถูกตำรวจด้วยกันปราบ “เกลียดมัน
เป็นหนอน” เขาไม่รักษาความดีเหมือน
เกลียดรักษาความเต็ม

➔ ความดีต้องเหมือนเกลือก

โบราณเตือนนักหนา **จงรักษา
ความดีเหมือนเกลือกรักษาความ...?**
(เต็ม) นี่พวกรักษาศีลนี่กระวังนะ ตอน
สาวนี่รักษาศีลพอไปได้ผ้าแล้ว ผ้ามา
เปิดบ่อนเล่นการพนันให้เก็บตัง ญาติ
อาตมามีคนหนึ่ง ตอนสาว ๆ รุ่นนี้
เขาถือศีลแต่พอเขาได้ผ้าแล้ว ผ้าเล่น
พนันเปิดบ้านเป็นบ่อน เขาให้เมียช่วย
เก็บตัง เมียเก็บไปเก็บมาไม่เก็บบุญเก็บ
บารมีแล้ว ขอเก็บตังอย่างเดียวไม่มา
วัดอีกเลย เขาไม่รักษาความดีเหมือน
เกลือกรักษาความเต็ม เขาไปได้พักเดียว

เออ ! ขอพูดอะไรสักเรื่องมัน
หนักใจอยู่เรื่องอาตมานี่นะ มีพระดี ๆ
มีคนดี ๆ มาช่วย เขาก็ดีพักเดียว เขาก็
ไม่นาน !

โบราณเขาพูดไว้คำหนึ่ง “**นาน
ดี ! ขอให้ดีนาน**” กว่าจะดีได้มันนาน
นะไม่ว่า แต่ขอให้ดีได้นาน นี่เขาดีพัก
เดียว มีเรื่องมีราวมีปัญหาอยู่ไม่ได้
อืม ! ต้องทำใจไว้แล้ว เขาคงดีกับเรา
พักหนึ่ง อย่าไปคิดว่า เขาจะดีนาน
ถ้าคิดแล้วเดียวเขาคงดีไม่นาน เราพูด
กระบาลเปล่า ๆ

ตั้งทำนิกไว้เลย “**เขาจะดียังไง !
ก็คงดีไม่นาน**” มันอนิจจัง พอเขา
เปลี่ยนไปไม่ดี “**กว่าแล้วมันต้องเป็น
อย่างนี้**” แค่นี้พอ ไม่ใช่ “**ไม่นานเลย ! ๆ**”
อย่างนี้แย !

อาตมานึกเสียตายพระที่เป็น
ลูกศิษย์ ที่เป็นเจ้าอาวาสเป็นอะไรกัน
มานี่ ให้ความไว้วางใจว่า “**เขาคงดี**” แต่
แล้วเขาก็ดีได้ไม่นาน ก็เล่นเราก็อาน
เหมือนกัน

เอาละคนเรานี้ “**ตราบใดที่ยัง
ไม่ดับกิเลส ดับทุกข์**” ทุกข์มันก็เจด
หัว ลากหัว กดหัวเราให้ต้องทำนู่นทำ
นี่ มันทำเราไม่ได้ มันก็ไปทำกับลูก
น้อง ลูกศิษย์ของเรา กับคนของเรา
แล้วมันก็กระเทือนมาถึงเราจนได้

แหม ! บางคนนี่มันเหลือหลาย
คิดแล้วอนาถใจเลย ที่แรกเขาก็เข้า
ห้อง ๆ ๆ ที่เราทำไว้นะ เขาก็จ่ายดีที่
แรก ตอนหลังโยมเขาก็เอาไปให้เขาเช่า

แล้วเขาก็เก็บค่าเช่าเอาเสียเอง ส่วนเราก็ต้องสร้างหมุดไปตั้งก็สตาจด์ ! เราก็ได้นึกว่า เออ ! จะได้เอาไว้เลี้ยงเด็ก กำพรวร คนชรา คนพิการ ถ้าเหลือจะได้เอามาจนเจือ แม่ขาวคนไหนยากจนมาปฏิบัติจะได้ไม่ต้องห่วงเรื่องกิน เรื่องนอน เรื่องน้ำ เรื่องไฟเขาเอาไปซะแล้ว

เขาจะก่อเวรก่อกรรมของเขา แต่เราต้องดับไว้เสียก่อน แก้ปัญหานอกไม่ได้ ต้องแก้ปัญหภายในอย่าไปทุกข์ไปกับเขา อย่าไปนั่งกินไม่ได้ นอนไม่หลับ ไปนั่งเกลียด นั่งชัง นั่งแข่ง เราก็กินไม่ได้ นอนไม่หลับเป็นทุกข์ไป

ดังนั้น สิ่งทั้งหมดทุกข์ที่สุดก็คือ เราต้องดับความทะเยอทะยาน ที่อยากได้ให้ครบ อยากได้ทุกบาททุกสตางค์ เดียวนี้อาตมาชักเริ่มรู้สึกว่ “อะไร ๆ ก็ช่างมัน ให้ ๆ ไป !”

นี่ไม่รู้จะเดี๋ยวนี้อาตมาคิดว่า เราอย่าทำอะไรด้วยความอยาก แม้แต่จะปลูกต้นไม้ก็ต้องท่องคาถาไว้ว่า “นกกินเป็นบุญ คนกินเป็นทาน” ไม่ใช่ “นกกินบุญยิ่ง คนกินบุญจบ”

มันก็ติดคุกกันตายอยู่ที่นี่ มันไม่ดับลงได้สักทีหนึ่ง

➔ สิ่งที่เป็นความลับ : อวิชชา

สุดท้ายแล้วโยมสิ่งที่เป็นความลับ ลึกลับที่เรายังไม่เห็นนี่ มันเป็นความลึกลับที่คนชอบสงสัยกับความลึกลับ เมื่อก็ดูข่าวอาตมาก็ให้สัมภาษณ์ เขามาสัมภาษณ์อาตมา มันมีคนเชื่อเรื่องผีปอบแล้วก็ไล่พ่อแม่ที่เป็นผีปอบเหลือเด็กลูกสาวไว้คนเดียวตัวนิดเดียว 10 กว่าขวบ เขาต้องอยู่คนเดียวหากินหาใช้คนเดียว เพราะแม่พ่อถูกไล่ออกจากหมู่บ้าน ถูกเชื่อว่า เป็นผีปอบ คนไทยเราดันเชื่อเรื่องลึกลับนี่เยอะ แล้วสิ่งลึกลับที่ทำให้เชื่องมง่ายแบบนี้รู้ไหม ! เพราะอะไร ?

สิ่งที่เป็นความลึกลับทางพุทธศาสนา เขาเรียกว่า “อวิชชา” คือ ความรู้ผิด ไม่ใช่ไม่รู้ หลวงพ่อพุทธทาสท่านแปลดี อาตมาชอบคำนี้มากกว่า ไม่ใช่อวิชชาแปลว่า “ไม่รู้” แปลว่า “รู้” แต่มันรู้ผิด อาตมาก็เขียนคำให้สัมภาษณ์ไปว่า ถ้าไล่ 2 คน คือแม่กับพ่อของเด็กคนนี้ออกไปแล้วหมู่บ้านนี้จะเป็นสุขไหม ? แล้วค้นหา

...สิ่งที่เป็นความลึกลับ
คือ อวิชชา...”

ความจริงได้ 100 เปอร์เซ็นต์ได้ไหม ?
ข้อมูลชัดเจนไหมที่ว่าเขาเป็นปอบ

แล้วปอบก็มีแถว ๆ ภาคอีสาน
นะ ภาคใต้ไม่มีปอบนะ เลยไปมาเลย
ปอบก็ไม่เข้าเลยเขตนั่น คนอะไรจะมา
กินตับไตไส้พุง มันจะเป็นนุ่นเป็นนี่ กัน
พิสดาร ลีลับ ลีกลับ แล้วคนไทยนี้มี
สันดานแปลกนะ “ชอบเรื่องลี้ลับ”
ไม่ค่อยชอบเรื่องลี้ลับซึ่ง อะไรที่มันลี้
ลับสนใจมาก ดังนั้น **เดี๋ยวนี้วัดโหนด**
ที่เขาทำพิธีลี้ลับ คนจะแน่น
วัดเลย แต่ถ้าพูดเรื่องลี้ลับซึ่งอะไร
ให้ฟัง เออ ! ธรรมดาที่โหนดก็
เป็นแบบนี้อะไรนี้ ! แต่ถ้าวัด
โหนดทำอะไรลี้ลับ ลีกลับ แน่น
วัดเลย

นี่คุณเดี๋ยวนี้แปลกนะ **พระบาง**
องค์ถึบพระพุทธรูปทำอะไร
แปลก แล้วก็บอกว่า **ตัวเอง**
เหนืออำนาจวัดอุทุมพรนี้ ลีกลับ
คนตื่นไปขึ้น ศรัทธา

เณรคำนี่ ถ้าแกไม่สอนเรื่อง
ลี้ลับนี่ คนก็ไม่เชื่อเท่าไร ! อาตมานึก
จงใจ แกไปเทศน์กับชาวนา แกดัน
เล่าว่า แกไปคุยกับเทพชั้นนั้นชั้นนี้ แล้ว
ชาวนาได้รับประโยชน์อะไร ? คุยกับ
ชาวนามันน่าจะป่วยยังงี้ ! มีเครื่องมือ

พิสูจน์ปุ๋ยปลอม ทำยังงิราคาข้าว ? ทำ
ยังงิเพิ่มผลผลิต ? ทำยังงิจะลด
ต้นทุน ? น่าจะเทศน์แนวนี้ แต่ถ้าเทศน์
แนวนี้โยมชาวนาบอกว่า “**ธรรมดา**”
แต่ว่าอื้อย ! ท่านไปคุยกับเทพแล้วเทพ
ว่างิ ก็ไปกันเลย เรียกว่าอะไร ? “**ผี**
เน่กับโลงศพ” โยมก็ปัญญาอ่อน พระ
ก็หลอกได้ ไปเข้ารกเข้าพง

นี่จริง ๆ นะ ถ้าเราสนใจ
เรื่องลี้ลับน้อยหน่อยมาสนใจ
เรื่องลี้ลับซึ่งให้เพียงพอ นี่เรื่อง
ลี้ลับเกิน แต่เรื่องลี้ลับซึ่งขาด
เราชาวพุทธเราขาด ๆ เกิน ๆ
จริงไม่จริง ?

“...สิ่งที่เราควรหลีกเลี่ยงที่สุด คือ ความชั่ว...”

เข้า ! ไล่ตามลำดับหน้อยดีไหม !
ระหว่างสิ่งที่เราควรหลีกเลี่ยงที่สุด คือ
ความชั่ว แต่เรานี้มักจะไปหลีกเลี่ยง
เรื่องอะไร...ต่างๆ หลีกเลี่ยงเจ้าหนี้ หลบ
เจ้าหนี้ มากกว่าหลบความชั่วจริงหรือ
เปล่า ?

บางทีหลีกเลี่ยงเรื่องที่ไม่ควร
จะหลีกเลี่ยง ถ้าใช้เราหน้อย
เราหลีกเลี่ยงแล้ว บางคนนี่
เขากลับหนี้อยากกับกลัวชั่วอัน
ไหนมากกว่ากัน... ?

นี่โยมที่มาช่วยวัดทำโน่นทำนี่
กลัวหน้อยไหม ? นี่ขออภัยนะ ! ถ้า
ใครกลัวหน้อย ไม่กล้าช่วย แล้วไปนอน
เปิดแอร์นะ กลัวไว้บ้างสิพรรณนั้นนะ
ทำอะไรก็ไม่ได้ทำ แล้วทำให้วัดเสียอีก

ระวังอย่ากลัวหน้อยมากกว่า
กลัวชั่ว อย่ากลัวมดมากกว่ากลัวเสือ
บางคนกลัวมดมากกว่ากลัวเสือ

เอา ! สิ่งที่เราควรกลัวระหว่าง
ความผิดพลาด ผิดบ่อย ๆ พลาด
บ่อย ๆ ผิดแล้วผิดอีก พลาดแล้ว
พลาดอีก เจ็บแล้วเจ็บอีกไม่เคย
แก้ไขเลย

ฉะนั้น สิ่งที่เราควรกลัว คือ

(1) กลัวว่า เราผิด

(2) ผิดแล้วกลัวว่า แก้ไขไม่

เป็น

นี่ตัวนี้กลัวที่สุดเลย ผิดแล้ว
แก้ไขไม่เป็น อาตมายังนึกถึงตอนที่
อาจารย์โพธิ์ (พระภิกษุโพธิ์คุณ) แนะนำ
ตอนพวกเขาเกลียดอาตมาหาว่าเป็น
เลื้อแดง “พระเลื้อแดง” เขาว่าอย่าง
นั้น แหม ! เวลาเราขึ้นเทศน์นี้ เราขอม
รับชะบังสิ

“โยม ! ถ้าวันนี้ใครเป็น
ทุกข์ เพราะพระพยอมเป็น
เหตุ พระพยอมขอโทษ ผิด
พลาดไปแล้วจะพยายาม
แก้ตัวใหม่ ปรับปรุงตัวใหม่”
เขาหัวเราะก๊ากเลย โยมที่เกลียด ๆ เรา
“นี่ใจรับผิดแล้ว สะใจ !”

บางทีเรื่องอะไรเล็ก ๆ น้อย ๆ นี่
บางทีเราเอามาปรับปรุงให้ดี
อย่าไปกลัวเสียหน้า กลัวเสีย
งาน กลัวเสียมวลชนที่เราจะ
ต้องทำงานร่วมกันนี่ อย่าไป
กลัวเสียหน้า บางคนกลัวเสีย
หน้า แต่ไม่กลัวเสียงาน แหม !

➡ อุบาทว์ : ความขัดแย้ง

สิ่งที่อุบาทว์ที่สุดคือความขัดแย้ง บางคนนี่ไม่กลัวความขัดแย้ง แต่กลัวจะไม่ได้ชนะ เพราะการอยากเอาชนะเลยเกิดเพิ่มความขัดแย้ง เชื้อเปล่า ! ถ้าเราไม่คิดเอาชนะคู่แข่งเรา ฝ่ายตรงข้ามเรานี้ “แพ้เป็นพระ ชนะเป็นมาร”

โยมระหว่างยอมแพ้มั่ง เพื่อให้เรื่องจบ กับไม่ยอมแพ้ แล้วให้ปล่อยความขัดแย้งมันยาวบานปลาย คนไทยเราตอนนี้ที่แล้งมา พุดถึงที่แล้งมาดีกว่า ที่แล้งมาเขาเอาชนะมากกว่าที่จะจบขัดแย้งจบสักที

นี่เห็นท่านประยุทธ์ จันทร์โอชา พุดตื๊นะ พุดถึง 2-3 ครั้ง “พี่วีระ ! จบทีนะ ที่แล้งมาเรารบกันมาเหลือ

...สิ่งที่อุบาทว์ที่สุด คือความขัดแย้ง...”

เกิน” คุณวีระกานต์ มุสิกพงศ์ ยิ้ม... สงสัยจะยอมจบด้วย

นี่ใครที่นั่ง ๆ นี่ จบ...ไม่จบ ! จะขัดแย้งกับใครต่อไหม ? หรือจะขัดกันไปจนออกพรรษา ก็ออกไปกันข้าง ๆ หนึ่ง

➡ อย่าปล่อยให้แบกหนัก

เอาผ่านไป ! เอาเถอะเหลือไว้ก็ คือ อย่าปล่อยให้แบกหนัก อย่าปล่อยให้มีคิ้วด้วยดวงตา ไม่เห็นแสงสว่าง ชะบ้างเลยว่า อะโรมันควรทำ ไม่มีดวงตาเห็นธรรม วัน ๆ อยู่ได้ยังไงในห้องไม่ออกมาดูมาทำอะไบบ้างเลย

เขาเรียกว่า ดวงตามันปิดอยู่ในห้อง นี่มันต้องออกมาดูบ้าง ตรงไหนน่าทำ แล้วเดี๋ยวเราต้องเกี่ยวข้องกับภาระทำกะคนหมู่มากจะได้กลายเป็นคนรู้บริษัท ชุมชน บริษัทที่เขาทำกันยังงี้ ! ชุมชนนี้เขาทำกันยังงี้ ! ลำานักนี้เขาทำกันยังงี้ ! ไม่ใช่ผ่าเหล่าผ่ากอ มานักจะทำตามใจตัวเองก็ทำไม่ยึดถือกติกา เงื่อนไข คำสั่ง ระเบียบ แบบแผนของวัด แหกคอกนอกระเบียบเหี้ยมบกฏ ก็อยู่ลำบากสิ

นี่เขาจะปฏิรูปกัน ก็เพราะว่า มันตามใจตัวเองกันมากเยอะคนไทยนี้ หนัก ๆ เข้าก็เลยเถิด

พอเลยเถิด ที่นี้ก็เข้าสู่เมืองลับแลของอวิชชา โยม ! แลไม่เห็นมาหลายคนแล้วนี่ ไม่รู้ยังอยู่หรือเปล่า ! เข้าเมืองลับแล ใครมาอยู่ที่นี่ไม่สวดมนต์

ไม่กวาดวัด ไม่รดน้ำต้นไม้ ไม่ฟังเทศน์ อยู่ยังงี้ ที่นี้ไม่ใช่อุตรดิตถ์ ที่นี้เขตบางใหญ่ ไม่ใช่ลับแล ใครจำไว้ด้วยนะ ! อยู่ที่นี่อย่าทำตัวเป็นพวกลับแล ยังงี้มาเทศน์อย่างนี้ให้แลเห็นบ้าง ใครคนไหน เออ ! คนนั้นมา คนนี้มา ยายจ้อย... ยังมา เมื่อไรจะเป็นพวกลับแล ? โน่นอีก 20 ปี คงได้ลับแลกันนะ คงแลลับจากกันไป

เออ ! ค่อยนั้นนะ ตอนนี้อย่าทำตัวเป็นลับแล เขาเรียกว่า **ความลึกลับของอวิชชา** มันพาตัวเราให้เป็นคนลึกลับ ซ่อนเร้น แอบแฝง มาที่นี้เขาไม่ได้สร้างให้มาเพื่อแอบแฝง เขาสร้างขึ้นมาเพื่อส่งเสริมการปฏิบัติให้หุตาสว่าง ให้เห็นหน้าเห็นตากันบ้าง อย่าทำเป็นมนุษย์ลับแล เดียวก็เข้าไปอยู่ดงลับแลของอวิชชา

ก็ขอให้ทุกคนได้ดวงตา ได้ความสว่าง ได้ความเป็นพุทธบริษัทที่ยกระดับ ให้มีฐานะของความเป็นพุทธบริษัทที่ไม่ตกต่ำ มีแต่ก้าวหน้า เข้มแข็ง มันคงสูงส่งตลอดไปด้วยกันทุกท่านทุกคน เทอญ.

@ย่าขี เหนียว

พระราชธรรมนิเทศ (พระพยอม กุลยาโน)

➔ เรื่องราวนำทาง

ในลักษณะความคิด หวงแหน กัดกัน ไม่
อยากให้คนอื่นได้ดิบได้ดี ได้มีได้ใช้ จะเอาคน
เดียว จะยึดครองไว้แต่เพียงผู้เดียว หลักธรรม
หมวดนี้ ท่านเรียกว่า “มัจฉริยะ”

มัจฉริยะ ก็คือ เป็นคนที่นิสัย สันดาน
กัดกันหวงแหน มีอยู่ 5 เรื่องด้วยกัน

➔ (1) ตระหนี่ : ที่อยู่อาศัย

เรื่องที่ 1 ท่านเรียกว่า “อาวาสมัจฉริยะ”
แปลว่า พวกตระหนี่ที่อยู่ ที่อาศัย ที่บ้าน ที่เรือน
ที่วัดอะไร ๆ ก็แล้วแต่ เรื่องตระหนี่ที่นิ่ง ที่กิน
ที่นอนแบบชนิดที่หวงแหนทั้ง ๆ ที่กว้างก็ยังไม่
ยังกันไม่อยากให้ใครได้ร่วมได้ ร่วมมี ร่วมเป็น
ร่วมใช้ ท่านเรียกว่าเป็นคนตระหนี่คิดหวง คิด
กัดกัน ไม่ให้ใครได้ดิบได้ดีมีส่วนได้ใช้ ได้ร่วมเป็น

ความเคยชินของนิสัยที่สะสมแต่ความ
หวงเห่น จึงเรียกเป็นภาษาชาวบ้านเขา
เรียกว่าเงิตรหนี้นี้ ? หา ! **“ชี้เหนียว”**
นำกลั้วมันพอกกับถ่ายไม่ออกนะ

เมื่อนึกถึงตอนที่พอเจอบท
ธรรมหลักนี้แล้ว **“ทำให้นึกเห็น**
ชัดเลยว่า ความตระหนี่นี้มัน
มีสภาพอย่างไร ? ขยายความ
อธิบายไว้ว่า... **“ความอึดอัด”**

อึดอัดเมื่อคนอื่นได้ร่วมได้ ร่วม
มี ร่วมใช้ พอสมมติได้ว่า ที่นอนมัน
นอนได้ 5 ที่ **“ไม่ได้ ! อยากนอนคน**
เดียว” เขาเรียกว่า **“อึดอัด !”** ทั้ง ๆ
ถ้าถามว่า ที่นอน 5 ที่ ถ้าคนเข้าไปนอน
สักคนหนึ่งเป็น 2 ที่ มันยังว่างอีกตั้ง...
3 ที่ แต่สันดานตระหนี่นี้มันจะอึดอัด
“กว่ากูจะอยู่คนเดียว” “กว่ากูจะได้
คนเดียว” แทรกเข้ามาทำไมก็ไม่รู้ ?
“ยายนี้ ! ตัวแถม ตัวแถม”

อันนี้มันเป็นเรื่องที่น่าอนาถใจ
มันมีทุกยุคทุกสมัย ตระหนี่ตัวนี้ เคย
เล่าไว้แล้วใช้ใหม่ ! ยายมา สร้างเสา
ศาลา สร้างแล้วไม่รู้ละ ! วันพระแก
จะต้องมานั่งฟังเสาดั้นที่แกบริจาค มี
อยู่วันพระหนึ่งแกมาช้า ยายเฒ่าสมา
ก่อน ยายเฒ่าสก็ไม่ว่าที่ตรงนี้เสาคือ
กึ่งแปะเลย ยายมา ๆ แกอึดอัด
ศาลากว้างเบ้อเริ่มเลยแกเดินงอนไป
งอนมา พืดพืด ๆ บ่นอยู่คำว่า **“น่า**
จะรู้มั่งต้นของใคร มันน่าจะรู้กูเคย
นั่ง” แกเดินบ่นกะเง้ากะงอดกะพืด
กะเพียด ศาลากว้างเบ้อเริ่มแต่แกเดิน
อึดอัด นี่คือ **โทษของมัจฉริยะ โทษ**
ของความตระหนี่

“อาวาสมัจฉริยะ” อาวาส
หรือวัดใหญ่ ๆ มันก็มีคนหวงที่ (แหม !
อาตมาไปเจอวัดใหญ่ที่ดังแถว ๆ
จะเชิงเทราที่มีคนไปเยอะที่สุด) วัน
หนึ่งไปปิณฑบาตผ่านหน้าวัด ไม่ได้

เข้าไปในวัดนะ มันมีตลาดฝั่งหน้าวัด
พระให้ตำรวจมาไล่ ที่แรกอาตมาก็
คิดว่ามันน่าจะไม่ใช่เรื่องจริงมั้ง ! เขา
มาบอก “ไป ๆ ๆ หลวงพ่อ” เราก็ก
ไม่รู้แล้วก็เดินต่อไป ก็ตามมากะซิบ
“หลวงพ่อ ! อย่าให้ผมลำบาก
เลย” “ลำบากเรื่องอะไรโยม ?”
“พระสั่งให้ผมมาไล่”

➡ หลงลาภ

เออ ! นี่มันจริยะที่อยู่ แล้วมัน
โยงอีก “หลวงลาภ” ด้วย มันก็มีอีกข้อ
หนึ่ง ข้อที่ตระหนี่ลาภ แต่ว่าไอ้โฮ ! ยึด
วัด ยึดอะไรเป็นเขตเป็นแดนของตน
อย่างชนิดที่แย ! ถ้าจะเปรียบเหมือนนกที่
มันจิกตีกันเพราะมันมันจริยะตระหนี่
กิ่งไม้ ต้นไม้ กิ่งยาวใหญ่ สามารถ
เกาะได้ 10 ตัว แต่ตัวที่มีสันดานชั่ว
ตระหนี่นี่ที่อยู่ทีอาศัย มันก็จะไล่จิกไล่
ตีตัวที่มา

เมื่อวานไปดูแหม ! ออกไป หล่น
ปุ๊บมาตกใจ ! กระรอกหล่นมา แต่ไม่
หล่นเช่นเหมือนวันนั้นหรือ ! มันไล่
กัดกัน ไอ้ตัวนี้ล้าถิ่นไปที่เขา มันไล่กัน
กัก ๆ ๆ ตกปี๊ด ! ลงมานี่ดูสิ บาดเจ็บ
สว่นเรากว้างตั้ง 170 ไร่ มันดันยึดอัด
ไล่ฟัดไล่กัดกัน เพราะ...ตระหนี่

นั่นท่านจึงอธิบายว่า ตระหนี่
สร้างความยึดอัด ขัดข้อง หมองใจ
ง่าย คนที่มีนิสัยสันดานชอบตระหนี่
นี้จะยึดอัดขัดข้องหมองใจกับใคร
ต่อใครได้ง่าย แต่จะดีกับเขายาก

เพราะฉะนั้น ใครที่มีสันดาน
ชอบตระหนี่ที่อยู่ ที่อาศัย ใคร
ขึ้นไปศาลาแล้ว ยึดที่ตรงนี้ใคร
มานั่งก็ไม่ได้วันไหนไม่มา พอรู้
ข่าวว่าเพื่อนไปนั่งยังเดือดร้อน
นี้ความตระหนี่มันจะยึดอัด ๆ
ข้ามโยชน์เลย

“...คนเราถ้าไม่ไปตระหนี่ที่ที่นั่ง
ที่นอน ที่กิน ที่อยู่ แล้วมันจะ
โล่งอกโล่งใจ มันจะหัวใจนี้มัน
จะอยู่กับ...นิพพานน้อย ๆ...”

บอก “**ตรงนี้กูเคยนั่งนะ**” กูเคยนั่งสวดมนต์ กูเคยนั่งฟังเทศน์ แล้วถ้าใครมานั่งแทรกจะอึดอัด ทั้ง ๆ ตรงนั้นเก้าอี้เยอะแยะ แต่มันจะอึดอัดทั้ง ๆ ที่วันนั้นตัวเองไม่นั่ง แต่มีคนมาบอกว่า มีคนไปนั่งที่แล้วยังอึดอัด

อาตมาไม่ได้หวังเก้าอี้เมื่อไหร่ก็ให้อาจารย์เพิ่มนั่ง อาจารย์เพิ่มไม่นั่งเอง (ฮิ ฮิ) ไม่ได้หวังเลยองค์ไหนจะมานั่งก็มา แต่แกล้งลาย ๆ กับเคราพเราไม่ยอมไปนั่งเทียบ แต่ส่วนตัวแล้วไม่เคยตระหนี่เก้าอี้ตัวนั้นไว้เลย พระองค์ไหนนั่งแทนก็มา

➡ใจกว้าง ใจโล่ง ใจสบาย

เอา ! มันสบาย คนเราถ้าไม่ไปตระหนี่ที่นั่ง ที่นอน ที่กิน ที่อยู่ แล้วมันจะโล่งอกโล่งใจ มันจะหัวใจนี้มันจะอยู่กับ...**นิพพานน้อย ๆ**

เพราะฉะนั้น ใครตระหนี่นี้ นิพพานไม่ได้เลย นิพพานน้อย ๆ จะไม่ได้เลยจะได้ก็อึดอัดไปแทน แต่ถ้าใครใจกว้าง ที่เขาเรียก “**ใจกว้าง ใจโล่ง ใจสบาย**” ใครมานั่งก็ไม่อึดอัด ใครจะมาร่วมกินร่วมนอนด้วยก็ไม่อึดอัด ยิ่งเป็นแม่ขาวนี้ ใครจะมาเพิ่มอีกก็...ใครจะมาลดไปอีกก็ไม่ได้มีความอึดอัด

เอา ! ข้อต่อมา คนเรานี้ถ้าเป็นคนกีดกันเสนาสนะ แล้วผู้อื่นหรือผู้ที่ไม่ใช่พวกของเราไม่ให้เข้ามาใกล้เลยแหล่ ! อาตมาดูสัตว์ที่มันหวงถิ่นหวงที่ อูย ! มันไล่กัดไล่กัดกันเจ็บเลือดสาตกันไป ถ้าคนเรานี้ ! มันก็มีนะบางศาสนาเขาสอนกัน อาตมาฟังแล้วก็รับไม่ค่อยได้ ถ้าที่เราเคยอยู่ ถ้าเขามาไล่ “**ให้สู้ให้ตายเลย**” อะไรทำนองนี้เหมือนกับว่า ยุยงส่งเสริมให้เกิดการล้างผลาญฆ่าฟันกันนี้ มันเป็นเรื่องที่ใช้ไม่ได้เลยนะ

ก็อยากฝากบอกว่า ถ้าพวกเรา ยังไงก็ ถ้าวัดนี้อาจจะมีถนนตัดผ่านเฉือนหน้าวัดไปหน่อยเฉือนตรงนู่นไปนิด ให้ได้ก็ให้ไป อย่าไปนั่งอาลัยอาวรณ์อยู่กับที่เคยกิน เคยนอน เคยอาศัย ถึงกับยอมเป็นยอมตาย ยอมบาดเจ็บยอมพาพวกพ้องไปป้องกัน เอาละถ้าระดับประเทศบางที่นี้ รัชกาลที่ 5 เคยสละให้เขาบ้าง เพื่อรักษาคนไว้ไม่ให้ตาย

เดี๋ยวนี้ชอบพูดว่าไงนะ “**จะไม่ให้เสียแผ่นดินแม้แต่ตาราง... นิ้วเดียว**” เจ้าพวกนี้ตระหนี่แผ่นดินประเทศก็ยังเดือดร้อนนะ ถ้ารัชกาลที่ 5 ท่านเห็นว่า “**เอาคนไว้เถิด แผ่นดินเจียดให้เขาไปสักนิดหนึ่ง แต่คนไม่ตาย**” คนที่คิดว่า “**ตายเพื่อแผ่นดิน**”

ดินนี้” ถ้าเขาโง่เกินไป เขาก็พากันตาย
ย่อยยับไปเยอะเหมือนกันที่จะแบ่ง
แยกดินแดน บางประเทศถ้ายอมให้
เขาแบ่งบ้าง บางประเทศที่เขาแบ่งไป
สำเร็จไปก็เยอะนะ แล้วก็อยู่กันได้ แต่
ที่ไม่ยอมแบ่งสิ ปรามกันไปปรามกัน
มา ตายกันบานเลย

นี่เป็นเรื่องที่ยาก อาตมาเคย
คิดเรื่อย “ถ้าใครเขามาทำอะไร
ได้ดีกว่า ก็มาทำ” เราจะได้ไม่
มานั่งห่วงนั่งหวงใยอาลัยอาวรณ์
เคยนึกถึงแหม ! ตอนหลวงพ่อก
พุทธทาสท่านจะสิ้นนี้ท่านเรียก
อาจารย์โพธิ์ “คีนุกูญแจให้นะ”
ตอนพูดว่า คีนุกูญแจให้นี้แวบ !
เลขนะ เราจะไปแล้วคีนุกูญแจ
ยกให้

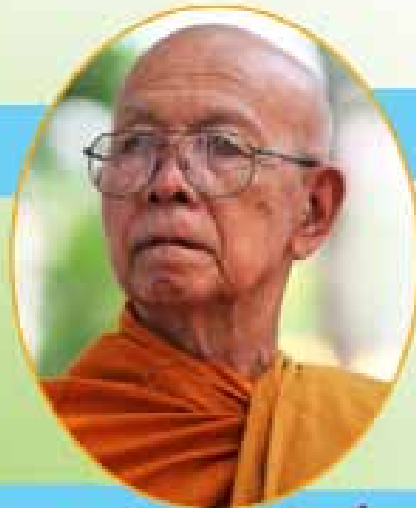
คนเรานี้จะถ้าลองตระหนี่
อาวาสนี้ พอตายนี้ ! จิตมันจะไม่ปล่อย
ไม่วาง ถ้านั้นเราไม่ฝึกหัดเจ้านิสัย
ตระหนี่นี้ มันจะไม่ค่อยปล่อยค่อยวาง
ไม่จางไม่คลาย มันจะรัดมัดเกาะยึด
ติด อย่างชนิดที่ยากเย็นเข้ญแสนที่จะ
เกิดทำให้เราไป แทนที่จะไปดีกลับมี
พันธนาการ กลับมีเครื่องผูกมัดตรึง
ทำให้ไม่ไปไหน

➔ ฝึกให้ดี อย่าให้ตระหนี่บัง

เพราะฉะนั้น คนนี้ ต้องฝึก
กันให้ดี อย่าให้มันจรัญะเข้า
ครอบงำ อย่ามีนิสัยหวงที่อาศัย
อย่ามีนิสัยหวงที่เพิงพิงอิง
อาศัยนิดเดียว บางคนนี่เขาขอ
หลบฝนหน่อยก็ไม่ได้ ขอดอด

หลวงพ่อกพุทธทาส

พระอาจารย์โพธิ์

อาตมาขอพูดบ้าง “จะไม่ขอเก็บไว้ เป็นสมบัติตัวเอง แม้แต่... ตารางนิ้วเดียว”

รถชนิดหนึ่งก็ไม่ได้ อะไรก็ไม่ได้
ให้ไม่เป็นเลย จิตที่คิดจะให้ไม่มี
มีแต่ตระหนี่ หวงกีดกันขวาง
กัน บางคนมีที่ดินนะ แหม !
เสียดายปล่อยรกรปล่อยขว้าง
เอาลวดหนามไปขวางกัน
ควายจะไปกินหญ้าสักนิดก็ไม่ได้
ก็รกรอยู่แค่นั้นนะ

แผ่นดินไทยนี้ บางคนนี่น่าเสียดาย !
ทำก็ไม่ได้ทำ มีที่ยึดไว้อย่างนั้น
นะ เจ้าคนขาดแคลนยากจนก็จนกันไป
ทั้ง ๆ ที่เวลานี้เขาก็สำรวจใหม่กัน
อีกแล้วนะ คนไทยมีทุกข์เรื่องไม่มีที่
อยู่อาศัยที่ทำมาหากิน

➡ คสช. : คำนึงความสุข

แหม ! มีอยู่วันหนึ่งอาตมานึก
ปลื้มใจแทนชาวบ้าน (คสช.) นี่จัดโครงการ
ฯ จำไม่ได้จังหวัดอะไรคำนึงความสุข

ให้กับประชาชน เขาตื่นอะไรรู้ไหม ? ทำ
โฉนดแจกให้วันนั้น มอบให้มาสิร้องรำ
ทำเพลงนิดหน่อย ตอนมอบโฉนดให้
ทุกคนยิ้มร่าเลยได้แผ่นดินที่อยู่อาศัย
เป็นของตน

นี่ถ้าพวกนักการเมืองนะ เขา
เห็นนะทำแบบนี้โกงคะแนนเต็ม ๆ ได้
แต่มีเพียงอย่างเดียว ที่รู้จักจัดที่ดินให้
แล้ว พวกนักการเมืองเขาพูดกันทุกที
จะปฏิรูปที่ดิน จำได้ไหม ! สมัย คุณกรณ์
จาติกวณิช ว่า “จะเก็บภาษีมรดก
จะกระจายที่ดิน” พูดไม่เท่าไรนะ เขา
ลงขันไล่กันหมดแหละ แล้วคนพวกนี้
นายทุนที่คนเขามีคนละหมื่นสองหมื่น
ไร่...ตระหนี่จะตาย

ถ้าเขามีแล้วเขาแบ่ง เขากิน เขา
ให้ แผ่นดินไทยอาหารไม่ขาดแคลน
ปลูกก็ไม่ปลูก ไม่มีแรงไม่มีกำลัง แต่
ยึดเกาะมันไว้อย่างนั้นนะ ไม่ปล่อย
ไม่ขาย ไม่ให้ ไม่แจก บางคนยังมีพูด
อีกนะ อาตมาเคยโดนได้ยินกับหูเลย
“ไม่ขาย ปล่อยปล่อยให้หมามันขี้” พูด
แสลงใจ แต่ก็เอาเถอะมันที่ของเขา

นี่อาตมาซื้อได้สองพันกว่าไร่
ไม่ได้ซื้อเอง “ให้มูลนิธิซื้อ” ซื้อ
แล้วก็แบ่งให้คนทำมาหากิน ไม่ได้ใส่
ชื่อตัวเองแม้แต่ตารางวาเดียว เขาพูด
ว่า “จะไม่ให้เสียแม้แต่ตารางนิ้วเดียว”
อาตมาขอพูดบ้าง “จะไม่ขอเก็บไว้

เป็นสมบัติตัวเอง แม้แต่ตารางนี้
เดียว” อืม ! ให้หมด ใครไม่มีที่ทำมา
หากินมาก็เข้าไปปลูกไปสร้างไปทำ
ผลหมากรากไม้ก็มาพริบเลย เดี่ยวหน้า
ร้อนไฉ่นุ่นมาไฉ่นีมา เมื่อวานกระท้อนมา
จากสาขาสุราษฎร์ เมื่อวันก่อนอ้าว !
มังคุดมาจากจันทบุรี

เออ ! สวรรค์แท้ ๆ เลย ที่ไม่เป็น
ของเรา ปลูกแล้วให้เขาทำกัน เก็บมา
ได้ก็ขายเอาสตางค์มาเป็นค่าแรงเขา

นี่มันก็ทำให้แผ่นดินที่เคยรกร้าง
ว่างเปล่า โยมเชื้อใหม่ ? ในที่ทางข้าง
ในเข้าไปนี่ มันจมน้ำอยู่ 11 ปี ไม่ได้ทำ
อะไรเลย (จมน้ำ 11 ปี) ตอนอาตมาไปซื้อ
ใหม่ ๆ มีคนเดินผ่านถนนเส้นใน เขา
ตะโกน “เฮ้ย ! มึงดูพระพยอมเขาซื้อ
ทะเลสิ” พอขึ้นคันปลูกไฉ่นุ่นไฉ่นีงาม
เขาเดินมาใหม่ “เฮ้ย ! นี่ทำได้ยังไฉ่นุ่น”
ทำได้ไง ! นี่เอาละผ่านไปข้อที่ 1

➡(2)ตระหนี่ : ตระกูล

ส่วนข้อที่ 2 ท่านเรียกว่า “กุล
มัจฉริยะ” ความตระหนี่ตระกูล ๆ
หมายความว่าอย่างไร ? ตระกูลของเรา
มีศักดิ์มีศรี ไฉ่ไฮโยม ! คนเรานี้เขา
ยึดอัตบรณัลย์เลยนะ ในเรื่องเกี่ยวกับ
ตระกูลสูงตระกูลต่ำนี้

คนบางตระกูลนี้ ลูกชายไปได้คน

ต่ำหน่อยก็ทุกข์แทบตาย...เสียตระกูล
มึงไม่น่ามาเกิดในตระกูลกูเลย

บางคนลูกเขารักกันจะตายนะ
แต่ไม่เห็นอีกฝ่ายเป็นตระกูลต่ำไม่ให้
แล้วลูกเขาก็ฆ่าตัวตายก็มี หนีตามกัน
ไปก็มี ที่หนีตามกันเขายังอยู่แต่ถ้าเขา
ฆ่าตัวตายทั้งคู่ละ เรามัวหวังตระกูล
ไม่ได้หวังจิตใจของลูกเขาเลย บางคน
นี้เลวขนาดหนัก ! หลานออกมาจะ ก็ยัง
ไม่ให้เข้าบ้านเข้าตระกูลเลย ไม่ให้ใช้
นามสกุล ก็หวังตระกูล หวังนามสกุลมี
เยอะ พวกที่หวังตระกูลนี้ ก้าวสกุลของ
ตัวเองจะเสีย

ส่วนพระก็มีพระที่หวังโยม
อุปถัมภ์ นี่เขาเรียกว่า เหมือนกับหวง
ตระกูลเหมือนกัน พระเคยได้รับอุปถัมภ์
จากตระกูลนี้ “อูย ! ช่วยวัดช่วยวา
มาดี” พอพระอื่นเข้าไปตีสนิทชักตา
ขวาง “นี่จะมายึดสัมปทานของเรา
หรือใจ !” อืม ! คนนี้เขาเคยเป็นอุปถัมภ์จาก
อุปถัมภ์วัดเรา

พระพุทธเจ้านี้สุดยอดเรื่อง
พรรณนี้จำได้ไหม ? ตอนที่อุบาสก
ที่ชื่ออุบาสี เขานับถือเจ้าลัทธินักอาจารย์
อื่นอยู่ก่อน อุปถัมภ์เจ้าลัทธินั้นอยู่ก่อน
แต่ต่อมาเกิดฟังธรรมจากพระพุทธเจ้า
แล้วเกิดศรัทธา พอเกิดศรัทธาก็จะมา
ขอนับถือพระพุทธเจ้า

พระพุทธเจ้าก็ถามว่า **เคยนับถือใครมาก่อนไหม ?** ก็เอ๋อชื่ออาจารย์ที่เขาเคยนับถือให้พระพุทธเจ้าทราบ พระพุทธเจ้าตรัสว่า ถ้าเธอจะมานับถือเรานะ อุบาสี ! เธอต้องสัญญากับเราก่อน **“เธออย่าทิ้งอาจารย์เก่า”** เคยถวายอะไรข้าวน้ำยังงี้ ! อุปัถม์ยังงี้ ! ขอให้อุปัถม์ให้เหมือนเดิมได้ไหม ? แล้วเราจะรับเธอเข้าเป็นพุทธบริษัทเรา อะไรอย่างนี้

ไอ้โฮ ! **น้ำใจยอดไหม ?** ยอดที่สุด ! ถ้าเป็นเราก็อ้างมันเลย...มาหาเรา ทางนั้นเขาก็แค้นสิ พระพุทธเจ้าถึงไม่มีศัตรู ไม่ถูกฆ่าตาย อยู่จนหมดอายุ 80 ปี เพราะไม่แย่งตระกูลใคร แล้วก็ไม่มีใครที่จะให้เขาไปดูแลตระกูลนั้นตระกูลนี้

นี่นั่นท่านทั้งหลายที่มาแถวหน้านี้ไปไหนก็ไปเถิด ถ้ามีโอกาสจะไปวัดนั้นบ้างวัดนี้บ้างก็ได้ ไม่ใช่ไปแล้วพระพยอมไปตามดู เมื่อไรจะมาใหม่นี้มันอี๊ดอัดแปล่า ๆ

➡ หวงตระกูล

ถ้าจิตใจเราไม่ตระหนี่นี่นะ เขาจะไปทำบุญกับอาจารย์ไหนวัดไหน เราจะไม่ตระหนี่ ไม่ต้องไปนั่งหวงกัน กิดกัน มาเยี่ยมรถก็ไม่ให้ **“ไปเช่าเอา**

เอง” อะไรอย่างนี้ ถ้าจะไปวัดอื่นละนะ...ไม่ได้แบบนี้ เขาเรียก **“หวงตระกูลตระหนี่ตระกูล”** กิดกันไม่ให้ตระกูลใด ๆ มาสมสู่ขออยู่กับตระกูลของตน แล้วก็หวงคนที่เคยอุปัถม์ตระกูลใหญ่ ๆ นี่เป็นฝ่ายพระ มีเหมือนกันนะ เขาทะเลาะกันเคยแย่งตระกูลให้มาอุปัถม์วัดนี้ ต่อมาเขาเห็นพฤติกรรมวัดนี้ไม่ดี ก็ไปอุปัถม์วัดใหม่ บางทีก็ไปหาเรื่องกันก็มี

เพราะฉะนั้น การที่เป็นคนที่กิดกันภิกษุอื่นไม่ให้เกี่ยวข้องหรือรับการบำรุงด้วยไม่ให้แก่ภิกษุอื่น ต้องให้มาบำรุงแต่เรา ตระกูลนี้ต้องไม่ไปบำรุงภิกษุอื่น ต้องให้มาบำรุงแต่เรา มันแล้วแต่จิตใจเขา แล้วแต่ศรัทธาจะไปห้ามกันไม่ได้ แม้แต่เขาจะเปลี่ยนศาสนาไปเป็นคริสต์

อิสลาม อาตมาว่าไม่เห็นต้องไป
หลวงเลย เพราะเขาเปลี่ยนแสดง
ว่า เขาเข้าไม่ถึงเอาเขาไว้กรก
ศาสนาเปล่า ๆ นะ

โยม ! ถ้าโยมจากวัดนี้ไปหาวัด
อื่น (มีนะ) เจ้าคนที่วางแผนจะรับใช้
ยันตระเล่นงานอาตมา ตอนแรกก็อยู่
ที่วัดนี้หลายปี แล้วเมื่อไม่กี่วันนี้เองไป
งานบุญอะไรก็ไม่ว่า ปรากฏว่า เขาเข้า
มาราบ ผู้หญิงคนนี้ “ที่แล้ว ๆ มา
ขอโทษไม่รู้เรื่องว่าเป็นอย่างนั้น”

พอเขาไปอยู่กับยันตระ ศรัทธา
ยันตระสุดขีดเลย แล้วพออาตมาเปิด
ประเด็นยันตระเขาแค้น เขาแหละเป็น
คนต้นพูดว่า “พระพยอมอิจฉาเห็น
เขาหล่อกว่า” คนนี้เป็นคนพูด น่าตาดี

➡ แผนนารีพิฆาต

ปรากฏว่า เขาเป็นคนรับอาสา
เขาพาผู้หญิงมา 4 คน จะพยายาม

เข้าไปในกุฏิอาตมาให้ได้ “แผนนารี
พิฆาต” (ฮี้ ฮี้) ปรากฏว่า ตอนนั้น
ตำรวจมาเยอะก็กันได้ แล้วเขาก็ใช้
แผนโทรศัพท์ พูดโทรศัพท์เพื่อจะตัด
เสียงต่อ ตอนนั้น อาตมาก็เหนื่อยเพลีย
มาก เทปูนตึกแล้วเขาก็โทรถามมาว่า
“คืนนี้นอนตึกใหม่ ๆ” เขาจะพูดว่า
เขาจะมานอนด้วยอะไรอย่างนี้ (ฮี้ ฮี้)
เรากำลังเหนื่อยรับโทรศัพท์ โอ้โฮ !
เหนื่อยแทบตายเทศน์ “ตึก !”

ทีนี้เสียงออกอ้อนกับเสียงที่เรา
ตอบไปมันไม่แมตซ์กัน เหมือนเสียง
มันไม่จอยกัน อารมณ์ไม่จอยกัน ปรากฏ
ว่านักข่าวบอกว่า โอ๊ย ! ตัดต่อแบบนี้

ธรรมดาว่าผู้หญิงออกมาก ผู้ชาย
ก็ต้อง...อ้อนไป จะตอบอะไรพรวดพราด !
แสดงว่า อารมณ์มันไม่ต่อกัน ไม่จอยกัน

นี่ ตอนนั้นเขาก็วางแผนล่วงหน้า ทั้ง
จะฆ่าเอาธลิลลือลือ เพี้ยนไปเทศน์
ที่พิษณุโลกสันติบาลเขาสืบได้ใจไม่
ทราบ ทหารสท. ในค่ายพระนเรศวร
ก็มาสืกตัวอาตมาเข้าค่ายฯ เจ้าพวก
นั้นก็เลยทำไม่ได้ ไม่นานป่านนี้ก็เป็นอย่าง
เก่าไปแล้ว

เอาละ สรุปว่า คนเรายังไงเสีย
คนนามสกุลนี้ ตระกูลนี้จะไปบำรุงใคร
จะไปให้อุปถัมภ์ใครจะเอื้อประโยชน์ให้
แก่ใคร ก็ไม่ควรทำใจหวงแหนกีดกัน ขวาง

กัน ให้มันอึดอัดใจไปทำไม ! ระหว่าง
หวงตระกูลกับหวงพระนิพพาน
อันไหนน่าหวงกว่ากัน ?

เราน่าจะหวงพระนิพพานไว้ที่
ใจเราวาง ๆ เย็น ๆ ไปอึดอัดกับตระกูล
นั่นตระกูลนี้ทำวิมานอะไร ! นี่เราก็ตระ
จิตใจสบาย ไม่มานั่งเป็นทุกข์กับคนนี้
คนนั้น เดียวทั้งเขาทั้งเราก็อึดอัดกันแน่ เขา
ก็ตระหนี่ เราก็ตระหนี่ ก็เลยไม่มีความสุข

➡(3) ตระหนี่ : ผลประโยชน์

เอา! ต่อมาข้อที่ 3 ท่านเรียกว่า
“ลามกฉกรรจ์” อันนี้ตระหนี่ลาม
หวงลาม หวงผลประโยชน์ เช่น
ภิกษุหาทางกีดกันไม่ให้ลามกเกิด
แก่ภิกษุอื่น โยม ! เคยได้ยินข่าวไหม ?
“พระแทงบกันตาย” คือ พระองค์หนึ่ง
มีหน้าที่จัดคิวพระให้ไปสวดศพ พอสวด
แล้วก็จะได้ลามกสักการะ ไทยกานปัจฉัย
แต่องค์ที่จัดคณะถูกแทงบตาย องค์ที่ไม่
ได้ไปได้ลามก รู้สึกว่า องค์จัดนี้กันเรา
องค์นั้นได้ 3 รอบแล้วเราได้รอบหนึ่ง
องค์นั้นไปได้ 3 ศพแล้ว เรายังไม่ได้สัก
ศพหนึ่ง

อาตมาที่สาเหตุไม่ให้สร้าง
เมรุ ไม่ทำศาลาสวดศพ โยมพวงอา
สะไภ้...แค่น้อยเลย “ขอทำเมรุสัก
หลังหนึ่ง” (ไม่ทำ !) ทั้ง ๆ ที่ก็ไม่กล้า

ขัดใจแก่ แต่เรื่องเมรุนี้ขัดใจเลย ขัดใจ
เพราะว่า พระเรานี้น้อย ถ้าไปห้วง
สวดศพ แล้วอีกอย่างวัดนี้เด็กเข้าค่าย
เรื่อย ถ้าให้มีศพมาตั้ง เด็กเขาก็พว
นอนไม่หลับแล้ว แทนที่เขาจะหลับ เข้า
ตื่นมาจะได้อบรม นี่หลับนอนกลัวผีทั้ง
คืน “ในโลงมันจะลุกมาเมื่อไรวะนี่”

นี่ขนาดโยมสะอาดซึ่งเป็นพี่สาว
โยมสมบัติ ก็ยังไม่ตั้งที่นี่เลย เพราะว่า
เด็กเขามาเข้าค่าย ก็ถือแว่นไวส์กวดหนึ่ง
แล้วพระก็จะไม่ต้องมานั่งชิงลาภจาก
การสวดศพ ถ้าพูดนักเลงหน่อย “วัด
นี้ไม่กินผีไว้ย !” หยิ่งหน่อย ช่วยคน
ตายมันเหมือนกับ แหม ! ไม่มีประโยชน์
อะไรเท่าไร เท่ากับสอนเด็ก

ถ้าหากว่าไปสวดศพ แล้วเด็ก
ใครจะไปอบรมล่ะ เราก็มืดพระนิดเดียว
อย่าไปยุ่ง วัดรอบ ๆ นี่ก็เยอะแยะไป
ใครตายก็ ตายอีกเท่าไรก็ไปวัดข้าง ๆ
นี่ เราก็คือเทศน์ได้ ไปเผาได้ แล้วก็
ทำให้เมรุเขามีรายได้ด้วย เราก็มียาย
ได้ของเราอยู่แล้วไปจ่ายศพหนึ่งก็ไม่ก็
สตาองค์

➡หวงลาม...บิณฑบาตเจอไล่

นี่แหม ! พูดถึงที่วานะ แล้วไป
บิณฑบาตไอ้โฮ ! สันดานต่างกันเยอะ
เลย มีวัด ๆ หนึ่งเป็นวัดเล็ก ๆ หลวงตา
องค์หนึ่งกวาด อาตมาบิณฑบาต แล้ว

คนก็ประกาศ “พระพยอมบิณฑ” หลวงตาวางไม้กวาดเดินพับ ๆ ๆ ขึ้น กุฏิ มาถวาย 200 พองค์นี้ถวาย องค์ ไน้ก็ถวายอีก แล้วยังพูดว่าไม่รู้ไหม ? “**มาทางนี้บ่อย ๆ สิ ! จะได้ทำบุญ ด้วย**” โอ้ ! วัดจน ๆ วัดบ้านนอก กับวัดที่มีรายได้พันล้านต่อปี สันดาน ตระหนี่ต่างกันเยอะ วัดพันล้านนี้ให้ ตำรวจมาไล่เรา ไปบิณฑบาต (เออ ! หวงมากเลย) แต่วัดบ้านนอกกลับ... พระใจกว้างโอบอ้อมอารี

เราเดินผ่านบิณฑบาต แทนที่ ท่านจะอึดอัด “**เอออย่า ! ล้าเส้นนะ**” แต่มีเหมือนกัน นี้อาตมาไปบิณฑบาต ตามซอยตามอะไรมีบอก “**มาทางนี้ เชี่ยวเธอ ! มาเองเชียวเธอ !**” โดนแรงกว่านั้นคือ “**แถววัดเขาไม่ใส่ หรือใจ ต้องมาหากินไกล**” ก็โดน !

แต่ที่เราไปเรื่อย ๆ อาตมาไม่ ยึดติดในซอยใด ไม่ใช่บ้านนี้ตระกูล นี้ใส่เยอะ “**ใส่ 3 พัน 5 พัน**” เพราะ ฉะนั้น ต้องผ่านบ้านนี้ทุกวัน (ก็แหม ! เขาใส่ก็ใส่ ไม่ใส่ก็ไม่ใส่) ก็เคยเห็นโยม เล่าให้ฟังนะแถวหมู่บ้านพุกษา ไม่รู้ พระจริงหรือเปล่า ! โยมใส่ชนิดเดียว ใส่ แต่ข้าว ถามเลยนะ “**แล้วปัจจัยไม่ใส่ เธอ !**” บอกมีแค่นี้ ถ่มน้ำลายถุย ! บอกคุณสิทำได้ยังงี้ ! บ้าไปบิณฑบาต หวังแต่จะได้

“...อาตมาจะไม่ยื่น บิณฑบาตนี้ ที่หลังพระที่วัดนี้ ทั้งหมดเลย ห้ามยื่นตรงตลาดที่ เขาใส่กันเยอะ ๆ ให้เดินไป เรื่อย ๆ ซอยต่าง ๆ ที่คนเขาไม่เคยเห็นพระเขาจะได้ใส่ได้บุญ ไม่ยอมที่จะให้อยู่ที่ใดที่หนึ่ง...”

...หลวงคุณ เขาเรียกว่า คุณวันณะ คือ หลวงคำ
สรสรเสริญว่า คนนั้นสวยจัง คนนี้ดีจัง ขอให้
คำพูดเหล่านี้อยู่ที่ฉันเท่านั้น อย่าไปอยู่กับ
สรีระอื่น ผิวพรรณวรรณะแห่งคนอื่น...”

อาตมานี้จะไปบิณฑุ หวังจะให้
จะแจกซีดี แจกหนังสือ แจกดอก
กุหลาบ แจกหม้อไม้หน้ามะม่วงก็แจก
มะม่วง หน้าเงาก็แจกเงา เด็ก ๆ เข
กับบอก “มาแล้ว ๆ” เดียวมาเดี๋ยวต้อง
ได้อะไรอย่างหนึ่ง มันก็ไม่วินิจฉัย อาตมา
ไปเขาจะใส่กันนำดูเลย ก็สงสารพระ
ที่ยืนอยู่แถวนั้นตาปรอย ๆ คงนั่งนึก
“ไม่น่ามาผ่านแถวนี้เลย”

นี่ก็นึก “เออ ! ก็สงสารเหมือน
กัน” แต่อาตมาจะไม่ยืน บิณฑุบาตนี้
ที่หลังพระที่วัดนี้ทั้งหมดเลย ห้ามยืน
ตรงตลาดที่เขาใส่กันเยอะ ๆ ให้เดิน
ไปเรื่อย ๆ ซอยต่าง ๆ ที่คนเขาไม่เคย
เห็นพระเขาจะได้ใส่ได้บุญไม่ยอมที่จะ
ให้อยู่ที่ใดที่หนึ่ง

➡(4)ตระหนี่ : อัจฉาความงาม

นี่ต่อมา ข้อที่ 4 ท่านเรียกว่า
“วรรณมัจฉริยะ” อันนี้ตระหนี่วรรณะ
ก็หมายถึงว่า หลวงสรีระวรรณะ คือ
ผิวพรรณของร่างกาย ไม่พอใจให้
ผู้อื่นสวยงามเกินตัวเกินหน้า หลวงคุณ

เขาเรียกว่า คุณวันณะ คือ หลวงคำ
สรสรเสริญว่า คนนั้นสวยจัง คนนี้ดีจัง ขอ
ให้คำพูดเหล่านี้อยู่ที่ฉันเท่านั้น อย่าไป
อยู่กับสรีระอื่น ผิวพรรณวรรณะแห่ง
คนอื่น

นี่ถ้าชมฉันคนเดียวฉันชอบ แต่
ถ้าชมคนอื่นให้ฉันได้ยิน นี่เขาเรียก...
ไม่น่าเชื่อนะข้อนี้แปลกดีนะ แปลกดี !
มัจฉริยะวรรณะ คือ ตระหนี่ผิวพรรณ
ถ้าได้เครื่องสำอางผิวพรรณดีมาจะ
ไม่บอกคนอื่น กลัวมันจะสวยทัน เออ!
ขอแบ่งใช้ก็ได้ ไม่ได้ เดียวเขาจะสวยขาวเกินเรา
คนพรรณนี้สันดานประหลาด

เออ ! อาตมาเห็นพระขาวมา
วัดนี้ ก็ไม่ได้นั่งดู “กูทำไมดำปัด !”
ไปเทียบกับเขาทำไม ? ให้มันทุกข์ใจ
เปล่า ๆ นะ

นี่เกิดมาชาติหนึ่ง ทำไม ! ขี้
เหนียวผิวพรรณร่างกาย ไม่พอใจให้
ผู้อื่นสวยงามเกินตัว หลวงคุณวันณะ
หลวงคำสรสรเสริญเียนยอในการชื่นชม
“แหม ! ขาวจัง สวยจริง” อย่าได้

พูดให้คนอื่น ขอให้พูดให้ฉันคนเดียว ไม่อยากให้ใครมีคุณความดีมาแข่ง หรือสวยงามมาแข่ง

โยม ! ว่าพวกนี้น่าจะเกิดกับพวกแข่งอะไร ? ประกวดอะไร ? โยมว่า เขานั่งกีดกันกันไหม ? เขาคงนั่งคิดถึงขนาดว่า ถ้ากูเอน้ำกรตสาธหน้ามึงได้ กูสาธเลย มึงจะได้ตกขอบไปก่อนกู อืม ! อะไรทำนองนี้

นี่เพราะฉะนั้นเรื่องความตระหนี่ ความสวยงาม ผิวพรรณร่างกายอันดีงามของตนนี้ ถ้าคนอื่นมาแต่งแข่งมันรู้สึก...ถ้าดูละครจะมีเยอะนะ ละครนี้บางทีพระเอกนี่ เขาชอบน้องสาว แต่พี่สาวนี่เขาก็สวยพยายามจะแย่งก่อนตัดหน้า ถ้าวันไหนน้องแต่งเสื้อผ้าอะไรสวย เขาจะไปทำแอบ ! ฉีกขาด ได้ใส่แมงมุมยักษ์ไปได้ง่ายแล้วเขาคงใส่

➡อินเดีย : อิจฉาความงาม

นี่เป็นเรื่องของคนที่ไม่อยากให้ใครได้ดีเกินหน้า ไม่อยากให้ใครแข่งสวยแข่งงามเพราะได้มากกว่า จะไม่พอใจที่จะได้ยินใครมาสรรเสริญคนอื่น ตลอดจนแบ่งชั้นวรรณะกันอย่างรุนแรง ประเทศเราไม่ค่อยมี แต่ประเทศอินเดีย

ที่สุดเลยที่เขาแบ่งกัน 4 วรรณะ วรรณะพราหมณ์ วรรณะกษัตริย์ วรรณะแพศย์ และยังมีวรรณะจัณฑาล คนจัณฑาล นี่แย่น่าสงสาร คือ คนชั้นต่ำ นี่เชื่อไหมโยมว่า ถ้าไปนั่งทับที่เขา เขาจะต้องล้างเลย เหน่า นมล้าง

จำเรื่องอะไร ? ชื่อกุมารอะไรที่เป็นลูกคนใช้ ? คือ เมือง ๆ หนึ่งส่งสาส์นมาขอราชบุตรจากเมืองนี้ ที่นี้เมืองนี้เขาก็หวงตระกูล หวงวรรณะของเขาว่า เจ้าเมืองโน้นวรรณะเขาต่ำกว่า ก็เลยส่งคนใช้ว่า เป็นราชบุตรให้ไปเป็นพระมเหสี ต่อมาเกิดเด็กคลอดขึ้นมา จำได้แล้วชื่อ “วิฑูฑกะ” เด็กคนนี้ถูกตั้งชื่อว่าวิฑูฑกะ พออายุมากก็อยากจะมาบ้านเมืองแม่ว่า เสด็จจตาเสด็จยายอยู่ยังงี้ ! พอมานี่ ในเมืองนี้สั่งให้ยายเด็กออกให้หมดให้เหลือแต่ผู้ใหญ่ เพื่อให้พระกุมารทำความเคารพอย่างเดียว ไม่อยากให้เด็กในตระกูลนี้ไปแสดงคาราวะผู้พี่อายุมาก เอาเด็กออกหมดเลย

แล้วเรื่องมันเกิดตายกันบานเลย
ไม่น่าเชื่อ ! คือ หลังจากเสด็จมาเยี่ยม
อยู่พักหนึ่ง เอ ! ทำไมไม่เห็นเด็ก ๆ มี
เลย ก็สงสัยก็รีบกลับ พอรีบกลับเกิด
ลืมอะไรรู้ไหม ? **ลืมพระแสง คือ สิม
ดาบ** พอลืมดาบไว้นี้ก็กลับมาเอา พอ
กลับมาเอานี้ ! ทางในวังก็สั่งให้พวก
นางสนมนี้ เอน้ำนมรดตรงที่นั่ง
ประทับแกลวนั้นนะกวาดล้าง !

ทีนี้พวกที่ปากเสีย กวาดไปก็ปน
ไป “**ไม่น่าเลือกมาให้ถูกล่าบากเลย**”
(ขออภัยใส่อารมณีนิดหนึ่ง) ก็เจ้าวิฑูษณะ
พอฟังก็คิด “**เอ๊ย ! ถูเลือกมาทำไม
อะไร ! ถูเลวร้ายอะไร !**” ก็เลย
เข้าไปถามกับคนที่พูด เมื่อก็ว่ายังงี้
นะ ว่าฉันมาล่าบากยังงี้ ? “**ก็แกมัน
คนตระกูลต่ำ แม่ที่ส่งไป ไม่ใช่คน
เชื้อพระวงศ์หรอก ! ไม่ใช่ราชบุตร
ของวงศ์**” จักร ๆ วงศ์อะไรก็แล้วแต่

นี่ผลที่สุดดาบไล่ฟัน พระพุทธ-
เจ้าไปห้ามแล้วนะ ห้ามไม่อยู่ ฆ่าหมด
ไปตั้งบานเลย กษัตริย์ญาติแถบฝ่าย
มารดา (ไม่ใช่ญาติหรอก ! เพราะเขา
เป็นคนใช้นี้) ถูกฆ่าไปบานเลย นี่คน
เรามันจะเกิดแบ่งชนชั้นวรรณะกัน
แบบชนิดที่ไม่ได้ เสียตระกูลตัวไม่ได้
เสียวรรณะเผ่าพันธุ์ของตัวเองไม่ได้

เพราะฉะนั้น พวกตระกูลจัญทาล

ตระกูลแพศย์ คูทระอะไรพวกนี้ เขาจะ
เป็นคนดูถูกเหยียดหยาม ขนาดน้ำนี้
ถ้าแก้วนี้ละ คนจัญทาลกินแล้ว นี่คน
ชั้นพราหมณ์ชั้นกษัตริย์กินไม่ได้เลย
บางทีถึงขนาดว่าถ้าเขาตักน้ำดื่มทาง
ไหลไปปลายทางก็กินไม่ได้ ต้องให้เจ้า
พวกนี้ไปตักกินปลายทาง ดื่มน้ำต้อง
เป็นของกษัตริย์กับพราหมณ์ แพศย์
เขาเรียกชาติชั้นวรรณะที่เขาถือกัน
แต่ปัจจุบันนี้ก็ยังมึนะ ปัจจุบันนี้ก็ยัง
มี แล้วประเทศอะไรนะที่ไปได้ผิวต่าง
วรรณะแล้วเขาเอาหินปาตายเลย ถ้า
ลูกสาวอยู่ตระกูลสูง แต่ดันตามผู้ชาย
ตระกูลต่ำเอาหินขว้างตายเลย เมื่อ
เร็ว ๆ นี้ยังมีอีกข่าว

➡(5)ตระหนี่ : หวงความรู้

ต่อมาก็คือข้อสุดท้าย “**ธัมม
มัจจจริยะ**” เจ้านี่ตระหนี่ธรรม หวงวิชา
ความรู้ หวงคุณพิเศษที่ได้บรรลุไม่ยอม
สอน ไม่ยอมบอกผู้อื่น กลัวเขาจะรู้
เทียมเท่า หรือเกินตน ก็เลยกลายเป็น
คนตระหนี่ธรรมะที่ตัวเองได้รู้ได้เข้าใจ
คนสันดานอย่างนี้ เขา ไม่รู้ละ !

อาตมาน่าจะโชคดีเกิดมาชาติ
นี้ไม่เคยคิดเลยว่า ใครมาขอฟังเทศน์
ฟังธรรม แล้วบอก “**ไม่ได้หรอก !
เทศน์ไปเดี๋ยวแกล้งเกินฉัน เดียว**

**ฉันหมดงาน ฉันตักงาน ฉันไม่มี
กัณฑ์เทศน์อะไรอีก”** คิดได้ยังไง !
แต่โชคดียิ่งอาจจะทำเรื่องนี้มาหลาย
ภพหลายชาติ พอมาชาตินี้ บางทีป่วย
ใช้ก็ยังอยากให้เลย ถ้าทำไหว

เมื่อคืนนี้โชคดี ! ไปเทศน์กับเด็ก
แหม ! เด็กโรงเรียนนี้ชาติจริง ๆ เมื่อเช้า
โยมฟังเขาถามปัญหาใหม่ ? คำถาม
เขาน่าคิดทั้งนั้นเลย **“จะมีวิธีสู้กับ
กิเลสยังไง !”** เด็ก ม.1 ม.2 ถามอย่าง
นี้ **“จะมีวิธีรักษาใจยังไง ! ไม่
ให้แพ้กิเลส”**

แต่ละคน ๆ ทั้งเด็กหญิงเด็กชาย
นักเรียนมาเข้าค่ายโรงเรียนก็ร้อย
โรงเรียน ผู้โรงเรียนนี้ไม่ได้เลย มา 300
เต็มแน่นเอียดเลยนะ ไม่มีเลยเสียง
เจี๊วจ้าวไววายเลย แล้วครูเขาวาง
ระเบียบ ตอนเขากราบ เขาจะกราบ
พร้อมเพรียง เงยพร้อม กราบพร้อม
แล้วแปลกที่ไหนรู้เปล่า ? ถ้าเป่านกหวีด
4 ทุ้มนอน เขาจะเงียบเหมือนไม่มีเด็ก
เข้าค่ายเลย

➔ใช้ปากสร้างบุญ

โรงเรียนอื่นอย่างกับย้ายตลาด
เข้าวัดเลย ตีหนึ่งยังวิ่งหลอกผีกันพล่าน
มีอยู่โรงเรียนหนึ่งตกลงมาต้องพาเขา
ไปส่งโรงพยาบาล เย็บตั่ง 9 เข็ม (สงสัย
พระภูมิเจ้าที่รำคาญ เลยถีบตกลงไป !)
แล้วโรงเรียนนี้ะเทศน์ตั้งชั่วโมง เขา
ไม่คุยเลย เขาไม่คุยสักคน นั่งเงียบ !

แปลกใจ ! ผอ. ผู้หญิงตัวเล็ก ๆ
ไม่รู้มีพลังอำนาจจิตยังไงที่สามารถ
ตอนนีโรงเรียนเติบโตแบบกระโดด
เลย เมื่อก่อนมีเด็ก 4-5 ร้อยคน เดี่ยว
นี้เป็นพัน ๆ คนเขาเห็นผล ว่าลูกหลาน
เขาไปแล้วระเบียบวินัยดี มีความสงบ
เรียบร้อย ชื่อเขาก็ดีนะ “โรงเรียน
ระเบียบศึกษา” สมชื่อเลย

โยม ! ใครรู้อะไรไปจากวัดนี้ละ
ก็ ชอบภาษาของฮีโตปเทศ ฮีโตปเทศ
บอกว่า...

**“ใครใช้ปากพูดคุยให้ความ
รู้เรื่องดับทุกข์ ดับร้อน ดับกังวล
ดับความอึดอัด ผู้นั้นชื่อว่า “ใช้ปาก**

ใช้ปาก สร้างบุญ และได้บุญ มากกว่า... สร้างโบสถ์ สร้างวิหาร

สร้างบุญ” มากกว่าได้บุญจากสร้าง
โบสถ์สร้างวิหารเจดีย์”

โอ้ ! นี่ถ้าอาตมาหนักลัวจะปาก
ไปหลายชั้นแล้วนี่นะ ถ้ายมบาลเลือก
ให้เลือก ๆ สวรรค์นะ คงได้บุญเพราะ
ปาก มิใช่น้อย ใครที่ชอบใช้ปากพูดคุย
ชักชวน คนให้ดับทุกข์ ด้วยความรู้ในการ
ดับทุกข์ถูกต้อง ผู้นั้นชื่อว่า **ใช้ปาก
สร้างบุญ และได้บุญมากกว่า
สร้างโบสถ์สร้างวิหาร**

นี่เออพวกที่มาอยู่นี้เป็นไง ! ไม่
ต้องไปสร้างโบสถ์สร้างวิหาร มีธรรมะ
อะไรก็ช่วยแผ่ ช่วยสอน ช่วยเผยไป
ชื่อว่า **“ทำตรงกับพุทธประสงค์”**

พระพุทธเจ้ามีพระประสงค์
ให้พวกเราช่วยสืบต่อ เผยแผ่ อย่าให้
ธรรมะของพระองค์เหี่ยวแห้งสาบสูญ
ว่างเปล่าไป ขาดช่วงไป ขาดตอนไป ก็

ช่วยกัน ! อย่าได้ตระหนี่เลย รู้วิธีอะไร
ดี ๆ ได้ข้อหลักธรรมอะไรดี ๆ ใครเขา
มาก็พูดก็สอนเขาไปเถอะ จะทำขึ้นลึก
ขึ้นตื้น ดีกว่าไม่ใช้ปากพูดสอนเผยแผ่
แต่ชอบนินทาว่าร้าย นี่มันไม่ค่อยเกิด
ประโยชน์ นอกจากไม่ได้บุญแล้วยัง
บาปปากอีกด้วย

เพราะฉะนั้น ก็ขอให้พวกเราอยู่
ในวัดโดยใช้ปากสร้างบุญ...เยอะ ๆ อย่า
พูดแล้วไล่แขกเลย อาตมาพยายาม
ดึงคนเข้าวัด แต่บางคนพูดแล้ว โยม
บอก **“หมดอารมณ์วัดนี้แล้วเว้ย !
ไม่มาแล้ว”**

โยมเคยได้ยินคนวัดนี้พูดหมด
อารมณ์มาวัดบ้างไหม ? “ไม่มี อ้อ !”

สรุปว่า ความตระหนี่ทำให้คำ
สอนพระพุทธเจ้าข้อสุดท้ายนี้ ศาสนา
ก็จะไม่เข้มแข็งยั่งยืนมั่นคง อยู่เป็น
ที่พึ่งของสัตว์โลก เพราะชาวพุทธ
หรือ พุทธบริษัทและวัด แต่ละสาย
“ตระหนี่” แล้วยังมีมุมนักอย่างนี้อีก
นะ มุมนักนี้ คืออย่างไร ? เช่นวัดนี้สอน
เรื่อง **“พุทโธ”** ก็ห้ามแนวอื่นเอามา

ที่จริงมันมีตั้ง 40 วิธีนะ จะวิธี
ไหนก็เข้าแนวสอนพระพุทธเจ้า

อืม ! หลวงพ่อชาเป็นพระที่ดีที่สุด
องค์หนึ่ง เวลาลูกศิษย์มาลา ถามไปไหน
จะไปหาอาจารย์พุทธทาส **“เออ ! ไป
แล้วได้อะไรดี ๆ แล้วมาฝากเราบ้าง**

นะ” นึกใจท่านสิ

ไม่ใช่ ! “จะไปทำไม ! ที่นี้ก็ดีอยู่แล้ว” โยม ! ถ้าใครมาลาพระพยอม เตียวจะไปวัดโน้น ไปนี่ “**ไปที่ชอบ ที่ชอบเถอะ**” ที่ไหนชอบก็ไป ถ้าได้อะไรดีมาฝากอาตมาบ้างนะ

อาตมาว่า โอ้ ! ความใจกว้างนี้สบาย ! ก็สบาย แถมดีไม่ดี เขาไปทำอะไรดีมา ก็มาบอกเรา เราจะได้อะไรเพิ่มขึ้น บรรลุอะไรได้ง่ายขึ้น ทำไม ! สันดานบางคนตระหนักรธรรมสายอื่น... เข้ามาไม่ได้เลย

➔ตระหนั : ของตัวเอง

นี่มีเรื่องเล่าแต่อย่าให้เอ่ยชื่อเลยนะ ลูกศิษย์ไปอ่านหนังสือหลวงพ่อบุทธทาสให้อาจารย์เห็น อาจารย์สั่งเผาเลย เก็บหนังสือนั้นเผาเลย โยมมาเล่าให้ฟัง

นี่ความตระหนัธรรมะคิดว่า “**ของตัวเอง**” อย่าให้คนอื่นมาแทรกสายของตัวเอง ตัวเองถูก สายนั้นผิดสายนั้นใช้ไม่ได้ จริตคนบางที่ไม่เหมือนกัน และนักปฏิบัติกรรมฐานนี้ อาจารย์ที่เป็นกลางใจกว้างนี้

อาตมาบอกท่านบอกว่า “**มันมีเหมือนสำหรับ**” สำหรับนี้มันมีแกงหลายถ้วย มีน้ำพริกผักจิ้ม ต้มยำ แกงคั่วเราอาจจะชอบต้มยำก็กินต้มยำ แต่ว่ามันก็ต้องกินจิ้มด้วยอื่นบ้าง ก็เป็นอาหารเหมือน

กันเป็นรสเผ็ดบ้าง จืดบ้าง เปรี้ยวเค็มบ้าง เขาเรียก “**กรรมฐานจร**” นี่ท่านใช้อย่างนี้ ส่วนกรรมฐานหลักจะอะไร ? จะชอบอะไร ? ก็ว่าไป แต่จรมีบ้าง

คุณจะกินแต่ต้มยำไม่ยอมจิ้มน้ำพริกบ้างเลย ปลาทุก็ดี ผักก็อร่อยอะไร ! กินถ้วยเดียว เจ้าพวกปากใจแคบกินถ้วยเดียว

เพราะฉะนั้น ถ้าเราเป็นคนใจกว้างทำกรรมฐานก็ใจกว้าง ใครจะมาทำแบบไหนพูดคุยชมอย่างไหนดี บางทีจรมันตรงกันอย่างนั้น เขาก็ชอบแบบนี้

บางคนก็ชอบ “เฟ่งเทียน ทำกสิณ”

บางคนก็ชอบแบบ “ยุบหนอ พองหนอ”
บางคนก็ชอบ “สัสมา อะระหัง”

บางคนก็ชอบเฟ่งสะดือก็เฟ่งกลางก็เฟ่ง ก็ว่าไป อย่างไหนถ้าทำแล้วมันดับทุกข์ได้ ไปขวางขัดเขาทำไม ! จะไปห้ามเขาทำไม ! จะไปกันเขาทำไม ! จะไปขวางเขาทำไม ! ทำไมจะหวงแต่ของเรา เออ ! หวงให้เขาอยู่กับเราเท่านั้น แบบเราเท่านั้น แนวทางเราเท่านั้น มันไม่อิสระ

...การปฏิบัติ
ธรรมที่สมบูรณ์
ด้วยกัลยาณมิตร
ย่อมได้ผลเร็ว ได้
ประโยชน์เร็ว...”

➡ ศาสนาพุทธ : อิสระ

ศาสนาพุทธสุดยอดอยู่เรื่องหนึ่งคือ “เรื่องอิสระ” ไม่ได้ห้ามอะไรมากมาย ศาสนาอื่นนี่ บางทีคนทางนี้ไปแต่งกับอีกศาสนา ถ้าไม่มาเข้ากับเขานี้ยิ่งตายเลย ! ไม่เอ่ยขึ้นนะว่า ศาสนาอะไร ที่พูดนี้มีจริง ถ้าฝ่ายผู้ชายมาได้ลูกสาวเขานี้ ต้องเข้ารีต ถ้าไม่เข้ารีตเขาฆ่าเลย ต้องไปเข้า

ชาวพุทธเรานี่สบายไม่เคยมีเรื่อง ตระหนักธรรมะศาสนา ใครอยากมาก็มา ใครอยากไปก็ไปอิสระพระพุทธเจ้านี้ให้อิสระ แต่เรื่องระเบียบวินัยก็ต้องมี เขาก็คิดหาคำใหม่กันมา “**แสวงจุดร่วม สงวนจุดต่าง แล้วร่วมกันสร้างศาสนา**”

อย่าไปแบ่งแยกจนเป็นสงคราม ล้ำเส้นล้ำแดนกันไม่ได้ แต่ของเรานี้ดี ไม่ค่อยเหยียดหยามศาสนาอื่น แล้วก็ไม่ค่อยจะเอาเป็นเอาตาย ถ้าลูกเราหลานเราตระกูลเรา เขาไปเป็นศาสนาอื่น ก็ไม่ได้ขมขื่นอึดอัดอะไร !

ถ้าอึดอัดนั้นแหละโทษของ มัจฉริยะ ที่เราอึดอัดอยู่ โทษของ มัจฉริยะ ถ้าเราเป็นคนฝึกใจกว้าง เสียมันเรื่องนานาจิตตัง เขาจะรักใครชอบใคร มันก็เรื่องของเขา

เอาละขอให้ทุกท่านทุกคน เกิดมาฝึกฝน ละมัจฉริยะความตระหนี่หวงกัน ไม่อยากให้ใครร่วมได้ ร่วมเสียร่วมกัน ร่วมนอน ไม่ช้าจะกลายเป็นคนโดดเดี่ยวไป ขาดมนุษย์สัมพันธ์ไป ขาดเพื่อน ขาดฝูง ขาดญาติ ขาดมิตรกันไปไม่ได้เลย อยู่คนเดียวอยู่ยาก ก็ขอให้ละความตระหนี่ จนกลายเป็นคนที่โอบอ้อมอารีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แบ่งปัน จนมีญาติ มีเพื่อน มีมิตรมาก แล้วก็มีกัลยาณมิตรเพิ่ม การปฏิบัติธรรมที่สมบูรณ์ด้วยกัลยาณมิตร ย่อมได้ผลเร็ว ได้ประโยชน์เร็ว ก็ขอให้ทุกท่านที่ฟังวันนี้ จงมีพลังแห่งการขับไล่ มัจฉริยะ ความตระหนี่ได้อย่างเร็วไว ด้วยกันทุกท่านทุกคน เทอญ.

การทะนุบำรุง ศาสนา

โดย...พระราชธรรมนิเทศ (พระพยอม กัลยาโณ) *

★ เรื่องราวนำทาง

วันนี้ปรารภธรรม ก่อนปรารภธรรมเป็นเนื้อหาหลักธรรม ให้ข้อคิดในข่าวสักกนิคหนึ่ง ตอนนี้มีข่าวว่า เขาจะทดสอบการปล่อยน้ำ เข้าทางฝั่งตะวันตกกับฝั่งตะวันออกสลับกัน วันที่ 5 กับวันที่ 7

วันที่ 5 ออกทางตะวันตกก่อนเข้ามาทางคลองมหาสวัสดิ์ (แปลก...มาก ๆ ประเทศไทย ! ไม่ชอบการซ่อมการทดลอง)

บางคนก็ตื่น...กลัว ! กลัวตัวสั้น

ขวัญเสีย ทั้งทางด้านผู้ว่ากทม. ก็กลัวว่า ชาวบ้านน้ำจมน้ำ เขาก็จะโดนตำแต่ถ้า น้ำ มันมาจมน้ำ...จริง ๆ โดยไม่ได้ทดสอบเลย

ต่างประเทศเขาทดสอบทดลองซ่อมเป็น...ปีหนึ่ง 2 ครั้ง 3 ครั้ง ซ่อมไฟไหม้ แผ่นดินไหว พายุ น้ำมาเขาซ่อม อย่างญี่ปุ่นซ่อม ปีหนึ่ง 2-3 ครั้ง ซ่อมเรื่องแผ่นดินไหว เขาทำบ้านพัง...ยอมเลย แต่คนไทยแปลก ! ไม่ยอมซ่อมไว้ก่อน แล้วถ้ามันมาแล้วจะทำยังไง

*“การทะนุบำรุงศาสนา” แสดงโดย...พระราชธรรมนิเทศ (พระพยอม กัลยาโณ) เนื่องในวาระการ “ปรารภธรรมยามเช้า” แก่พระนวกะและอุบาสก อุบาสิกา ที่มาถือศีลอุโบสถ ณ ศาลาอเนกประสงค์ 50 ปี วัดสวนแก้ว วันที่ 1 กันยายน พ.ศ.2555

“...ชีวิตเราก็เหมือนกัน ควรฝึก ควรซ้อม ควรทดลอง
อะไรในทางที่มันจะป้องกันความเสื่อมเสีย ตัวทุกข์ร้อน
ได้บ้าง อย่าปล่อยให้ชีวิต...ไปเผชิญเลย...”

นี่เขาทดสอบจะทดลองว่า
ทดลองชุดแล้ว ท่อเครื่องดูดออกกระบาย
ดีไหม เขาจะปล่อยเพียงแค่ 30 % ยัง
เหลือทิ้งไว้ตั้ง 70 % ที่มันจะมาอีกเท่านี้
พอปล่อยแค่ 30 % **“ไฮโซ !
กลัวกันตาแตก ขวัญเสีย”** นี่เป็น
เรื่องที่ เป็นเวอร์เป็นกรรมของนิสิตคน
ไทยอย่างหนึ่ง ที่ไม่ชอบซ้อม

“สินามิ” มาเนี่ย ถ้าเราซ้อมซะ...
เยอะ ๆ มันก็คงตายไม่มากขนาดนั้น
น้ำท่วมปีที่แล้ว ถ้ามีการซ้อมซะหน่อย
ไถ้ย ! ข้าวของไม่เสียหาย คนไม่จมน
ไม่ตาย ไฟไม่ดูดตายเยอะแยะขนาดนั้น
นี่ **“อ่อนซ้อมไปหน่อย !”** เออ ! ถ้า

อ่อนซ้อมละก็เสร็จ

✱ **การฝึกชีวิต...ให้พร้อมเสมอ**

นักกีฬาไม่ซ้อมก็ไม่ชนะ ไปถึง
ขึ้นเวทีเลย ก็ไปไม่ได้...ร่วง !

ชีวิตเราก็เหมือนกัน ควร
ฝึก ควรซ้อม ควรทดลองอะไร
ในทางที่มันจะป้องกันความ
เสื่อมเสียตัวทุกข์ร้อนได้บ้าง อย่า
ปล่อยให้ชีวิต...ไปเผชิญเลย

เขาบอก มีปืนไม่ซ้อมยิง โจรมา
ยิงไม่ออก ยิงไม่เป็น โจรแย่งมายิงซะ
ตายเองก็...มี เพราะไม่ได้ซ้อมยิงไว้

ก่อน มีอาวุธไม่ซ่อม มีธรรมะไม่ฝึก ไม่ซ่อมนี้ เขาบอกว่า มีเครื่องมือไม่ซ่อม ใช้ให้คล่องซะก่อน ไม่มีคนคอยแนะนำ คอยบอกก่อน มีคู่มือ ลองซ่อมลองใช้ดูก่อนแล้วถึงจะไปใช้จริง

ฉะนั้น ถ้าเขาชวนไปฝึกไปซ่อมอะไร อย่ารู้สึกกลัว อย่ารู้สึกว่าเป็นเรื่องเสียหายเกินไป และอีกอย่างหนึ่งเขาบอกว่า เขาก็ปล่อยน้ำที่ใต้เขื่อนเจ้าพระยาที่กักเอาไว้ แล้วน้ำมันก็เข้าเดือนกันยายนจะเข้าอยู่แล้ว

ฝนเมื่อวานก็ตก ไร่ไฮ ! ในกรุงเทพฯ ตกแรง...มาก กลับมาถึงตึก ตกยันตึกเลย

ไปเทศน์ที่บางปะกง แหม ! เขาให้เทศน์เย็น กว่าคนงานจะเลิก เทศน์ตอนเลิกก็แปลกดีเหมือนกัน แต่คนก็ฟังเยอะเหลือเกิน 1,500 คน

นี่ถ้าไม่ซ่อมฝนฟ้ามา...หนัก ๆ แล้วการปล่อยครั้งนี้เท่ากับ เป็นการเข้ากับเดือนฤดู ที่มันมาแล้ว

และอีกอย่างหนึ่ง เขาบอก ถ้าฝนตกทะเลหนุน เขาก็จะหยุดปิดไม่ปล่อย การอธิบายของทางรัฐบาลก็ดี แต่ความกลัวของคน ทำให้ไม่ต้องคิด ไม่ต้องฟังเหตุผลเลย...กลัว ! อย่างเดียว อันนี้เป็นเรื่องความอาภัพของ

“...ถ้าเราทะนุบำรุงศาสนา
อุปถัมภ์พระศาสนา ไม่ได้
เนื้อหาสาระแก่นสารความ
หลุดพ้น อย่างนี้กว่า...
ตัวเองนี้ บำรุงศาสนาแล้ว
จะได้ประโยชน์ที่สูงสุด
ไปเอาประโยชน์...
เล็ก ๆ น้อย ๆ...”

นิสัยคนไทยอย่าง ถ้าเก็บเอาความกลัวไว้ติดสันดาน ไม่ทดสอบ ไม่ทดลองอะไรเลย ก็แย่ !

เหมือนแม่ขาว กลัวอดมือเย็นจะโรคกระเพาะกิน เลยไม่ได้ซ่อมมอดเลย แต่ถ้าลองซ่อมมอดไว้ “อ้อ ! เรื่องมือเย็นนี้กินก็ได้ ไม่กินก็ได้” ถ้าไม่ซ่อมเลยก็ แนนอน “กลัวปวดท้อง !” กลัวเป็นโน่น กลัวเป็นนี่ ยังไม่ทันเป็นเลย กลัวตะปัดตะป้อเลยไม่ได้ถือศีลอดอะไรกันเลย เพราะความกลัว !

✳ การบำรุงศาสนาที่ถูกต้อง

ที่นี้ก็มาถึงเรื่อง ที่เตรียมไว้จะพูดตอนไปอยู่สวนโมกข์ ก่อนจะไปด้วยซ้ำ เขาส่งหนังสือเล่ม...เล็ก ๆ มาให้อ่าน

หนังสือชื่อ “การบำรุงพุทธศาสนาที่ถูกต้อง” เล่ม...เล็ก ๆ ประเด็นใหญ่ ในหนังสือเล่มนั้นก็คือ อ่านแล้วโดนใจ ก่อนจะไปสวนโมกข์

หมอขจร หนูนิม นำหนังสือมาให้
อ่านก่อน บทความข้างในนั้น ประโยค
หนึ่ง “คนทะนุบำรุงศาสนา
เหมือนคนเลี้ยงไก่ แล้วไม่กิน
ไข่ไก่” ไปกินอะไรรู้ไหม ? (กินไข่ไก่)

เออ ! เขาเลี้ยงไก่ไม่กินไข่ แต่ไป
กินไข่ไก่ เป็นคำเปรียบที่ว่าอย่างนี้ ถ้าเรา
ทะนุบำรุงศาสนา อุปถัมภ์พระ
ศาสนา ไม่ได้เนื้อหาสาระแก่นสาร
ความหลุดพ้น อย่างนี้ถือว่า ตัวเองนี้
บำรุงศาสนาแล้วจะได้ประโยชน์
ที่สูงสุด ไปเอาประโยชน์...เล็ก ๆ
น้อย ๆ

บางคนนี่ บำรุงศาสนาเอา
บุญอย่างเดียว ไม่เอาหลุดพ้น

ไม่เอาประโยชน์สูงสุด มา
ทะนุบำรุงศาสนาอุปถัมภ์พระ
รัตนารามเพื่อ...เอาบุญ
อย่างเดียว ท่านฯ บอกว่า นั่น
มันแค่นี้ไก่ ถ้าเอาปัญญาวิมุตติ
เจโตวิมุตติเอาความหลุดพ้น
บ้าง นั่นแหละ ! เอาไข่ไก่

เพราะฉะนั้น เขาเลี้ยงไก่ต้อง
กินไข่ไก่ ไม่ใช่ไปกินไข่ไก่ แต่ถามว่า ไข่
ไก่ได้ประโยชน์ไหม ก็ได้ณะเดียวกันนี้ เขา
เลี้ยงไก่ขายไข่ไก่กันเป็น...ล้าน ๆ เลยนะ

ฟาร์ม...ใหญ่ ๆ เขาเอาแกลบ
โปรงให้ไก่มันขึ้นตับ แล้วก็เอาแกลบ
นะ มาขาย ตอนนี้จะสอบหนึ่งตั้ง 50,
60, 70 บาท ไข่ไก่ก็มีวิตามินเหมือนกัน

ถ้าพูด...ง่าย ๆ เอาบุญก็มีวิตามิน
กับชีวิตเหมือนกัน มาบำรุงศาสนาแค่
เอาบุญนี่ ก็ได้ จะไปบอก...ไม่ใช่ไม่ได้
ประโยชน์ เพราะว่าไข่ไก่ตอนนี้นำให้
ต้นไม้งาม บรรดาไข่ไก่สัตว์ทั้งหลาย

มูลสัตว์ทั้งหลาย ชีวต่างควาอันดับ 1 ชีว
ไก่อันดับ 2 ชีวชีควายอันดับ 3

✱ ได้บุญ...แต่บุญไม่สมบูรณ์

ฉะนั้น ใครที่ทะนุบำรุงศาสนา
เอาแต่บุญ ก็ได้ประโยชน์...เล็กน้อย
เหมือนเลี้ยงไก่ แล้วเอาชี
ไก่ไปขาย มาซื้อขนมกิน มันก็ได้
นิดหน่อย แต่ถ้าเอาชีไปขาย แล้ว
ได้ซื้ออะไรกินได้เยอะแยะ หรือ
กินไข่โดยตรงก็ได้ประโยชน์
เยอะแยะ มีวิตามินต่อร่างกาย

นึกถึงพระอานนท์ สุดยอด !
พระอานนท์นี้ พระสงฆ์จำนวนมาก
ลงมติว่า “ผู้ที่จะดูแลพระพุทธองค์
ซักสง จีวรให้ รับบาตร ล้างเท้า
ให้พระพุทธองค์ จะเอาใครดี”

คณะสงฆ์จำนวนนั้น สมัยนั้น
ก็บอก “เอาพระอานนท์”

พระอานนท์ไม่ใช่พอถึงบอก
ให้รับก็รับเลย “ตั้งเงื่อนไขขอพร 8
ประการ” ใครจำพร 8 ประการได้ยัง
เรียนถึงยัง เรียนถึงพร 8 ประการที่
พระอานนท์ทูลขอพระพุทธเจ้าได้หรือ
ยัง ? ยัง

เป็นเรื่องประหลาด...มาก ๆ เช่น
ถ้าให้อุปัฏฐากพระองค์แล้ว

1) พระองค์บิณฑบาตมา อาหาร
ได้...ดี ๆ อย่าได้ถวาย อย่าได้แบ่งให้
ข้าพเจ้า (ไม่เอาลาภเอาผล)

2) ถ้าได้จีวรที่...ดี ๆ จากคฤหบดี
จีวรคฤหบดี อย่าได้ถวายไตรจีวร...ดี ๆ
แก่ข้าพระพุทธเจ้า (พระอานนท์ขอ)
แล้วก็

3) ถ้ามีกิมนิมิต บ้านของคฤหบดี
อย่าเอาข้าพเจ้าไปด้วย (แหม ! ถ้าเป็น
พระอื่นอย่างเรานะ เมื่อได้รับใช้พระองค์
แล้ว ขอ...ดี ๆ ให้มาบ้างนะ เอาลาภ
เอาผล) พระอานนท์เอาอะไรรู้ไหม ?

“

...แต่ถ้าตั้งใจมา เก็บเกี่ยวความรู้
เรื่องที่จะปฏิบัติ ให้เกิดการดับทุกข์
นี่แหละ ! ถึงจะเรียกว่า บำรุงศาสนา
แบบได้เนื้อ ได้หนัง ได้ไข่ ไม่ใช่ได้แต่
เปลือกกระพี้ ชีไก่ ถ้าได้เปลือกกระพี้
กับชีไก่ไป ก็ไม่ไหว ไม่คุ้มค่า...”

ส่วนที่เอา ส่วนที่ขอไม่ให้ แล้ว
ส่วนที่ขอให้ “พระองค์ไปแสดง
ธรรมที่ไหนกับใคร เนื้อความ
อย่างไร กลับมาขอให้มาเล่าเนื้อ
ความหลักธรรม บอกธรรม
เหล่านั้นกับข้าพระพุทธเจ้า”

พระอานนท์ก็เลยเป็นพหูสูตร
จำเรื่องราวที่พระองค์ทรงแสดงธรรม
ไว้เนี่ย แม่นยำคล่อง ตอนทำสังคายนา
พระอานนท์เป็นองค์หลักเลย เป็นองค์
หลักที่ว่าธรรมทั้งหมดก็มีต้นคำสอนนี้ !
84,000 คำสอนนี้ พระอานนท์จำได้
มากที่สุด แต่แหม ! สดุดยอดเลย ก็คือ
ไม่ขอให้มีการมาให้กับท่าน ไปดูเถิด
คำขอพร 8 ประการของพระอานนท์

ฉะนั้น คนเรา ถ้าอุปถัมภ์วัด
ศาสนาแล้ว ไม่ได้ประโยชน์อัน
ลึกซึ้ง ได้แต่...เปลือก ๆ เหมือน
เลี้ยงไก่ได้ประโยชน์นิดเดียวคือ
กินขี้ไก่

เพลอ ๆ อย่างที่บอก พวกมันคนยาก
กรรมการวัดไปบางที่นาราคาญ ไม่
จ้องฟังเทศน์ฟังธรรมละ จ้องจะนับขัน
กัณฑ์เทศน์...ก็อกแก็ก ๆ มานับชะดัง
เลยนะ บางทีเทเหริญ กราว ! มานั่ง
นับหน้าธรรมมาสน์ บางทีไม่ได้นับในใจ
นะ นับดัง...ชะอีก

✱ บุญ...ไม่เต็มร้อย

พวกนี้พวกกินขี้ไก่ พวก
ทะนุบำรุง ศาสนาแบบกินขี้ไก่ ไม่
ได้กินไข่ สาละวน แต่เรื่องเดิน
ขัน เดินกัณฑ์เทศน์ นาราคาญ
บางที

แล้วนิมนต์พระ...ดัง ๆ ไปเทศน์
ไม่ได้ตั้งใจจะฟังหรอก ตั้งใจจะเอาเงิน
เข้าวัด ได้แค่เอาบุญ ไม่ได้เอาหลักเอา
เกณฑ์ที่จะไปใช้ให้บรรเทาทุกข์ สกิด
ทุกข์อะไรละ ! เอาแต่ตัวเลขเป็นเงิน
เป็นทอง แล้วก็ถือว่า “ตัวเองได้บุญ”

เราจะมารับใช้ศาสนา เอาแต่
แค่บุญนี้...ไม่พอ ! ต้องเอาเนื้อหาสาระ
ความหลุดพ้นมรรคผลอะไรบ้าง !

ถ้าไม่เอามรรคผลอะไรเลย
“บำรุงอย่างเดียว จ่ายอย่างเดียว
เหนี่ยวยอย่างเดียว” ไม่ได้ความขึ้น
อกขึ้นใจ ปีติสุขสูงขึ้นจากบุญบ้าง

คำสอนคำพูดแบบนี้ มันสะกิด
ใจคนที่เราเคย...

เพราะว่าเมื่อก่อนเราเคย ไม่รู้ !
ตอนเป็น...เด็ก ๆ จนถึงไปบวช ถ้าไม่
เจอคำสอนแบบนี้ ไม่รู้มันจะดีใจหาย
ศาสนาแตก ไม่รู้ว่า “อะไรจะเป็นสิ่ง
สูงที่ควรจะได้” ก็คงเข้าลักษณะคน
เลี้ยงไก่ที่ปัญญาอ่อน เอาแต่ขี้ไก่ไป

ขายอย่างเดียว ไม่ยกจะเก็บไข่ หรือ
มองไม่เห็นประโยชน์ของไข่ ไปพอใจ
ประโยชน์...เล็ก ๆ น้อย ๆ นิด ๆ หน่อย ๆ
ถ้าใครมาบำรุงศาสนา...เอาแค่
บุญ มาถือศีลนี้ “เออ ! เอาแค่บุญ...
ให้เป็นบุญเราหน่อย” ยังมาถือศีล
แบบเอาชี้นำศาสนาไป เอาแค่เปลือก
กระพี้ไป

แต่ถ้าตั้งใจมา เก็บเกี่ยว
ความรู้เรื่องที่จะปฏิบัติ ให้
เกิดการดับทุกข์ นี่แหละ ! ถึง
จะเรียกว่า บำรุงศาสนาแบบ
ได้เนื้อ ได้หนัง ได้ไข่ ไม่ใช่ได้
แต่เปลือกกระพี้ ชีไก่ ถ้าได้
เปลือกกระพี้กับชีไก่ไป ก็ไม่
ไหว ไม่คุ้มค่า

ถ้าเรามาบวชนี้ ตั้งใจบวชเอา
บุญหน่อย บวชรักษาประเพณีหน่อย
บวชให้พ่อให้แม่ก็ยังถือว่า...ชีไก่เข้ม
ชั้นหน่อย ชีไก่เบอร์ 1 แต่ก็ยังเป็น...ชี
ไก่ ถึงจะเจตนาดี แต่มันดีไม่ถึงสูงสุด

✱ บุญ...ดับทุกข์

แต่ถ้าพูด ขอดตั้งใจบวชเพื่อ
“สัพพะทุกข์ชะ นิสสระณะะ นิพพานะ
สัจฉิกะระณัตถายะ” ตอนเรากล่าว
คำบวช แต่ก่อนนี้ ที่นี้เดี๋ยวนี้เขาใช้

“

คนเรา ถ้าอุปถัมภ์
วัดศาสนาแล้ว
ไม่ได้ประโยชน์
อันลึกซึ้ง
ได้แต่...เปลือก ๆ
เหมือนเลี้ยงไก่ได้
ประโยชน์นิดเดียว
คือ กินชีไก่...”

ถึงแม้ว่าจะมีเจตนาดี เพื่อให้
บุญเกิดกับพ่อกับแม่ กับพระเจ้าแผ่นดิน
อะไรก็ตาม แต่ถ้าไม่คิดเรื่องดับ
ทุกข์เลย บวชเอาชีไก่ บวชเหลวไหล
ได้ชีไก่ ไม่รู้เป้าหมาย ถ้ารู้เป้าหมาย
หน้อยก็จะ เขยิบ เขยื่อน เลื่อนขึ้นไป
ได้ของสูงกว่าเปลือกศาสนากระพี้
ศาสนา เป็นความดีแค่ชี้ฝุ่นชี้เท้าชี้เล็บ
มันไม่ได้เนื้อได้หนังได้ประโยชน์สูงสุด
เพราะฉะนั้น ก็ขอให้ เราตั้ง
เป้าหมายในการมาทะนุบำรุงศาสนา
จะกวาดวัด โบราณเขาบอก “อย่า
กวาดเอาบุญอย่างเดียวนะ
กวาดเอากรรมฐานด้วย”

อะไร เอสาหัง หรือเปล่า ?

รุ่นเราบวช เราใช้ อุกาสะ ใช้นี่
“สัพพะทุกขะ นิสสะระณะ นิพพานะ
สัจฉิกะระณัตถายะ”

เหมือนกับไปปฏิญาณต่อหน้า
พระอุปัชฌาย์ว่า “ขอบวชเพื่อทำ...
นิพพานให้แจ้ง ดับทุกข์” “สัพพะ
ทุกขะ นิสสะระณะ ฯ” นี่ ให้นิราศ
จากทุกข์ ปราศจากทุกข์ เป้าหมาย
การบวชเป็นอย่างนี้

เดี๋ยวนี้ไปอะไรต่ออะไรไม่รู้ !
บวชเพื่อโน่นเพื่อนี้ บวชถวายเป็น...นั่น
เป็นนี่ไป “ไม่ได้บวชเพื่อ...ดับทุกข์”

✱ ความตาย...ไม่กำหนดวัย

เช่น เห็นใบไม้ร่วงมา “เออ !
ใบแก่ร่วง ใบอ่อนร่วง ชีวิตคน
เราก็ได้แก่ตาย หนุ่มตาย สาว
ตาย” ไม่ใช่ใบไม้จะร่วงแต่ตอน
เหลืองแก่ ใบอ่อนก็ร่วง กวาดไปก็ได้
อารมณ์กรรมฐาน

หลวงปู่พุทธทาสแนบบอกว่า
“ถ้ากวาดวัดให้นึกถึงมรรคผล
นิพพาน ใครเขาเดินมานี่ เห็น
วัดสะอาดสะอาดนั่น เหมือนจัด
นิพพานไว้ต้อนรับแขกที่มา”

เออ ! แต่ก็เรียก ความหวังบาง คนนี้...เขาหวังต่ำไป พระอานนท์นี่ หวัง สุดยอดเลย หวังกันกิเลสเสร็จ ไม่ให้ พระองค์ถวายอะไรที่ล้ำเลิศ ที่ละเอียดอ่อน ที่ประณีต ถ้าได้อาหารประณีต อย่าได้แบ่งให้ท่าน เพราะเห็นท่านมา อุปัฏฐาก

เออ ! เขาอุปัฏฐากเรา หรือ เพราะท่านมาอุปัฏฐากเลยบอก “อัน นี้อร่อย นี้อร่อย นีดี” แล้วให้

ไม่ได้ เดี่ยวองค์อื่นว่า “ประจบ ! ทำเพื่อประจบ” พระอานนท์รอบคอบ ไม่เอาไม่ให้ ขอพรว่า “พระองค์จง อย่าให้”

แต่ละข้อ พระพุทธเจ้า สาธุ “ดีแล้ว อานนท์ เธอคิดถูกแล้ว เธอป้องกันถูกแล้ว ข้อครหาว่า มาอุปัฏฐากพระพุทธเจ้า เพื่อจะ เอาจีวรประณีต จีวรเนื้อดีจาก คนหบดที่ถวายพระพุทธเจ้า”

ตรงกันข้ามกับพระเทวทัต ส่วน พระเทวทัตไปขอพระพุทธเจ้า ขอ เรื่องอวดเคร่ง “ต่อไปนี่ ขอให้พระ อยู่แต่โคนต้นไม้ อยู่ป่าใหญ่ อย่า อยู่ในอาคาร ร่มเงาภูมิ ขอให้ฉันแต่ มั่งสวัสดิ์ อย่าฉันเนื้อ ฉันอะไร”

✱ ใช้ชีวิต...แบบสายกลาง

พระพุทธเจ้าตรัส “อย่า

ขวนขวายไปไกลขนาด นั้นเลย กุลบุตรบางคนนี้ เขาไม่สามารถจะสุดโต่ง ได้ขนาดนั้น ขอเอาสาย กลางเถิด”

พระเทวทัตได้จังหวะเลย “เห็น ไหม ! พระองค์ไม่ได้เคร่งครัด อะไรเลย มาอยู่กับ...ข้าพเจ้า ๆ เคร่งครัดกว่า” มีพระ...โง่ ๆ ไปตั้ง 500 องค์ในสมัยนั้น ลองคิดดูซิ ! ไม่น่า เชื่อ ! พระเทวทัตหลอกพระไปได้ 500

องค์ ทั้ง ๆ ที่อยู่ต่อหน้าพระพุทธเจ้า
ฟังพระพุทธเจ้ายังทิ้งพระพุทธเจ้าเลย
ไปอยู่กับพระเทวทัต

ฉะนั้น พระโง่ คนโง่ ไม่ใช่จะมี
ในครั้งนี่เท่านั้น ครั้งโน้นก็มี อยู่ใกล้
พระพุทธเจ้า ไม่ได้ประโยชน์จาก
พระพุทธเจ้าเลย

กษัตริย์บางองค์ก็เหมือนกัน
ไม่ได้คิดเอามรรค เอาผลอะไร !
อุปถัมภ์พระศาสนาตั้งเยอะแยะ

✳ ทำบุญเอาหน้า...จะได้ชี้โก้

เพราะฉะนั้น พวกเรา เห็นไหม !
ถ้าพูดกันเราจะเห็น ผู้หลักผู้ใหญ่ใน
บ้านเมืองเรา ก็เอาแต่ทำบุญ เดี่ยว
ทำบุญบ้าน ทำบุญชาติ ทำบุญวันอะไร
ต่ออะไร...ไม่รู้ ๆ ได้ประโยชน์อะไรสัก
เท่าไร อุปัฏฐาก อุปถัมภ์อย่าง...สุด ๆ
เลยก็มี แต่มองดูว่า แค่อำนาจ เอา
ตา เอาบุญ เอาวิชาประเพณีไว้แค่

นี้ ก็ยังไม่ถึงจะเรียกว่า ได้เนื้อ ได้หนัง
อะไร ! เหมือนได้ชี้โก้เหมือนเดิม

เพราะฉะนั้น พวกเราต้อง
เสริมเป้าหมายของเราว่า...
อย่าทะนุบำรุงศาสนา อุปัฏฐาก
อุปถัมภ์ศาสนา วัดวาอารามแล้ว
ได้แต่ชี้โก้มันไม่คุ้มค่า ต้องได้เนื้อ
ได้หนังได้อะไร...ที่เป็นแก่นสาร
สาระกว่านี้ด้วย

วันนี้คงแค่นี้ ก็ขออวยพรให้
ทุกคน ได้ประโยชน์สูงสุดมรรคผล
นิพพานอะไร...ต่าง ๆ ที่มีเป็นสาระ
เป็นสิ่งสูงสุด มาบวชนี้อย่ามีแค่เป้าหมาย
แค่ได้บุญ เอาบุญ อย่ามา
ถือศีลจำวัดอยู่แค่ว่า เอาบุญ จงเอา
ประโยชน์ศาสนาที่เป็นแก่นสาร
สาระให้มาก ด้วยกันทุกท่าน ทุกคน
เทอญ.

*****○○○○*****

จาก...สวนไมกซ์
ถึง...สวนแก้ว

ส

ะเกียรธม

อารยธรรม (ลูกปืน)

โดย...พุทธทาส

คำพูดเปลี่ยนได้ ดิ้นได้ : เปลี่ยน
ทั้งคำ เปลี่ยนทั้งชื่อ เปลี่ยนทั้งความหมาย
เปลี่ยนกันยุ่งไปหมดได้ บางทีเราก็เรียกว่า
อารยธรรมก็มี บางทีก็เรียกว่าวัฒนธรรม
ก็มี มันคล้าย ๆ กันว่า ตามยุคตามสมัย ตาม
สิ่งแวดล้อม แต่แล้วความหมายก็ยังคล้าย ๆ
กันอยู่ ชื่อนี้เพราะด้วยกันทั้งนั้น เช่น อารย
ธรรม-ธรรมอันเป็นอริยะ; เป็นอารยะ แต่
มันก็น่าสงสัยว่า คำนี้ไปถ่ายทอดมาจาก
หรือว่าคิดขึ้น เพื่อเป็นคำแปลของคำฝรั่งที่
เรียกว่า civilization นั้นมาเป็นอารยธรรม
มันก็เป็นแขนงหนึ่งของศีลธรรม แต่ไม่ถึง
ขนาดเต็มรูป

“อารยธรรม ขุนศึก หมายความว่า เก่งในทางที่จะ ไปปราบปราม ผู้อื่น...”

ที่ว่า อารยธรรม นี้ระวังให้ตี
สับปลับโดยความหมาย อารยะ หรือ
อริยะ นั้น ประเสริฐที่สุด อารยธรรม
แต่แล้ว พอเอาไปปนเข้ากับคำว่า
civilization เข้ามา มันก็เปลี่ยนความ
หมายเป็นอะไรก็ได้

อย่างอารยธรรมเปลือยของพวก
ฝรั่งเดี๋ยวนี้ หรืออารยธรรมกามารมณ์
ไม่มีขอบเขต free sex อะไรก็แล้วแต่
จะเรียกกันนี้ มันเป็นอารยธรรมที่เขา
ยอมรับกันในสมัยนี้ ในหมู่คนพวกหนึ่ง
ซึ่งเขาถือว่า เขาศิวิไลซ์ เป็นอารยธรรม
ใหม่ ๆ หยก ๆ ที่เกิดนิยมกันขึ้นมา จะ
ไปเปรียบกับคนป่าสมัยไม่หุงผ้านั้น
ไม่ได้ นั่นเขายังอยู่ในระดับหนึ่ง ไม่มี
ความคิดอย่างนี้

เดี๋ยวนี้มันแก่งไม่หุงผ้า เพราะ
เจตนาอันเลวทราม อย่างใดอย่างหนึ่ง
ต่างหาก ไม่ใช่เหมือนกับคนที่ไม่รู้จัก

หุงผ้า ฉะนั้น คนป่าไม่หุงผ้านั้น เขาไม่
เรียกว่าอารยธรรมก็ถูกแล้ว แต่มีคน
ที่มาแก่งไม่หุงผ้าหรือหุงให้น้อย จน
เกิดปัญหานี้ มันจะเป็นอารยธรรมไป
ได้อย่างไร ! มันเป็นทาสกิเลส จนถึง
กับแก้กฎเกณฑ์ทางศีลธรรมกันเสีย
ใหม่ว่า ไม่เป็นไร ไม่เป็นไร ไม่เป็นไร
เดี๋ยวนี้ในโลกนี้ ก็มีปัญหาค่อนข้างมาก
และกำลังระบดเข้ามาสู่ประเทศไทย
ซึ่งจะทำให้ลายอารยธรรมเก่า ศีลธรรม
เก่า ๆ

ที่นี้ดูอีกสักอย่างหนึ่งก็ว่า อารย
ธรรมกินดีอยู่ดี แข่งกับเทวดา นี้
พวกฝรั่งเป็นมากที่สุด จะกินดีอยู่ดี
เพื่อแข่งกับเทวดา แล้วคนไทยก็เ
ไปตามกันฝรั่ง จะเกิดการกินดีอยู่ดี
แข่งกับเทวดาเหมือนฝรั่งบ้าง ก็ได้
เป็นลูกไล่ของฝรั่ง เพราะเราจะไป
หลงอารยธรรม กินดีอยู่ดี แข่งกับ

เทวดา แล้วประเทศไทยกำลังเป็น
อย่างไร มีปัญหาอย่างไร เกิดขึ้น
ใหม่ ๆ นี่เพราะอารยธรรมจะกินดี
อยู่ดีอย่างที่แข่งกับเทวดาไปเลย ไม่
สมัครถือนอย่างที่พระพุทธเจ้าท่าน
สอนว่า “จงกินอยู่แต่พอดี” อย่างนี้
มันไม่ได้แข่งกับเทวดา

“ถ้ากินอยู่แต่พอดี” จะไป
แข่งกับเทวดาอย่างไรได้ นี่เขา
อยากจะกินดีอยู่ดี กินดีอยู่ดี สูง
ขึ้นไปจนแข่งกับเทวดา ในที่สุด
มันก็โง่มากขึ้น คือ มันเปลือง
มากขึ้น มันยุ่งยากลำบากมาก
ขึ้น มันเกิดโรคภัยไข้เจ็บมาก
ขึ้นแปลก ๆ ออกไป นี่จะเรียก
ว่า อารยธรรม หรือ วัฒนธรรม
หรือศีลธรรมได้หรือไม่ ? ลองคิดดู

อย่างที่สมัยโบราณ ปู่ ย่า ตา ยาย เขา
จะเรียกมันว่า เสนียดจัญไร อัปปรีย์
นั่นแหละ สมัยนี้เขาเรียกมันว่า ความ
เจริญ เป็นอารยธรรมอะไรต่าง ๆ เพราะ
ว่ามันไปหลงตามฝรั่ง

ที่นี้อีกทางหนึ่งอารยธรรม
ข่มเหงผู้อื่น ใครมีอำนาจ
ข่มเหงผู้อื่น ก็อ้างเหตุผล
เป็นความยุติธรรม เทียบ
ข่มเหงผู้อื่น เมื่อพวกฝรั่งเขาจะ
ไปยึดครองแผ่นดินที่ยังป่าเถื่อนอยู่
เขาบอกว่าเขาเอาอารยธรรมไปให้
คนป่าในอาฟริกา ที่ไหนก็ตามใจ พวก
ฝรั่งเขาบอก : เขาเอาอารยธรรมไป
ให้ แล้วก็ไปทำให้คนเหล่านั้นเป็นทาส
แล้วสิ่งที่เขาเอาไปให้นั้นคือ ปืน สมัย
นั้นก็ปืนนี้แหละพอแล้ว ไม่ต้องมีอะไร
มาก ไม่ต้องมีนิวเคลียร์ ไม่ต้องมีอะไร

“

พระพุทธเจ้าท่าน
สอนว่า “จงกิน
อยู่แต่พอดี”
อย่างนี้ มันไม่ได้
แข่งกับเทวดา...”

ที่คนป่าได้รับอารยธรรมก็คือ
ลูกปิ่น หรืออะไรทำนองนั้นแหละ ก็ได้
เป็นทาสของฝรั่งอยู่ยุคหนึ่งสมัยหนึ่ง
เดี๋ยวนี้ใครก็มีปิ่น มีระเบิดปรมาณูนั้น
แหละเป็นอารยธรรมของเขา คือจะไป
บีบคั้นคนที่มันไม่มี

แล้วยังมีอารยธรรมขุนศึก
หมายความว่า เก่งในทางที่จะไป
ปราบปรามผู้อื่น ก็เรียกว่า อารยธรรม
ของเขาหรือวัฒนธรรมของเขา เรา
เรียกกันเดี๋ยวนี่ว่า “จักรวรรดินิยม”
บ้าง อย่างอื่นบ้าง นี่เขาถือว่ามันเป็น
อารยธรรม เป็นการถูกต้องของ
เขาตามที่เขาบัญญัติ แล้วเพื่อนกัน
รับไม่ไหว

นี่มัน มีความเปลี่ยนแปลง
สลับซับซ้อนของภาษา เขาว่าอารยธรรม
แล้วทำไมมันเป็นลูกปิ่น แล้วทำไม
มันเป็นอะไร ที่ร้ายกาจไปกว่านั้น
นี่ภาษามันเปลี่ยน หรือว่า ความ
หมายมันเปลี่ยนเป็นความสลับ
เกี่ยวกับภาษา.

อ้างอิง

ธรรมโฆษณ์ของพุทธทาส เรื่องอริยศีลธรรม,
ลำดับที่ 18.ค บนแถบพื้นสีแดง, เรื่องที่ 1 ชื่อและความ
หมายเกี่ยวกับสิ่งที่เรียกว่าศีลธรรม. บรรยายวันที่ 6
กรกฎาคม 2517, หน้า 14-17.

ม พิจารณา รณานุสติ 3

(ต่อจากฉบับที่แล้ว)

ชรูปนิตสฺส น สนฺติ ตาณา

แปลว่า เมื่อสัตว์ถูกนำไปสู่ความแก่ ชรา จะไม่มีใครป้องกันไว้ได้

นี่ญาติโยมท่านบอกว่า...

ชีวิตสั้นๆ ทั่วหน้า ชราสู่
ไม่มีผู้ ป้องกัน อย่างนั้นหมาย
มันแก่มา แต่เกิด ทำเนติกาย
หาอุปาย แก่กัน นั้นฤๅษี

คล้าย ๆ บอกว่า คนเราเมื่อเกิดมา ก็เริ่มแก่
แล้ว จะหาอุปายป้องกันไม่ได้หรอก

ทั้งกันแก็ แก่กัน มันไม่หยุด
ฉันทูบายลันท่าหาวิธ

มันโถมทรุด จนตาย วายเป็นผี
เผาอัดดี แก่กัน เท่านั้นเอง

มันเป็นธรรมดา เกิด แก่ และ
ชราต่อมาก็ตายถูกเผาที่ช่องเมรุ ไม่มี
เหลือเลย

ญาติโยม ทุkgานศพมักจะมีการ
ใส่เหรียญบาทในปากศพ หลายคน
เชื่อว่า เพื่อให้ผู้ตายได้มีเงินใช้ จึงทำ
ตามประเพณีกันไป คล้าย ๆ เกรส่อง
บาตรประมาณนั้น

อันที่จริงแล้ว นี่มันเป็นปริศนา
ทำไว้เพื่อเตือนสติผู้ที่ยังมีชีวิตอยู่ให้รู้
ว่า แม้แต่เงินใส่ปากก็ไม่อาจนำไปได้
เมื่อตายไปแล้ว คุณจะหวังแหวนอะไร
กันนักหนา มัวเสาะแสวงหากอบโกย

รวบรวม เอาเข้ามา ๆ

ในบางครั้งยังมีการกระทำ
ความผิดศีล-ธรรม-กฎหมาย เอาไว้
เอาเปรียบผู้อื่น เบียดเบียนสังคมถึง
ขนาดนั้น บางคนถึงขั้นที่เรียกว่า กิน
บ้านโกงเมือง ก่อเรื่องร้ายต่อประเทศ
อย่างมหาศาลก็มี เขาไม่เกรงกลัวต่อ
บาป นำสมบัติของชาติมาเป็นของตนเอง
อย่างน่าตาเฉยก็มี เขาไม่เกรงกลัวต่อ
ความชั่ว ไม่กลัวต่อบาปกรรมตาม
สนองเรียกว่า “หลงบำทรัพย์ บ้า
อำนาจวาสนา”

คนประเภทนี้ เขาคงไม่คิดเลยว่า คนเราตายแล้วเอาอะไรไปไม่ได้ แม้เงินที่ใส่ปากสับหรือควักล้วงเอาไปหมดไม่มีเหลือ หมู่เราชาวพุทธควรตรองมองด้วยเหตุผลนี้ไว้บ้างเถิด

มีคำถาม ๗ ว่า “ทำไม ! ต้องมีการปรียทาน” เขาทำเพื่ออะไร ?

ตอบ “เพื่ออุทิศผลบุญให้ผู้ตาย และเป็นปริศนาธรรมเตือนให้รู้ว่า เมื่อตายทรัพย์สินสมบัติทั้งหลายก็ติดตามไปไม่ได้ นอกเสียจากบุญกุศลที่ทุกคนสร้างไว้ อย่างนั้นญาติโยม !”

ถามว่า “ทำไม ! เวลาอ่านประวัติผู้ตายก่อนเผาศพ จึงอ่านแต่ประวัติที่ดี ๆ ส่วนที่ไม่ดีก็มีมาก” ทำไม ! ไม่เอามาอ่านเพราะอะไร ?

ตอบ “ถ้าเกิดใครนำประวัติที่ชั่วมาอ่าน จะเหมาะสมแล้วหรือ ต่อหน้าคนเยอะ ๆ คงไม่มีใครยอมรับใช้ไหม !” เพราะไม่เห็นประโยชน์ การนำประวัติส่วนที่ดีมาอ่านก็ดีแล้วเป็นการเตือนผู้มาร่วมงานว่า “ก่อนตายควรเลือกทำแต่ความดีมีประโยชน์สำคัญมากกว่าญาติโยม !”

มีคำถาม ๗ ว่า “การจัดงานศพที่ถูกต้องดีงาม” ควรจัดอย่างไร ?

ตอบ “ควรจัดตามประเพณีชาวพุทธที่ใช้ปัญญาหลักธรรม และลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น ไม่ควรมีมหรสพ อย่าให้มีเลี้ยงเหล้าและเล่นการพนัน อย่าตำน้ำพริกละลายแม่น้ำ”

(ระวังจัดงานศพไม่ได้บุญกลับได้บาปมาก)

“ครั้งนี้วางดอกไม้
จันทน์ให้ผู้อื่น
ต่อไปเมื่อเรา
หมดลมหายใจ
ใครต่อใครคงปฏิบัติ
เช่นนี้แก่เรา”

ตอนเมรุเผาศพ

ญาติโยม เมื่อมีการสวดศพครบกำหนดแล้ว ต่อมาต้องนำศพขึ้นสู่เมรุ หลาย ๆ ที่มักมีการประดับประดาด้วยดอกไม้ จัดจีบผ้าและมีไฟประดับอย่างสวยงาม บางงานมีเทศน์ก่อนเผา และพระสวดครั้งสุดท้าย ต่อมาชักผ้าบังสุกุลเสร็จเริ่มพิธีวางดอกไม้จันทน์หน้าโลง เรียกว่า “ชีวิตคนเราก็มีแค่นี้” ถ้าไม่เผาก็ฝัง เคยคิดพิจารณาบ้างไหม เราเคยเดินขึ้นสู่เมรุเพื่อวางดอกไม้จันทน์มาก็ครั้งแล้ว หลายคนคงบอกว่านับไม่ถ้วน “ครั้งนี้วางดอกไม้จันทน์ให้ผู้อื่น ต่อไปเมื่อเราหมดลมหายใจใครต่อใครคงปฏิบัติเช่นนี้แก่เรา” จะก็ร้าย ๆ ก็ต้องตายทั้งนั้นไม่เคยเหลือเลยใช้ไหมญาติโยม

อีกไม่กี่ปาที่เรือนร่างที่ไว้วิญญาณ ก็คงถูกเผาให้สิ้นซากจนเป็นเถ้าถ่านในช่องเมรุ

ถามว่า มีใครพ้นได้ญาติโยม ?
“ไม่มีเลย”

แต่ทำไมคนมีชีวิตอยู่กระเลื่อกระสน
ต้นรหนาแต่ทรัพย์ ห่วงแต่ทรัพย์ มัวเมาประมาท
ไม่คิด ไม่ระลึกถึงความตายมันเพราะอะไร ?

คำกลอนเตือนสติ

อันร่างกาย	มนุษย์นี้	เป็นที่รัก
เมื่อยามจัก	ไปจริงก็	ทิ้งเปล่า
เหมือนท่อนไม้	แก่ปราช	อนาถเนา
สำหรับเผา	ผูกเปียไป	ไม่เป็นการ

พระมหาวิระ

ตอนทรมานสมบัติ

“เมื่อตายไปเราก็เอาอะไรไปไม่ได้” คำเตือนประโยคนี้นี้มีมานานแล้ว แต่มีเหตุอะไรที่ทำให้เราไม่รู้จักปลง เพราะความไม่รู้ตามความเป็นจริงตามคำสั่งสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ทรงตรัสว่า...

“โลภมาก ยึดมาก กังวลด้วยเรื่องทรัพย์สินมาก เป็นทุกข์หนัก”

หลายคน วัน ๆ มีแต่ยึดว่า “ตัวกูของกู” ตัวกูของกู ๆ บางคืนยังนอนไม่หลับหลายครั้งเกิดปัญหาเครียด จนกระทั่งทำให้ป่วยหนักต้อง

ไปนอนอยู่ที่โรงพยาบาล เพราะฉะนั้นความโลภ ความยึดถือตัวตนของตน บางครั้งยังต้องเข่นฆ่ากันเพื่อได้ทรัพย์สินมาสมปรารถนาของตน

ลูกบางคนเคยฆ่าได้แม้แต่กระทั่งผู้มีพระคุณของตนเองจนตายไปก็มีบ่อย เหตุการณ์เช่นนี้เคยมีให้เห็นเป็นบทเรียนแก่เราทุกคน องค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสว่า...

“โลภ ธมมานํ ปริปนฺโน
ความโลภเป็นอันตรายแห่ง
ธรรมทั้งหลาย”

ผู้ใดใคร่เกิดความโลภแล้ว จะก่อปัญหาสารพัดพิษ

“เมื่อตายไปเราก็เอาอะไรไปไม่ได้”

ตอนรูปภาพ

“ทำไม ! ต้องเอารูปภาพมาตั้งไว้ข้างโลง
เวลาจัดงานศพ”

ตอบ “ง่าย ๆ คือ บ่งบอกว่า ผู้ตายคือคนนี้ บัดนี้
เขาลาโลกไปแล้ว”

เราท่านก่อนจะถึงจุดนั้น ควรสั่งสมภาพแห่งคุณงามความ
ดีไว้ให้ปรากฏไว้ในเบื้องหลัง ให้ผู้คนได้แซ่ซ้องสาธุการในผลงาน
ที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมในชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เป็น
สมบัติที่หวงแหนทุกคน เรียกว่า “ได้ฝากฝีมือลายมือ” ให้คน
รุ่นหลังได้ยกย่องโดยทั่วหน้ากัน

ดังกล่าวแล้วว่า รูปภาพก็เป็นเพียงแค่รูปภาพ เป็นเพียง
สิ่งที่ปรากฏอยู่แทนตัวจริง ส่วนภาพแห่งความดี เป็นภาพที่ควร
สร้างไว้ให้มาก ๆ เกิด จะเป็นประโยชน์มากกว่าทั้งชาตินี้และชาติ
หน้าญาติโยม

มีบทกลอนกล่าวว่า

ส่วนรูปภาพ ตั้งวาง ข้างโลงนี้
เพื่อบ่งชี้ คนที่วาย กลายเป็นผี
ส่วนภาพแห่ง บุญคุณ และความดี
ปรากฏที่ ภายใน ใจผู้คน
ควรสร้างภาพ แห่งความดี นี้ให้มาก
เมื่อยามจาก จะมีค่า มหาศาล
อันรูปเรา เมามัว มาชั่วกาล
ต่อไม่นาน จะดับ ลาลับไป

พระมหาวิระ

(ใช้เลยเถิดดีโยม !) สมดังพุทธศาสนสุภาษิตว่า...

อตุมา เจว ทพิทุทาจ สพุเพ มจจุปรายนา
แปลว่า ทั้งคนจนทั้งคนรวย ล้วนมีความตายไปเบื้องหน้า

ตอนละครปิดฉาก

ชีวิตนี้ และโลกเรา นี้ คือ โรงละครโรงใหญ่ ต่างคนต่างรับบทบาท
การแสดงที่หลากหลาย

บางคนเป็นคุณหญิง-คุณนาย, บางคนเป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่, บางคน
เป็นข้าราชการชั้นผู้น้อย, บางคนเป็นนักธุรกิจ, บางคนเป็นนักแสดง, บางคน
เป็นหมอ, บางคนเป็นพยาบาล, บางคนเป็นเกษตรกร, บางคนทำงานรับจ้าง,
บางคนต้องขอทานเขากิน, บางคนร่างกายพิการ, บางคนอัมพาต, บางคนเป็น
มิจฉาชีพ รวมความว่าจะเป็นคนใดก็ได้แล้วแต่

เหมือนพุทธศาสนสุภาษิตกล่าวว่า

น มียยมานสฺส ภวนฺติ ตาณฺหา
แปลว่า เมื่อบุคคลจกตายไม่มีใครป้องกันไว้ได้หรอก

คนจักตายวายววงสิ้นทางสู้
ไม่มีผู้ป้องกันทั้งนั้นหนอ
ให้มีฤทธิ์ สิทธิศักดิ์มาหักคอ
จะต้านต่อความตายอย่าหมายเลย
ให้มีเครื่องรางของขลังศักดิ์สิทธิ์
อิทธิฤทธิ์มากมายอย่าหวังพัน
เมื่อถึงคราวล้มตายต้องวายวอด
ไม่มีรอดดอกหนอนิจจาเอ๋ย
ไม่ทันไรไปจากมียากเลย
มันลงเอยเพราะตายกลายเป็นดิน

ใช่เลย ! เมื่อถึงคราวตาย เราเขาก็จะไม่มีเหลือ แม้แต่คน
เดียว จงเหลียวใจไว้บ้างท่านผู้อ่านทั้งหลาย

 ญาติโยมเคยทราบบ้างไหมปรีศนาธรรม
ของการจุสพ หมายถึงอะไร ?

ตอบ “ก่อนตายควรเดินตามหลังพระ ญาติโยม !
หมายถึงปฏิบัติตนตามคำสั่งของพระภิกษุสงฆ์ ผู้ปฏิบัติดี-
ชอบ ตามแนวทางของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จักได้อยู่ดีมี
สุขพ้นทุกข์ห่างภัย”

 มีคำถามว่า การเวียนศพรอบเมรุ 3 รอบ
ก่อนเผาเพื่ออะไร ?

ตอบ “เพื่อให้คนที่มียังมีชีวิตอยู่ ได้เกิดข้อคิดว่า ตราบใด
ที่เรายังมีกิเลสตัณหา ก็ต้องเวียนว่ายตายเกิดในภพทั้ง 3
ถ้าจะพ้นอำนาจเหล่านี้ต้องทวนกระแสคือ ถอนความพอใจ
และความไม่พอใจออกเสียให้ได้ จึงจะพ้นได้”

อีกนัยยะหนึ่ง คือ **อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา** ที่กล่าวถึงภพทั้ง 3 เช่น

“กามภพ” คือ หลงเพติดเพลินในกามคุณต่าง ๆ

ส่วน **“รูปภพ”** ในภาษาธรรม หมายถึง เกิดมีความพอกพอใจในรูปที่บริสุทธิ์ เช่น ไม้ประดับที่สวยงามราคาแพง ๆ เครื่องลายคราม พระพุทธรูปเก่า ๆ ชอบสะสมไว้มานาน

และ **“อรูปภพ”** ภาษาธรรม หมายถึงภาวะจิตที่ลุ่มหลงในบุญ-สมาธิ-ฌานสมาบัตินี้ เป็นต้น

สักวันหนึ่งจะต้องปิดฉากละครแห่งชีวิต เรียกว่า **“ไปไม่กลับ หลับไม่ตื่น ฟั่นไม่มี หนึไม่พัน”** ญาติโยม ! เราต้องดำรงชีวิตอยู่เพื่อความสงบสุข รู้จักพอ รู้จักละ รู้จักทำใจ อย่างนี้น่าจะดีกว่า เราต้องพอใจตนเองให้ได้

บอกตนเองเสมอ ๆ ว่า **“เราเกิดมาเพื่อสร้างบารมีให้เป็นเสบียง เราต้องสร้างความดี และปฏิบัติธรรมตามฐานะของตน”** ไม่ใช่เกิดมาเพื่อสร้างบาปกรรมให้คนสาปแช่ง เมื่อปฏิบัติได้เช่นนี้ ใจดวงนี้จะไม่วุ่นวาย เหตุอันตรายจะไม่เกิดทั้งชาตินี้และชาติหน้า

สมดังพุทธศาสนสุภาษิตตรัสว่า...

สนตุญฐี ปรมํ ธนํ

แปลว่า ความรู้จักสันโดษ ตามมีตามได้เป็นทรัพย์อย่างยิ่ง

ตอนท้ายเรื่อง

เมื่อชีวิตปิดฉากลง ที่ตรงนี้ ทุกสิ่งที่เราแสดง ณ แหล่งไหน
เป็นอดีตลงพลันในทันใด มีสิ่งไร จะทวน หวนกลับมา

ไม่มีฟื้นคืนตาขึ้นมาใหม่ ไม่มีใครจะปลื้ม หลบหลีกหนา
ละครชีวิตปิดลง ตรงฉากลา ให้ติดตามทุกยาม ความทรงจำ

มีอะไร ไฉนเหลือเพื่อให้เห็น หรือแต่เล่นตลกไป ให้คนข้า
ขาดสิ่งดีที่ให้มอง แต่ร้องรำ ไปตามทำนองที่ เขามีมา

จงเป็นอยู่ รู้พอ ขอให้ละ ทุกขณะ สงบพบสุขขา
จงยิ้มรับ กับตัวเอง ทุกเวลา เราเกิดมา เพื่อหา บุญบารมี

สร้างความคิด มีคุณธรรมที่ล้ำเลิศ หาใช่เกิด มาสร้างกรรมนำวิถี
ทุกเวลาอย่าหลงงมงายดี ใจดวงนี้ อย่าวุ่นวาย คล้ายกับลิง

ละกิเลส เหตุโลภ และโทสะ อีกโมหะ ที่ร้ายคล้ายผีสิง
สู่นิพพาน วาระนี้ แสนดีจริง นี่คือนสิ่งที่ต้องปิ้งให้ถึงเคย

เป้าหมายของชีวิต คือ อยู่ให้เย็นกาย-ใจ
เป็นไปเพื่อพระนิพพาน ญาตีโยม

เจริญธรรม

(โปรดติดตามอ่านฉบับต่อไป)

จุดฝน ชุ่มฉ่ำธรรม

โดย...พระเริงชัย เตชพลโ

๒ สุกกรรมฐาน

ว่าด้วยคำว่า “**อสุภะ**” หมายถึงสภาพที่ไม่งาม, พิจารณา
ร่างกายของตน และผู้อื่นให้เห็นสภาพที่ไม่งาม ในความหมาย
เฉพาะ หมายถึงซากศพในสภาพต่าง ๆ ใช้เป็นอารมณ์กรรมฐาน
รวม 10 อย่าง คือ

- 1) **อุทฺธมาตกะ** ซากศพที่กำลังขึ้นอืด หรือขึ้นพอง
- 2) **วินีลกะ** ซากศพที่มีสีเขียวคล้ำ
- 3) **วิปฺพพกะ** ซากศพที่มีน้ำเหลืองไหลเยิ้ม
- 4) **วิจฉิททกะ** ซากศพที่ขาดกลางตัว
- 5) **วิกขายิตกะ** ศพที่สัตว์กัดกินแล้ว
- 6) **วิกขิตตกะ** ซากศพที่มีมือ เท้า ศีรษะขาด
- 7) **หตวิกขิตตกะ** ซากศพที่คนมีเวรเป็นข้าศึกกัน สับ ฟันเป็นท่อน ๆ
- 8) **โลहितกะ** ซากศพที่ถูกประหารด้วยศาสตรามีโลหิตไหลอาบอยู่
- 9) **ปุพฺพวกะ** ซากศพที่เน่าเฟะ ถูกหนอนหนอนไชเพื่อกัดกิน, ยั้วเยี้ย
- 10) **อัญญิกะ** ซากศพที่เหลืออยู่แต่โครงกระดูก

*อนิจจตา-ความเป็นของไม่เที่ยง

*ทุกขตา-ความเป็นทุกข์หรือความคงทนอยู่มิได้

*อนัตตา-ความมิใช่ตัวตน

คำว่า อสัฏฐกมฺมฐาน แปลว่า กรรมฐานที่กำหนดอสุภะเป็นอารมณ์, กรรมฐานที่พิจารณาให้เห็นว่าเป็นของไม่งาม

อสุภกมฺมฐาน หมายถึงการบำเพ็ญกรรมฐานโดยพิจารณาร่างกายของตนหรือผู้อื่นว่าเป็นของไม่งาม ไม่น่ายึดมั่น ถือมั่น แต่เป็นของน่าเกลียดและโสโครก เช่น พิจารณาซากศพที่นอนให้เขารดน้ำ ก้อนไส้ลิง ก้อนเผลา หรือผั่ง มองดูจนกระทั่งเกิดนิมิตติดตาแล้วกลับมานั่งนึกพิจารณาให้เห็นนิมิตนั้นจนแน่ใจเหมือนเห็นศพจริง ๆ แล้วก็ภาวนาต่อไปจนเกิดปัญญาเห็นแจ้งถึงไตรลักษณ์หรือธรรมนิยาม 3 อันเป็นอาการที่เป็นเครื่องกำหนดหมายให้รู้ถึงความจริงของสภาวะธรรมทั้งหลายที่เป็นอย่างนั้น ๆ มี 3 ประการ ได้แก่

1) อนิจจตา-ความเป็นของไม่เที่ยง

2) ทุกขตา-ความเป็นทุกข์หรือความคงทนอยู่มิได้

3) อนัตตา-ความมิใช่ตัวตน

อสุภกมฺมฐานเป็นเครื่องกำจัดราคะ ความกำหนัด และความลุ่มหลงในกามคุณ ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายคลายความรัก คลายความยึดมั่นถือมั่นในร่างกายนี้อย่างนี้ คลายความหลงใหลในรูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ และธรรมารมณ์ลงได้

ว่าด้วยการเจริญอสุภกมฺมฐานในอสุภกมฺมฐาน 10 นั้น วิสุทธิมรรคท่านยกวิธีเจริญ “อุทฺตมฺมาตก อสุภะ” ขึ้นเป็นแบบโดยพิสดารเพียงอสุภะเดียว ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ผู้ใดอยากจะทำอุทฺตมฺมาตกนิมิตในซากศพที่ขึ้นพอง แล้วยังฉานให้เกิดขึ้นพึงเข้าไปหาอาจารย์เพื่อเรียนกรรมฐานและควรเลือกสถานที่หรือวัดที่เหมาะสมแก่การเจริญสมาธิ ที่จริงสมควรอยู่วัดเดียวกับพระอาจารย์ แต่ถ้าไม่พาสูกก็พึงไปเสาะหาวัดที่เป็นสัปปายะ สาระสำคัญคือ แสวงหาสถานที่ที่เหมาะสมแก่การปฏิบัติธรรมอันสมควรแก่ธรรม

๐ ท่านให้เว้นวัดหรือสถานที่
อยู่ ซึ่งมีโทษ 18 ประการ ดังนี้

- 1) วัดใหญ่ ซึ่งมีพระมากต่างจิต
ต่างใจเรื่องมาก และไม่ค่อยสงบ
- 2) วัดใหม่ ต้องพลอยไปยุ่งกับ
งานก่อสร้างกับเขาด้วย
- 3) วัดเก่าจัด มีเรื่องดูแลมาก
- 4) วัดติดทางเดิน อาคันตุกะมาบ่อย
- 5) วัดมีสระหิน
- 6) วัดมีฝัก
- 7) วัดมีดอกไม้
- 8) วัดมีไม้ผล ผู้คนจะเข้ามาในวัด
ด้วยความประสงค์ที่แตกต่างกัน เช่น มา
เพื่อเก็บดอกไม้ มาเพื่อขอเก็บผักและผล
ไม้ เป็นต้น จึงค่อนข้างที่จะวุ่นวาย
- 9) วัดที่มีคนเชื่อถือมาก พระดี
(พระที่เก่งทางคาถาอาคม) อาจารย์ดัง
(เกจิ...จอมขมังเวท) วัดอุดมคณขลัง (ยิง
ฟัน แทงไม่เข้า)
- 10) วัดติดเมือง
- 11) วัดติดป่าไม้
- 12) วัดติดที่นา
- 13) วัดที่มีคนไม่ถูกกัน
- 14) วัดติดทำนน้ำท่าบก
- 15) วัดที่อยู่ยังถิ่นห่างไกล เช่น ชาย
แดน ผู้คนไม่นับถือศาสนา
- 16) วัดติดพรมแดน หรืออยู่ในเขต
อำนาจการปกครองที่กำลังมีข้อพิพาท
กันเรื่องเขตแดนระหว่างสองรัฐ อาจเป็น
การเสี่ยงภัย

- 17) วัดไม่เป็นสัปปายะ มีอารมณ์
ต่าง ๆ ปรกวน และ
- 18) วัดที่หากัลยาณมิตรไม่ได้

๐ ส่วนวิหารหรือวัดที่เหมาะสม คือ เสนาสนะ ที่ประกอบด้วย
องค์ 5 ได้แก่

- 1) ไม่ไกลนัก-ไม่ใกล้นัก เดินทาง
สะดวก
- 2) กลางวันไม่พลุกพล่านไปด้วย
ผู้คน-กลางคืนก็ไม่มีเสียงที่อีกทีกไป

“...สาระสำคัญคือ
แสวงหาสถานที่
ที่เหมาะสมเกื้อกูล
แก่การปฏิบัติธรรม
อันสมควรแก่ธรรม...”

ด้วยโรงมหรสพ และวงดนตรีที่กำลัง
บรรเลงขับร้อง

3) ปราศจากการรบกวนของเหลือบ
ยุง ลมแดด และสัตว์เลื้อยคลานทั้งหลาย

4) เมื่อพักอยู่ที่นั่นก็ไม่ขัดสนเรื่อง
ปัจจัย 4

5) มีพระเถระผู้เป็นพหูสูตซึ่งจะ
สามารถเข้าไปสอบถามข้ออรรถ ข้อธรรม
ให้ท่านช่วยอธิบายแก้ความสงสัยได้ แล้ว
อาจารย์ก็จับบอกวิธีการทั้งหมดแก่เธอ

เมื่อได้ยินคนทั้งหลายพูด
กันว่าที่นั่นที่นี่มีศพขึ้นพองอยู่ ศพ
ที่ขึ้นอืด ก็ควรไปยังที่นั่น ๆ โดย
ใคร่ครวญถึงความปลอดภัยจาก
อันตรายต่าง ๆ เป็นหลัก ไม่ว่าจะ
เป็นอันตรายที่เกิดจากการเดินทาง
อุบัติเหตุ และอมนุษย์ เป็นต้น

ดังนั้น จึงควรบอกกล่าวแก่ผู้ติดตาม
เคารพนับถือก่อนการเดินทางไปดูจริง
เพราะถ้าเกิดเหตุการณ์ที่เหนือความ
คาดหมายขึ้น จะได้สืบสาวราวเรื่องจาก

ต้นสายไปปลายเหตุได้อย่างถูกต้อง
และพึงรู้เท่าทันความเป็นจริงของมนุษย์
กันเถอะว่า **ซากศพของสตรีเพศ
อาจจะเป็นปฏิปักษ์กับบุรุษ
แล้วก็เฉกเดียวกันที่ซากศพ
ของบุรุษเพศก็อาจเป็นปฏิปักษ์
ต่อสตรี ได้เช่นเดียวกัน**

ถ้าหากซากนั้นยังไม่ถึง
ความพองอืดเต็มที่อาจเกิด
ราคะขึ้นได้ท่านแนะนำว่า
ทางที่ดี ควรหาซากศพที่เป็น
เพศเดียวกันเพื่อเป็นแนวทาง
ป้องกันมิให้เกิดความคิดที่
ฟุ้งซ่าน แต่ถ้าหากมันใจว่าไม่
เป็นปัญหาก็ไปดูได้เลย

เมื่อไปถึงแล้วพึงกำหนดทาง
มาทางไป กำหนดสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ
ทั้งหมด เพื่อประโยชน์ในการจดจำ แม้ว่า
ในภายหลังศพจะถูกเคลื่อนย้ายไปแล้ว

ก็ยังสะดวกที่จะระลึก นึกถึงซากศพนั้น ได้อย่างชัดเจน เวลาที่ยืนพิจารณาอสุภะ หรือซากศพนั้นจะต้องยืนอยู่เหนือลม เพราะถ้ายืนอยู่ใต้ลมก็อาจจะทนต่อกลิ่นเหม็นที่รุนแรงของซากศพนั้นไม่ได้

๐ ขั้นตอนการเพ่งนิมิต โดย
จำแนกออกเป็น 11 วิธี ดังนี้

- 1) กำหนดสีของซากศพนั้นว่าเป็นของคนผิวสีอะไร
- 2) อย่ากำหนดว่าเป็นเพศหญิงหรือเพศชายแต่ควรกำหนดว่า เป็นซากวัยเด็ก วัยหนุ่มสาว หรือวัยชรา
- 3) กำหนดลักษณะว่านี่ศีรษะ นิ้ว คอ มือ ท้อง สะดือ สะเอว ออก ข้างและเท้า กำหนดเฉพาะส่วนที่ขึ้นพอง
- 4) กำหนดทิศว่า เรายืนอยู่ตรงนี้ เห็นเป็น 2 ทิศ คือทิศเบื้องล่างตั้งแต่ใต้สะดือลงไป ทิศเบื้องบนตั้งแต่เหนือสะดือขึ้นไป
- 5) กำหนดโอกาสคือ มียืนอยู่ตรงนี้ ศีรษะอยู่ตรงนี้กายท่อนบนอยู่ตรงนี้ หรือเรายืนอยู่ตรงนี้ซากศพอยู่ตรงนี้

6) กำหนดโดยตัดตอนคือ ซากนี้เบื้องล่างตัดตอนด้วยพื้นเท้า เบื้องบนตัดตอนด้วยปลายผม เบื้องขวาตัดตอนด้วยหนัง และเท้าที่ตัดไว้ นั้น เต็มไปด้วยซากศพ 32 ที่เดียว

หากกระทำการกำหนดด้วย 6 วิธีนี้แล้วนิมิต (ปริกรรมนิมิต) ยังไม่เกิดก็ควรกำหนด โดยมีอาการ ดังนี้

7) กำหนดที่ต่อ คือกำหนดไปที่ข้อต่อใหญ่ 14 แห่ง คือข้อต่อทางมือขวา 3 มือซ้าย 3 ทางเท้าขวา 3 ทางเท้าซ้าย 3 ที่คอ 1 สะเอว 1

8) กำหนดที่ช่อง คือเพ่งไปที่หว่างมือ หว่างเท้า หว่างท้อง หว่างหู เป็นต้น แม้แต่ตาที่หลับหรือเปลือก ปากที่อ้าหรือหุบก็พึงกำหนดดู

9) กำหนดที่เว้า คือ ที่ใดเป็นที่เว้าในสรีระ เช่น เบ้าตากี่ดี ในปากก็ดี หลุมคอก็ดี พึงกำหนดดูที่นั่น หรือกำหนดว่าเรายืนอยู่ที่ลุ่มซากศพอยู่บนที่ดอนก็ได้

10) กำหนดโดยที่นูน คือ ที่ใดเป็นที่สูงขึ้นในสรีระ ได้แก่ หัวเข่าก็ดี ออกหรือหน้าผากก็ดี พึงกำหนดดูที่นั่น หรือพึง

**“...พึงรู้เท่าทันความเป็นจริงของมนุษย์กับ
เถอะว่า ซากศพของสตรีเพศอาจจะเป็น
ปฏิบัติกับบุรุษ แล้วก็เฉกเดียวกันที่
ซากศพของบุรุษเพศก็อาจเป็นปฏิบัติต่อ
สตรี ได้เช่นเดียวกัน...”**

กำหนดว่า เรายืนอยู่บนที่ดอน ชากศพ
อยู่ในที่ลุ่มก็ได้

11) กำหนดรอบตัว คือกำหนดดู
ร่างทั้งหมดโดยรอบ จุดใดขึ้นพองก็ตั้งจิต
บริกรรมไปว่า “อุทฺธุมาทกํ อุทฺธุมาทกํ
อุทฺธุมาทกํ” ฟังลมิตาดูชากศพนั้นพร้อม
บริกรรมไปด้วยว่า อุทฺธุมาทกํ แล้วหลับ
ตานึกถึงชากศพนั้นพร้อมบริกรรมไป
อย่างต่อเนื่องติดต่อกันร้อยหนพันหน
ทำอยู่อย่างนี้ไปเรื่อย ๆ อุดคคหิมิตก็จะเกิด
ขึ้น อุดคคหิมิตหรือนิมิตติดตาหมายถึง
นิมิตที่นึกกำหนดจนมั่นใจหรือจน
เจนใจ หรือที่เพ่งดูจนติดตาติดใจ แม้
หลับตาลงก็ยังคงเห็นภาพติดตานั้น
อย่างชัดเจน หรือที่เรียกตามศัพท์เฉพาะ
ทางว่า อารมณกรรมฐาน

ถ้าหากยังไม่สามารถทำอัปปนา
หรืออัปปนาสมาธิ ซึ่งหมายถึงสมาธิที่
แน่วแน่มั่นคงตั้งมั่นสนิทให้เกิดขึ้นไม่ได้
ก็พึงมีสติตั้งมั่นรักษาอุดคคหิมิต นิมิต
ติดตาที่ได้นั้นแล้วก็กลับไปสู่เสนาสนะ
ของตนเถิด (อธิบายสวดแทรก) ท่าน
ว่า อุทฺธุมาทกะ ชากศพที่ขึ้นพองนี้หาได้
ยาก เพราะตั้งอยู่ไม่นานก็จะแปรเปลี่ยน
ไปเป็นอสุภะอื่นอีก มนสิการหรือการทำ
ในใจ, ใส่ใจ พิจารณาต่อไปครั้งแล้วครั้ง
เล่าจนปฏิภาคนิมิตเกิดขึ้น ซึ่งมีความ
หมายว่า นิมิตเสมือน นิมิตเทียบเคียง
เป็นภาพเหมือนของอุดคคหิมิตที่เกิด
จากสัญญา สามารถนึกขยายหรือย่อส่วน

ให้ใหญ่หรือเล็กได้ตามความปรารถนา
ได้เกิดขึ้น

๐๐ **นิรณฺสงบราบคาบ** (อธิบาย
แทรก) นิรณฺสง คือธรรมที่ปิดกั้น
จิตไม่ให้บรรลุความดีหรือสิ่งที่ขัด
ขวางจิตไม่ให้ก้าวหน้าในคุณธรรม
หรืออกุศลธรรมที่กดทับจิตปิดกั้น
ปัญญามี 5 อย่างคือ

- 1) **กามฉันทะ** ความพอใจในกาม
คุณ
- 2) **พยาบาท** ความแค้นเคือง คิด
ปองร้ายเขา
- 3) **ถีนมิทธะ** ความหดหู่ซึมเซา
- 4) **อุทธัจจกุกกุกจะ** ความฟุ้งซ่าน
รำคาญใจ
- 5) **วิจิกิจฉา** ความลังเลสงสัย

เมื่อนิรณฺสงบระจับจนราบคาบ
แล้ว องค์ฌานปรากฏมีกำลังพร้อมเพียง
แล้ว (อธิบายแทรก) องค์ฌาน บาลีว่า
ฌานังค แปลว่าองค์ประกอบของฌาน
หรือองค์ธรรมทั้งหลายที่ประกอบกัน
เข้าเป็นฌานชั้นหนึ่ง ๆ เช่น ปิติสุข
เอกัคคตา รวมกันเรียกว่า ฌานที่ 2
หรือทุติยฌาน องค์ฌานทั้งหมดใน
ฌาน ต่าง ๆ นับแยกเป็นหน่วยต่าง ๆ
ไม่ซ้ำกันมีทั้งหมด 6 อย่าง คือ

- 1) **วิตก** ความตรึก
- 2) **วิचार** ความตรอง

3) ปีติ ความอิ่มใจ

4) สุข ความสุข

5) อุเบกขา ความมีจิตเรียบสมดุล
เป็นกลาง และ

6) เอกัคคตา ความมีอารมณ์เป็น
หนึ่งเดียว

เมื่อองค์ฌานปรากฏมีกำลัง
พร้อมเพียงกันอย่างนี้ ก็พึงบรรลุลัพพนา
ในปฐมฌานแล้ว

1) **อุคคหณิมิต** ในอสุภะนี้ปรากฏ
เป็นรูปที่น่าสะพรึงกลัว ส่วนปฏิภาคนิมิต
ปรากฏเป็นเสมือนคนผู้มีร่างกายใหญ่
น้อยอ้วนพีที่บริโภคจนหน้าใจแล้วนอน
อยู่จากนั้นก็ฝันสืตามนัยปฐวิกสิณ
นั้นแล (สออตแทรก)

๐ **วสีตามนัยปฐวิกสิณคือ**
ความชำนาญที่เรียกว่า วสี มี 5
อย่างดังนี้

– **อาวัชชนวสี** ชำนาญในการนึก
ตรวจองค์ฌานที่ตนออกมาแล้ว

– **สมาปัชชนวสี** ชำนาญในการ
เข้าฌานนั้น ๆ ได้อย่างรวดเร็วชนิดที่เข้า
ได้ทันที ทุกที่ ทุกเวลาที่ต้องการ

– **อธิยฐานวสี** ชำนาญในการ
อธิยฐาน คือ ตั้งจิตยับยั้งอยู่ในฌานได้
นานเท่าที่ต้องการไม่ให้ฌานจิตตก
ภวังค์เสีย

– **รฏฐานวสี** ชำนาญในการออก
จากฌาน ออกได้ตามเวลาที่กำหนดไว้
และเมื่อใดก็ได้ตามที่ต้องการ

– **ปัจจุเวกชนวสี** ชำนาญในการ
พิจารณาทบทวนองค์ฌานคือการทำ
อย่างอาวัชชนวสีนั่นเองที่เป็นครั้งหลัง ๆ
ต่อนั้นมา

2) **วินีลกอสุภะ** ชากศพที่มีสีเขียว
คล้ำคละด้วยสีต่าง ๆ การไปดูซากศพ
ก็พึงปฏิบัติเช่นเดียวกับที่เคยกล่าวไว้
แล้วในอุทฺธมตกะ เพียงแต่เปลี่ยนจาก
อุทฺธมตกะ เป็นวินีลกะหรือวิปฺพพะกะ
เป็นต้นโดยมองดูแล้วบริกรรมว่า “**ปฏิ**
ญูลํ วินีลํ ปฏิญูลํ วินีลํ” อุคคหณิมิต
ในกรรมฐานข้อนี้ ปรากฏเป็นร่างที่มีสี
ต่าง ๆ ส่วนปฏิภาคนิมิตปรากฏด้วยอำนาจ
สีที่ทับ

“

...ผู้ได้บรรลุนิพพานในอสุภกรรมฐาน
ข้อหนึ่งข้อใด ย่อมเป็นผู้ที่ไม่มีความ
ประพฤติดะโมบ ย่อมเป็นผู้ปราศจาก
ราคะ เพราะราคะถูกข่มไว้อย่าง
ดีแล้ว...”

3) **วิปัสสนาธุระ** ชาคคพที่มีน้ำ
เหลืองไหลเยิ้มอยู่ตามที่แตกปริออก พึง
มณสิการไปว่า “**วิปัสสนา ปรินิพพาน วิปัสสนา**
ปรินิพพาน” อุดคคหนิมิตปรากฏเป็นร่างมี
น้ำเหลืองไหลซึมอยู่ส่วนปรินิพพานนิมิต
ปรากฏเป็นร่างหนึ่ง

4) **วิจจันตกถาธุระ** ชาคคพที่ขาด
จากกันเป็น 2 ท่อน ชาคคพประเภทนี้มี
มืออยู่ตามสนามรบ้างดงใจรบ้าง ป่าช้า
หรือป่าบ้าง ถ้าหากชาคคพนั้นกระจาย
อยู่ ก็ไม่สมควรที่จะไปแตะต้องหรือหยิบ
จับเพื่อรวบรวมชาคคพนั้นด้วยตนเอง
เพราะจะเกิดความเคยชินเสียก่อน
ฉะนั้นพึงขอร้องให้บุคคลอื่นรับเป็น
ธุระทำแทน แต่ถ้าหาใครไม่ได้จริง ๆ ก็
ต้องแก้ปัญหาเฉพาะหน้าโดยใช้ไม้เขี่ย
เข้ามาใกล้กัน แต่อย่าให้ติดกัน จากนั้น
มณสิการไปว่า “**วิจจันตกถา ปรินิพพาน วิจ-**
จันตกถา ปรินิพพาน” อุดคคหนิมิตยังปรากฏ
เป็นร่างคล้ายกับว่าขาดกลางตัวอยู่ส่วน
ปรินิพพานนิมิตปรากฏเป็นร่างเต็ม

5) **วิกขาติคกถาธุระ** ชาคคพที่ถูก
สัตว์กัดกินไปบางส่วน ชาคคพประเภท
นี้ถูกแรง กา สุนัขหรือสัตว์เหล่าอื่นจิก
กัดกินแล้วทิ้งไว้ ซึ่งจะมีลักษณะร่างที่ฉีก
ขาด เว้าแหว่งหรือขาดหายไปไม่สมบูรณ์
มณสิการไปว่า “**วิกขาติคกถา ปรินิพพาน**
วิกขาติคกถา ปรินิพพาน” อุดคคหนิมิตปรากฏ
เป็นร่างถูกสัตว์กัดเว้า แหว่ง ส่วนปรินิพ
พานนิมิตปรากฏเป็นร่างบริบูรณ์

6) **วิกขิตตคกถาธุระ** ชาคคพที่
กระจายกระจายชาคคพประเภทนี้มีมือ
เท้า ศีรษะหลุดกระจัดกระจายออกจาก
กัน พึงขอร้องคนอื่นให้ช่วยเก็บหรือใช้
ไม้เท้าเขี่ยมารวมกันแต่อย่าให้ติดกัน
แล้วมณสิการไปว่า “**วิกขิตตคกถา ปรินิพพาน**
วิกขิตตคกถา ปรินิพพาน” อุดคคหนิมิตมีร่อง
รอยแยกจากกันส่วนปรินิพพานนิมิต
ปรากฏเป็นร่างเต็มเรียบ

7) **หตวิกขิตตคกถาธุระ** ชาคคพที่
ถูกสับฟันบั่นเป็นท่อน ๆ กระจายออก
ไป พึงทำเองหรือขอร้องขอให้บุคคลอื่น

เป็นผู้รวบรวมท่อนเนื้อหรือชิ้นส่วน
มนุษย์เหล่านั้นมาไว้ด้วยกันแต่อย่าให้
ติดกัน แล้วมนสิการไปว่า **“หตวิกุชิตตกัม
ปฏิกูลํ หตวิกุชิตตกัม ปฏิกูลํ”**

8) **โลหิตกอสฺสุกะ** ซากศพที่มีโลหิต
ไหลอาบแล้วหยดเรียราด ซากศพประเภท
นี้หาได้จากสนามรบหรืออุบัติเหตุต่าง ๆ
เป็นต้น ซากศพมีเลือดไหลออกจากบาด
แผล เมื่อเห็นโลหิตนั้นแล้วก็นมนสิการไป
ว่า **“โลหิตํ ปฏิกูลํ โลหิตํ ปฏิกูลํ”**
อุคคหณิมิตปรากฏเป็นร่างมีอาการไหว
เหมือนผืนธงสีแดงยามต้องลม ส่วน
ปฏิกษณณิมิตปรากฏเป็นร่างนิ่ง

9) **ปุพฺพุกอสฺสุกะ** ซากศพที่หนอน
คลาคล่ำเต็มไปหมด ซากศพประเภทนี้
เป็นซากศพของคนที่ตายมาแล้ว 2-3
วันปรากฏหมู่หนอนชอนไชออกมาทาง
ปากแผลที่มีทวารรพวงค์กายราวทอง
ข้าวสุกแห่งข้าวสาลีพึงมนสิการไปว่า
“ปุพฺพุกํ ปฏิกูลํ ปุพฺพุกํ ปฏิกูลํ” ท่าน
แนะนำว่าแม้ในซากข้างที่มีหนอนขึ้นก็
สามารถมนสิการได้ อุคคหณิมิตปรากฏ
คล้ายกับร่างที่ไหวอยู่ ส่วนปฏิกษณณิมิต
เป็นร่างนิ่ง ดูก่อนข้าวสุกแห่งข้าวสาลี

10) **อฏฺฐลิกอสฺสุกะ** ซากศพที่เหลือ
เพียงโครงกระดูก อสุกะข้อนี้มีเนื้อความ
เดียวกับในมหาสุตปิฎกฐานสูตรที่ตรัสว่า
**“ภิกษุหนึ่งพึงเห็นซากที่เขาทิ้งไว้ในป่า
ช้าเป็นร่างกระดูกที่ยังมีเนื้อและเลือด
ติดอยู่บ้างยังมีเอ็นติดอยู่บ้าง”** ดังนี้

เป็นต้น เวลาเพ่งพึงเพ่งความที่กระดูก
เป็นปฏิกูล เพราะถ้าหากว่าเพ่งสีขาวก็
จะไปปนกับโอทาทกสิณ โดยเพ่งพร้อม
กับบริกรรมไปว่า **“อฏฺฐลิกํ ปฏิกูลํ อฏฺฐลิกํ
ปฏิกูลํ”** ในกระดูกเหล่านั้นนิมิตในกระดูก
ใดปรากฏชัดก็พึงถือเอานิมนต์นั้นไป
จนถึงอัปปนาเกิด กรรมฐานนี้ย่อมสำเร็จ
ได้ ทั้งในร่างกระดูกหมดทั้งตัวก็ได้ หรือ
ในกระดูกท่อนเดียวก็ได้ อุคคหณิมิต
ปรากฏมีช่อง ส่วนปฏิกษณณิมิตมีความ
เต็มบริบูรณ์ หรือในอุคคหณิมิตเป็นรูปที่
น่ากลัว แต่ในปฏิกษณณิมิตเป็นภาพที่ไม่
น่ากลัว

สาระสำคัญ ผู้ได้บรรลุฌาน
ในอสุภกรรมฐานข้อหนึ่งข้อใด
ย่อมเป็นผู้ที่ไม่มีความประพฤติ
ละโมภ ย่อมเป็นผู้ปราศจากราคะ
เพราะราคะถูกข่มไว้อย่างดีแล้ว นี่
คือ ความเหมือนกันของอสุภกรรม
โดยรวม

“...อสุภะเป็นสิ่งปฏิกูล
จึงไม่อาจผูกจิตใจให้
ติ่มด้าอยู่ได้ จึงเรียกว่า
เป็นอารมณ์ที่มีกำลัง
ทรมานต้องอาศัย
วิตกเท่านั้น...”

๐ แต่อสุภ 10 นี้ เหมาะสม
กับผู้ที่ต้องการความจาง
คลายจนกระทั่งถึงความ
ระงับชนิดหายขาดจากโรค
ทางวิญญาน เช่น ความลุ่ม
หลงมัวเมาชนิดตกเป็นทาส
ต่อรูปโฉมโนมพรรณที่ตนรัก
ที่ตนหลง ลดหลั่นกันไป ดังนี้

1) อุทฺธมาตกอสฺสุภะ เหมาะแก่
บุคคลผู้มักชื่นชอบในทรวดทรง เพราะ
ซกคพแสดงถึงความเลื่อมของทรวดทรง

2) วินีลกอสฺสุภะ เหมาะแก่ผู้
ที่ชื่นชอบในสีแห่งผิวกายเพราะซกคพ
แสดงความเสียแห่งผิวพรรณ

3) วิบุพพกอสฺสุภะ เหมาะแก่ผู้
ที่ชื่นชอบในกลิ่นกายที่เกิดจากเครื่อง
ประทินผิว เพราะซกคพแสดงกลิ่นเหม็น

4) วิจฉินทกอสฺสุภะ เหมาะแก่ผู้
ที่ชื่นชอบความทึบในสรีระ เพราะซกคพ
เผยความเป็นโพรงข้างใน

5) วิกขายิตกอสฺสุภะ เหมาะแก่
ผู้ที่ชื่นชอบในเนื้อนูน มีหน้าอกเป็นต้น
เพราะซกคพแสดงความเสียความนูนนั้น

6) วิกขิตตกอสฺสุภะ เหมาะแก่ผู้
ที่ชื่นชอบในลีลาท่าทางของอวัยวะเพราะ
ซกคพแสดงความกระจัดกระจายของ
อวัยวะ

7) หตฺตวิกขิตตกอสฺสุภะ เหมาะแก่
ผู้ที่ชื่นชอบในความถึงพร้อมของเรือน
ร่าง เพราะซกคพแสดงความแตกทำลาย
ของเรือนร่าง

8) โลหิตกอสฺสุภะ เหมาะแก่ผู้
ที่ชื่นชอบความงามอันเกิดจากเครื่องประดับ
เพราะซกคพประกาศถึงความปฏิกูลด้วย
เลือด

9) ปุพฺพวกอสฺสุภะ เหมาะแก่ผู้
ที่ชื่นชอบมั่นรูปกายว่า “ของกู” เพราะซกคพ
แสดงความเป็นสาธารณะแก่หมู่หนอน

10) อัฏฐกอสฺสุภะ เหมาะแก่ผู้
ที่ชื่นชอบฟันเพราะซกคพโครงกระดูก
แสดงความเป็นปฏิกูลทั้งสิ้นในอสุภะ
ทั้ง 10 อย่างนี้ จิตจะตั้งมั่นอยู่เป็นหนึ่ง
ได้ก็ด้วยกำลังแห่งวิตกเท่านั้น เว้นวิตก
แล้วหาดั่งอยู่ได้ไม่ มหาภูิก้า อธิบายว่า
อสุภะเป็นสิ่งปฏิกูล จึงไม่อาจผูกจิตใจ
ให้ติ่มด้าอยู่ได้ จึงเรียกว่าเป็นอารมณ์ที่
มีกำลังทรมานต้องอาศัยวิตกเท่านั้น จึง
ตรึงจิตไว้ได้เพราะฉะนั้นอสุภะ 10 นี้จึง
ทำให้บรรลุได้เพียงปฐมฌานเท่านั้น.

(วิสุทธิมรรค1/2/207-245)

ชุมนุม ดดี๕๕๕๕

โดย...ละออธรรม

ส

าธ ! ที่เกิดมาเป็นมนุษย์
และได้พบพระพุทธศาสนา

ขอให้พวกเราชาวพุทธทุกคน จง
ปลานปลั่มใจ ภูมิใจ และเป็นผู้ที่สามารถ
พัฒนาตัวเองให้เป็นผู้ที่หาทางดับทุกข์ ดัง
ที่พระตถาคตเจ้าได้ชี้แนะเถิด ! การที่เรา
ได้เกิดมาเป็นมนุษย์และได้พบพระธรรม
คำสั่งสอนของพระตถาคตเจ้า รวมทั้งได้
พบครูบาอาจารย์ที่ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบเป็น
พระสุปฏิปันโน เอาพระธรรมคำสั่งสอนมา
เผยแผ่ แจกแจง ถ่ายทอดให้พวกเราซึ่ง
เป็นลูกศิษย์ เป็นชาวพุทธได้รับฟังนั้นได้
ปฏิบัติตามและได้รู้ด้วยตัวเองว่า...

“...ผลของการทำความชั่ว คือ ความทุกข์
เราจะตั้งใจทำความดีทุกอย่าง เพราะผลของการทำ
ความดี คือ ความสุข...นี่คือ ชาวพุทธแท้...”

เราเริ่มมีสติ ปัญญา สามารถ
ที่จะใช้เป็นเครื่องมือในการพิจารณา
ใคร่ครวญตามเหตุปัจจัยนั้น ก็ต้องนับ
ว่าเป็นบุญวาสนาอันสูงสุดของพวก
เราแล้ว ดังนั้นพวกเราจึงอย่ามัวชักช้า
จงรีบขวนขวายรีบเร่งให้มีวัฒนธรรม
ใฝ่รู้ อดีตผ่านไปแล้วให้ผ่านไป สำคัญ
อยู่ที่ปัจจุบันขอให้มีชีวิตให้มีสติอยู่กับ
ปัจจุบัน อย่ามัวผัดวันประกันพรุ่ง ดัง
พระพุทธเจ้าได้ตรัสไว้ในครั้งสุดท้ายว่า

“อัปปะมาเทนะ สัมปาเทตะ”
ท่านทั้งหลาย จงทำความไม่
ประมาทให้ถึงพร้อมเถิด

พระตถาคตเจ้าได้ตรัสรู้ ได้
ประกาศพระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นศาสนา
แจ่มแจ้งในตัวเอง สมบูรณ์ด้วยเหตุด้วย
ผล ไม่มีอะไรที่มงาย ไม่มีการสอน
ให้เชื่อก่อน แต่สอนวิธีปฏิบัติให้ปฏิบัติ
ก่อนแล้วเราจะเห็นผลด้วยตัวของเรา
เอง (สันติภูมิจิโก) สิ่งทั้งหลายเกิดจาก
เหตุถ้ามีเหตุสิ่งนั้นก็เกิด ถ้าหมดเหตุ
สิ่งนั้นก็ดับ ไม่ได้เกิดขึ้นมาลอย ๆ เช่น

ความโกรธจะเกิดขึ้นได้ ก็ต้อง
มีเหตุ คือ มีนิสสัยโกรธ ขี้โมโห และ
กระทบอารมณ์ที่ไม่ดี แล้วเราก็ตริก
ตรองอยู่ในอารมณ์ที่ไม่ดีนั้น เรียกว่า
มีพยาบาทวิตก คิดว่า คน ๆ นั้นมัน

ต้องทำกับเราเกินไปแล้ว โทสะก็เกิดขึ้นเพราะมีเหตุผลเหล่านี้

ราคะ โมหะ จะเกิดได้ก็ต้องมีเหตุเช่นเดียวกัน

ถ้าเราเห็นความจริงอย่างนี้ เราก็จะเชื่อในกรรม เรื่องในผลของกรรม เพราะรู้ว่าทุกสิ่งเกิดจากเหตุ ไม่มีอะไรเกิดขึ้นลอย ๆ

ทุกสิ่งทุกอย่างที่เราประสบอยู่ต่างก็มีเหตุ เราจะไม่โทษสิ่งอื่น ไม่โทษดวงชะตา เพราะเราเห็นว่า เราทำเหตุอย่างนี้ก็ต้องรับผลอย่างนี้ คราวต่อไปเราก็ควรสำรวจมรรังมากขึ้น เราจะไม่กล้าทำชั่ว เพราะผลของการทำความชั่ว คือ ความทุกข์ เราตั้งใจทำความดีทุกอย่าง เพราะผลของการทำความดีคือความสุข นี่คือ ชาวพุทธแท้

ถ้าเราเข้าใจได้ว่า ทุกอย่างเป็นไปตามเหตุ ทุกอย่างเป็นของชั่วคราว ทุกอย่างบังคับไม่ได้ไม่ว่าอะไรจะเกิดขึ้นกับเราในปัจจุบันหรือในอนาคตเช่นเราจะแก่ เจ็บ ตาย พลัดพรากจากสิ่งที่เรารัก เราจะประสบแต่สิ่งที่เราไม่รัก ที่ทุกคนจะต้องพบ เราก็ยังมีความสุขอยู่ได้

เพราะฉะนั้น เมื่อระลึกได้ถึงคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าอยู่ ผู้มีปัญญาควรสร้างศรัทธา คือ ความเลื่อมใส

และความเห็นธรรมให้เนื่อง ๆ ดังมีในพระบาลีว่า...

“ตัสมา สัทธัญจะ สีลัญจะ
ปะสาทัง อัมมะทัสสะนัง,
อะนุญญะเชถะ เมธาวิ
สะรัง พุทธานะสาสะนัง”

(หนังสือสวดมนต์วัดสวนแก้ว นนทบุรี)

การที่เราจะเป็นมนุษย์ที่ประเสริฐได้นั้นจริง ๆ แล้ว ก็ไม่ได้เป็นสิ่งที่ยากนัก และก็เป็นสิ่งที่ไม่ง่ายจนเกินไป ทุกสิ่งทุกอย่างขึ้นอยู่กับเหตุปัจจัย ถ้าเราเคยมีทุนเก่ามาบ้าง หรือมากพอแล้วในอดีต ปัจจุบันก็เป็นสิ่งที่ง่ายขึ้น โดยเฉพาะถ้าเราได้มีครูบาอาจารย์ที่ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ เป็นผู้ถ่ายทอดพระธรรมได้อย่างถูกต้อง เราก็ยังมีความศรัทธามีศีลมีความเลื่อมใส ช่วยให้เราปฏิบัติตาม และสามารถเดินทางได้ถูกต้องมากยิ่งขึ้น ตามที่พระตถาคตเจ้าท่านได้ชี้ทางไว้ให้เราได้เดินตาม ทดลองด้วยตัวเอง ซึ่งท่านก็ได้เดินและทดลองและท่านก็รู้ด้วยตัวท่านเองแล้วว่าถูกต้องซึ่งพระตถาคตเจ้าท่านได้ชี้ทางสายเอกคือ อริยมรรคมีองค์ 8 หรือย่อลงมาเรียกว่า...ไตรสิกขา (ศีล สมาธิ ปัญญา)

“...หลวงพ่อบ้านได้เป็นแบบอย่างในเรื่อง
ความอดทน ขยันขันแข็งมีความเมตตากรุณา
อันสูงส่งเพื่อช่วยเหลือคนยากไร้ คนที่มีปัญหา
ไม่มีที่ดิน ไม่มีงานทำ ไม่มีเงินเดือน
ช่วยเด็กกำพร้าให้มีที่อยู่ให้มีการศึกษา...”

ดังนั้น พวกเราที่มาปฏิบัติธรรม
นุ่งขาว ห่มขาวที่วัดสวนแก้วเป็นเวลา
ตลอด 3 เดือน หรือไม่ตลอดอาจจะมา
เฉพาะวันอุโบสถก็ตาม พวกเราก็ต้อง
นับว่าเป็นอุบาสก อุบาสิกาหรือเป็น
พุทธบริษัทที่เป็นชาวพุทธชั้นนำ จะต้อง
มีความเข้มแข็งที่จะตั้งมั่นอยู่ในหลัก
คำสั่งสอนให้เป็นตัวอย่างแก่ชาวพุทธ
ทั่วไป ต้องมีวินัยชาวพุทธต้องมีอุบาสก
ธรรม 5 ซึ่งพวกเราสามารถไปศึกษา
ได้จากหนังสือชื่อว่า “ธรรมบุญชีวิต”
ซึ่งมีพระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต)
เป็นผู้แปลจากฉบับเดิมและฉบับ
ปรับปรุง-เพิ่มเติม

วัดสวนแก้วนี้เป็นวัดที่มีสัปปายะ
ที่ดีมาก ๆ ในการปฏิบัติธรรมชวนชาว
หาความรู้เพิ่มเติมหาความสงบเป็น
วัดที่มีธรรมชาติสงบร่มเย็นมีต้นไม้ใหญ่โต
คูน้ำศาลาริมน้ำ มีโบสถ์ธรรมชาติ (มี
ต้นไม้เป็นหลังคา, ฝาผนัง ไม่จำปูน) มี
ศาลาการเปรียญ 50 ปี มีที่พักสำหรับ

ผู้ปฏิบัติธรรมสบาย ปลอดภัยและมาก
มายหลายห้องหลายหลังร่มรื่น และ
การทำบุญด้วยปัจจัยนั้นไม่กะเกณฑ์
แล้วแต่ความศรัทธาและกำลังปัจจัย
ของแต่ละคน

ที่สำคัญที่สุดของวัดสวนแก้ว
ซึ่งนับว่าเป็นเหตุผลหนึ่งว่าพวกเรา
ทุกคนที่เข้าวัดจำพรรษาหรือไม่ก็ตาม
ที่ได้มีโอกาสเข้ามาช่วงวันพระก็ตาม
นับได้ว่า เป็นบุญวาสนามากมาย
ก็เพราะว่าวัดนี้มีหลวงพ่อยอม
กลยาโณ เป็นเจ้าอาวาส เป็นพระ
สุปฏิปันโน ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ
ตลอดมา ท่านได้เป็นผู้บุกเบิก
พัฒนา สร้างสรรค์เผยแผ่ธรรมะ
ตลอดมาหลายพรรษา ท่านได้
บุกเบิกวัดตั้งแต่เป็นวัดร้างมีที่ดิน
ประมาณ 3 ไร่ จนปัจจุบันได้
175 ไร่ และได้ขยายเพิ่มเติมอีก
8 สาขารวมแล้วที่ดินกว่า 2,000
กว่าไร่

หลวงพ่от่านได้เป็นแบบอย่างในเรื่องความอดทน ขยันขันแข็งมีความเมตตากรุณาอันสูงส่งเพื่อช่วยเหลือคนยากไร้ คนที่มีปัญหาไม่มีที่ดิน ไม่มีงานทำ ไม่มีเงินเดือน ช่วยเด็กกำพร้าให้มีที่อยู่ให้มีการศึกษา

แม้แต่สัตว์เดรัจฉานท่านก็ได้ช่วยเหลือมีสุนัข โค กระบือ สุนัขหลายร้อยตัว ปัจจัยที่นำมาซื้อที่ดินส่วนใหญ่ก็มาจาก “โครงการรับขยะ” และอาศัยการเทศน์ เผยแผ่ธรรมะของหลวงพ่อนับว่าโครงการทั้งหลายของท่านนั้นสามารถเป็นพลังอันมหาศาลที่ช่วยส่งเสริมให้คนไทยเราได้มีชีวิตที่ดีขึ้น ช่วยลดภาระของรัฐบาลและช่วยลดโลกร้อน ลดภัยพิบัติ

พวกเราคงจะเห็นพ้องต้องกันว่า จะหาวัดและท่านอาจารย์ที่ยิ่งใหญ่เปี่ยมล้นด้วยความเมตตา กรุณา มีคุณธรรมอันสูงส่งคงหาไม่ได้ในประเทศไทยและในโลกนี้ จึงถือว่า “มีบุญहु บุญตาเหลือเกิน”

ที่ได้มีโอกาสเข้ามาปฏิบัติธรรมช่วงเช้าพรรษาที่หลวงพ่от่านได้เทศน์มากมายหลายครั้งต่ออาทิตย์ พวกเราก็คงเห็นประจักษ์แล้วว่า การเทศน์ของหลวงพ่อนั้นช่างน่าฟัง มีเนื้อหา

สาระเข้าใจง่าย ไม่น่าเบื่อ ไม่่วงนอน มีเทคนิคอารมณ์ขันร่าเริงของหลวงพ่สามารถเป็นพลังอันมหาศาลที่ช่วยให้พวกเรา สามารถโน้มน้าวให้เรามีสติ ปัญญาเกิดขึ้น อยากนำมาปฏิบัติ และอยากเพิ่ม “วัฒนธรรมไม่รู้” (ตามที่หลวงพ่พยอมเคยอธิบายไว้) มากยิ่งขึ้น อารมณ์ของพวกเรารู้สึกแจ่มใสสนุกไปกับการฟังเทศน์ด้วย หัวข้อเรื่องที่หลวงพ่от่านได้เทศน์ตัวอย่างเช่น พุทธศาสตร์แก้อะไรได้บ้าง, อย่ารีบเชื่อ อย่ารีบปฏิเสธ, แม่คืออะไร, ไตรสิกขา, ธรรมปาติโมกข์, ขาด ๆ เกิน ๆ ฯลฯ*

เพราะฉะนั้น พวกเราทุกคนที่เป็นลูกศิษย์ของท่านจงมาพร้อมใจและตั้งมั่นที่ต้องพยายามนำเอาพระธรรมที่มีอยู่ในหลวงพ่от่านที่ได้นำมาเผยแผ่มาปฏิบัติกันเถิด เราต้องมีความอดทนให้เหมือนกับครูบาอาจารย์ หลวงพ่от่านอาพาธบ้างช่วงเช้าพรรษานี้ แต่ท่านก็ได้ใช้ขันติของท่านเทศน์ให้พวกเราได้ฟังหัวข้อธรรมที่เราควรรับแรงมีมากมาย เช่น เราต้องฝึกหัดปล่อยวาง อย่าแบกอย่าหามไว้ให้หนักจนเกินไป แต่ไม่ใช่ปล่อยวางแล้วว่างแบบอัมพาต

* (ท่านผู้อ่านสนใจใคร่รู้เนื้อหารายละเอียดสามารถมาทำบุญที่วัดกับหลวงพ่от่าน ท่านจะมีแจกตามกำลังศรัทธาของท่าน หรือโหลดฟังฟรีได้ที่ <http://www.kanlayano.org/sound/index.php>)

สำรวจตัวเองว่า...

เราตักเตือนตัวเองได้ไหม ?

เราเหมาะสมกับเป็นชาวพุทธชั้นนำได้หรือเปล่า ?

เราสามารถเป็นนายของกิเลสได้มากน้อยเพียงไร ?

เราเฝ้าภาวนาขอให้เรา
อยู่ในโลกเดียวกันเกิดโลกนี้
คือโลกที่พยายามลดอัตตา
ปล่อยวาง และขอให้แนบแน่น
อยู่กับพระรัตนตรัยสิ่งที่เป็น
แสงสว่างที่สุด คือ ดวงปัญญา
ดวงตาเห็นธรรมคือเห็นว่า
อะไรควรทำก็ทำ อะไรไม่ควรทำ
ก็ไม่ควรทำ มีความเห็นชอบ
แต่ไม่ชอบเห็น เกิดมาชาติหนึ่ง
เราต้องเรียนรู้เรื่องความดับ
ทุกข์ให้ได้อย่าพยายามแสหา
อารมณ์หาทุกข์

ปมเชื่อง ปมด้อยมีวิธี
แก้อย่างไร ? ภาษาบาลีว่า
“อสมิมานุสฺส โย วินโย
เอตํ เว ปรมํ สุขํ”

ความสุขจะเกิดขึ้นได้ต้องลด
ความเห็นแก่ตัว ถ้าเรามีอัตตาสูง มี
ความทะเยอทะยานมากเกินไป ไม่ฟัง
ความคิดเห็นของผู้อื่น ชอบยกตนข่ม
ผู้อื่น อยากเป็นใหญ่ อันนี้เรียกว่า

ปมเชื่อง และเมื่อไม่ได้ตามใจตนก็จะ
เป็นปมด้อย จะมีความน้อยเนื้อต่ำใจ
เกิดความหดหู่ตั้งแง่ตั้งอน ไม่มีความสุข
ขอให้พวกเรายอมแพ้เสียบ้าง
เพื่อให้เรื่องมันจบ “แพ้เป็นพระ ชนะ
เป็นมาร”

พวกเราที่มาอยู่ในวัดนี้ ขอย่า
ให้มาอยู่เหมือนเมืองลับแลขอให้พวก
เราอยู่เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมใฝ่รู้
ชวนชวนการปฏิบัติเพื่อให้เราได้เห็น
แสงสว่างพยายามยกระดับให้สมกับ
เป็นชาวพุทธเกิด

ยังมีธรรมะอีกมากมายที่หลวงพ่
ท่านได้นำมาเทศน์สั่งสอนพวกเรา
โดยเฉพาะท่านเคยเทศน์หลายครั้ง
พวกเราได้ยินว่า “หลวงพ่ท่าน
พยายามต้อนรับคนเข้าวัด แต่คง
มีบางคนที่ไม่ใช่เขาออกจากวัด
เลยมีคนมาปฏิบัติน้อยลงกว่า
เดิมเยอะมาก”

พวกเราทุกคนสมควรแล้วที่
ต้องนำคำสั่งสอนของหลวงพ่มา

พิจารณา มาปฏิบัติให้เป็นจริง ให้เกิด
ผลประโยชน์ต่อตัวเอง และส่วนรวมเกิด

เราลอง “ปิดจอ ใจ” ตามที่
หลวงพ่อบ้านเทศน์ไว้

เราพยายามดูจิตใจของเรา
เถิดว่าเรา “หนุ่มขาวหนุ่มขาว” นั้นเป็น
เครื่องเตือนว่าเราต้องรีบชำระจิตใจ
ของเราให้ขาวสะอาด ถ้าเรารู้ว่าจิตใจ
ของเรายังมีสิ่งสกปรกอยู่เยอะ เราก็
ต้องรีบเร่งชวนขวายเป็นเอาออกเรื่อย ๆ
สำรวจตัวเองว่า

เราตัดเตือนตัวเองได้ไหม ?

เราเหมาะสมกับเป็นชาว
พุทธขั้นนำได้หรือเปล่า ?

เราสามารถเป็นนายของ
กิเลสได้มากน้อยเพียงไร ?

ถ้าเราไม่หลอกตัวเอง เราจะเริ่มมี
ปัญญารู้ทุกสิ่งในจิตใจของเรา ฉะนั้น
เมื่อเรารู้ว่าอะไรมากเกินไปก็ตัด อะไร
ที่ยังไม่เพียงพอ ก็พยายามหมั่นเติม
ไปเรื่อย ๆ ที่สำคัญที่จะเติมให้มากก็

คือ ต้องฝึกให้มีสติ ระลึกรู้อยู่เป็น
ปัจจุบันในเมื่อสติมา ปัญญาก็เกิด

เราผู้กำลังฝึกตน เหมือนกับ
เราลงเรือลำเดียวกัน ที่สำคัญที่จะช่วย
ให้เราอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข (เรือ
ไม่ล่ม) ก็คือความสามัคคี ช่วยเหลือ
ซึ่งกันและกันโดยไม่หวังผลตอบแทน
มีความเมตตากรุณา มีการให้อภัยไม่
ทำเรื่องเล็กให้เป็นเรื่องใหญ่ มีความ
อ่อนน้อมถ่อมตนไม่โอ้อวดริษยาไม่ยก
ตนข่มท่าน ไม่ชิงชังไม่ขี้เกียจไม่แบ่ง
พรรคแบ่งพวก มีการยินดีให้ผู้อื่นดัก
เตือนได้ และผู้ที่ดักเตือนผู้อื่นก็ต้อง
หวังดีต่อเขา ไม่กระชอกชอกฮากไม่ยก
ตัวเองขึ้นเป็นตัวอย่างরাไป

พวกเราฝึกฝน ฝึกฝน อย่างไม่
ย่อท้อเร่งชวนขวายปฏิบัติธรรมเพื่อ
หาทางดับทุกข์ แม้จะต้องใช้เวลานาน
หน่อยก็ไม่เป็นไรทุกสิ่งทุกอย่าง (เหตุปัจจัย)
อยู่ที่ตัวเรา ไม่ได้อยู่ที่วงศ์ตระกูล ฐานะ
การศึกษา และอีกอย่างหนึ่งพระเดช-

พระคุณหลวงพ่อยอม กลฺยาโณ ได้
พิสูจน์ให้เห็นเป็นตัวอย่างแก่สานุศิษย์
และพุทธศาสนิกชนทั่วไปแล้วกล่าวไว้ว่า

นะ ชัจจา ะสะโล โหติ
นะชัจจาโหติ ปรหัมมะโน
จะเป็นคนเลวจะเป็นคนดี
เพราะชาติกำเนิดก็หาไม่
กัมมุนา ะสะโล โหติ
กัมมุนา โหติ ปรหัมมะโน
แต่จะเป็นคนเลว จะเป็นคนดี
ก็เพราะพฤติกรรม
คือการกระทำของตนเอง
(หนังสือสวดมนต์วัดสวนแก้ว นนทบุรี)

เมื่อเราได้รู้แจ้งดังนี้แล้ว พวก
เรากำลังฝึกฝนตน รวมทั้งชาวพุทธ
อุบาสก อุบาสิกาทั้งหลาย จงมาตั้งใจ
พร้อมใจอธิษฐานจิตกันเถิดว่า “เรา
จะมีชีวิตไม่ให้เสียที่ที่เกิดมา
เป็นมนุษย์ และได้พบพระ
พุทธศาสนา”

เราจะไม่ประทุษร้ายต่อตนเอง
ต่อพระตถาคตเจ้า ต่อพระเดชพระคุณ
หลวงพ่อยอม กลฺยาโณ และครูบา
อาจารย์ทั้งหลายที่ได้สั่งสอนธรรมะ
ให้พวกเราเป็นอันขาด สาธุ ! สาธุ !
สาธุ ! อนุโมทามิ.

จงมาตั้งใจพร้อมใจ
อธิษฐานจิต
กันเถิดว่า
“เราจะมีชีวิตไม่
ให้เสียที่ที่เกิดมา
เป็นมนุษย์
 และได้พบ
พระพุทธศาสนา”

พริก : มีดีที่เผ็ด

สมุนไพรใกล้ตัว

สวนแก้วแฟร์ฉบับนี้ขอ
ต่อเรื่องสมุนไพรที่มีประโยชน์อีก
ชนิดหนึ่งที่จะนำมาเสนอท่านผู้
อ่านอีกอย่างหนึ่งคือสมุนไพรที่
ชื่อว่า “พริก”

ชื่อทางวิทยาศาสตร์ : Capsicum
frutescens Linn.

ชื่อวงศ์: SOLANACEAE

ชื่อสามัญ: Bird Chilli

ชื่อท้องถิ่น : พริกแต่ ดิปลิซันก

พริก ภาษาอังกฤษ Chili, Chilli
Pepper แต่ถ้าเป็นพริกขนาดใหญ่ ๆ ที่
มีรสอ่อน ๆ เราจะเรียกว่า Bell Pep-
per, Pepper, Paprika เป็นต้น โดย
มีถิ่นกำเนิดมาจากทวีปอเมริกาใต้ มี
การนำเข้ามาในประเทศไทยตั้งแต่สมัย
กรุงศรีอยุธยาตอนต้น

ลักษณะทั่วไป

พริกเป็นพืชที่มีอายุได้หลายฤดู
ลำต้นตรง สูงประมาณ 1-1.25 ฟุต ใบแบน
เรียบเป็นมัน ดอกเป็นดอกเดี่ยวขนาดเล็ก
กลีบดอกจะมีสีขาว/สีม่วง เกสรตัวผู้
1-10 อัน เกสรตัวเมีย 1-2 อัน ผลหลาย
ขนาด ผลขนาดเล็กยาวประมาณ 1-1.5
นิ้ว ลูกอ่อนสีเขียวเข้ม เมื่อแก่เป็นสีแดง
ชอบดินร่วนซุย และอากาศร้อน

การขยายพันธุ์

โดยการเพาะเมล็ด

📌 ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

พริกเป็นพืชที่อยู่ในตระกูล (SOLANACEAE) ซึ่งอยู่ในตระกูลเดียวกันกับมะเขือ มันฝรั่งและยาสูบ พืชในตระกูลนี้มีอยู่ประมาณ 90 สกุล (Genus) หรือ 2,000 ชนิด (Species) โดยทั่วไป เป็นได้ทั้งพืชล้มลุกไม้พุ่ม และไม้ยืนต้นขนาดเล็กซึ่งกระจายอยู่ทั่วไปของโลกสำหรับพริกอยู่ในสกุล Capsicum ซึ่งประกอบด้วยพืชชนิดต่าง ๆ ประมาณ 20-30 ชนิดสำหรับลักษณะทั่วไป ทางพฤกษศาสตร์ของพริก มีดังนี้

ราก ระบบรากของพริกมีรากแก้ว ต้นพริกที่โตเต็มที่รากฝอยจะแตกออกไปหาทางด้านข้างในรัศมีเกินกว่า 1 เมตรและหยั่งลึกลงไปในดินเกินกว่า 1.20 เมตร รากฝอยหาหินของพริกจะพบอยู่อย่างหนาแน่นมากในบริเวณรอบ ๆ ต้นใต้ผิวดินลึกประมาณ 60 เซนติเมตร

ลำต้นและกิ่ง

สูงประมาณ 1-2.5 ฟุต พริกเป็นพืชที่มีการเจริญของกิ่งเป็นแบบ (Dichotomous) คือ กิ่งจะเจริญจากลำต้นเพียง 1 กิ่ง แล้วแตกออกเป็น 2 กิ่ง และเพิ่มเป็น 4, 8, 16 กิ่งไปเรื่อย ๆ และมักพบว่าต้นพริกที่สมบูรณ์จะมีกิ่งแตกขึ้นจากต้นที่ระดับดินหลายกิ่ง จนดูคล้ายว่ามีหลายต้นอยู่รวมที่เดียวกัน ดังนั้นจึงมักไม่พบลำต้นหลักแต่จะพบเพียงกิ่งหลัก ๆ เท่านั้น ทั้งลำต้นและกิ่งนั้นในระยะแรกจะเป็นไม้เนื้ออ่อนแต่เมื่อมีอายุมากขึ้นกิ่งก็จะยิ่งแข็งแรงมากแต่กิ่ง

พริกก็ยังคงเปราะและหัก

ใบ พริกเป็นใบเลี้ยงคู่ มีลักษณะแบนราบเป็นมัน มีขนบ้างเล็กน้อย ใบมีรูปร่างตั้งแต่รูปไข่ไปจนกระทั่งเรียวยาว มีขนาดแตกต่างกันออกไป ใบพริกหวานมีขนาดค่อนข้างใหญ่ ใบพริกชี้หูทั่วไปมีขนาดเล็กแต่ในระยะเป็นต้นกล้าและใบล่าง ๆ ของต้นโตเต็มที่และมีขนาดค่อนข้างใหญ่

ดอก ลักษณะของดอกพริกเป็นดอกสมบูรณ์เพศคือมีเกสรตัวผู้และเกสรตัวเมียอยู่ภายในดอกเดียวกันโดยปกติมักพบเป็นดอกเดี่ยวแต่อาจจะพบหลายดอกเกิดตรงจุดเดียวกันได้ ดอกเกิดที่ข้อตรงมุมที่เกิดใบหรือกิ่งก้านดอกอาจตรงหรือโค้ง ส่วนประกอบของดอกรองดอก 5 พู กลีบดอกสีขาว 5 กลีบ แต่บางพันธุ์อาจมีสีม่วงและอาจมีกลีบตั้งแต่ 4-7 กลีบ มีเกสรตัวผู้ 5 อัน ซึ่งแตกต่างจากตรงโคนของชั้นกลีบดอก อับเกสรตัวผู้มีสีน้ำเงินแยกตัวเป็นกระเปาะเล็ก ๆ ยาว ๆ เกสรตัวเมียชูสูงขึ้นไปเหมือนเกสรตัวผู้ ปลายเกสรตัวเมียมีรูปร่างเหมือนกระบองหัวมน รังไข่มี 3 พู แต่อาจพบได้ตั้งแต่ 2-4 พู และจาก

การศึกษาพบว่า พริกเป็นพืชที่ตอบสนองต่อช่วงกลางวัน โดยมักจะออกดอกและติดผลในสภาพวันสั้น ในระหว่างการเจริญเติบโตหากได้รับวันยาวหรือมีการใช้แสงไฟฟ้าในเวลากลางคืนเพื่อเพิ่มความยาวของช่วงแสง พริกจะออกดอกช้าออกไป

wa มีทั้งผลเดี่ยวและผลกลุ่ม ผลพริกเป็นประเภท Berry ที่มีลักษณะเป็นกระเปาะมีฐานข้อผลสั้นและหนา โดยปกติผลอ่อนมักชี้ขึ้น เมื่อผลแก่พันธุ์ที่มีลักษณะข้อผลอ่อนให้ผลห้อยลง แต่บางพันธุ์ทั้งผลอ่อนและผลแก่จะชี้ขึ้น ผลมีลักษณะทั้งแบน ๆ กลมยาว จนถึงพองอ้วนสั้นขนาดของผล มีตั้งแต่ขนาดผลเล็ก ๆ ไปจนกระทั่งมีผลขนาดใหญ่ผลอ่อนมีทั้งเหลืองอ่อน สีเขียวอ่อน สีเขียวเข้ม และสีม่วงเมื่อผลสุก อาจเปลี่ยนเป็นสีแดง ส้มเหลือง น้ำตาล ขาวนวลหรือสีม่วง

เมล็ด พริกชี้หนามีขนาดค่อนข้างใหญ่กว่าเมล็ดมะเขือเทศแต่มีรูปร่างคล้าย ๆ กันคือรูปร่างกลมแบน สีเหลืองไปจนถึงน้ำตาล ผิวเรียบไม่มีขนเหมือนเมล็ดมะเขือเทศ มีร่องลึกอยู่ทางด้านหนึ่งของเมล็ด จะติดอยู่กับรกโดยเฉพาะทางด้านฐานของผลพริกจะติดอยู่มากกว่าปลายผล ส่วนมากที่เปลือกของผลและเปลือกของเมล็ดมักมีเชื้อโรคพวกโรคใบจุด และโรคใบเหี่ยวติดมา

ประโยชน์ :

- 1) ยอดอ่อนรับประทานโดยลวกเป็นผักแกงส้มน้ำพริก หรือนำไปปรุงอาหารประเภทแกงจืด แกงเลียง มีสรรพคุณทางยาขับลม ขับปัสสาวะ
- 2) มีสารต่อต้านอนุมูลอิสระช่วยชะลอวัย ช่วยให้อารมณ์ดี ทำให้ร่างกายสร้างสาร Endorphin (สารแห่งความสุข)
- 3) ช่วยเสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้แข็งแรงมากขึ้น วิตามินซีที่ช่วยเสริมสร้างคอลลาเจนในร่างกาย
- 4) ช่วยให้หายใจได้สะดวกยิ่งขึ้น ช่วยลดความเสี่ยงของการเกิดโรคมะเร็ง และความเผ็ดของพริกมีส่วนช่วยฆ่าเซลล์มะเร็งได้

สรรพคุณพริกช่วยบรรเทาอาการ เจ็บปวดต่าง ๆ เช่น อาการปวดฟัน เจ็บคอ การอักเสบของผิวหนัง อาการปวดศีรษะ

ปวดเส้นเอ็น โรคเกาต์ ข้อต่ออักเสบ เป็นต้น
 พริกช่วยกระตุ้นให้อยากอาหารมากขึ้น ใช้
 ในการประกอบอาหาร ประยุกต์อาหาร นำไป
 แปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ชนิดต่างๆ เช่น พริก
 แห้ง พริกป่น พริกคอง ซอสพริก เครื่องแกง
 น้ำพริกต่าง ๆ และผลิตภัณฑ์ยารักษาโรค
 รวมไปถึงอาวุธป้องกันตัวอย่างสเปรย์พริก
 ไทย (ไม่ถือว่าเป็นอาวุธร้ายแรง) ในด้าน
 การแพทย์แผนจีนนำสารนี้มาใช้ประโยชน์
 เพื่อบำรุงพลังหยาง ในด้านการแพทย์ได้มี
 การสกัดเอาสารแคปไซซินในพริกออกมา
 ในรูปแบบครีมหรือเจล ใช้ทาเพื่อบรรเทา
 อาการเจ็บปวดที่ผิวหนัง เช่น ไฟไหม้ น้ำร้อน
 ลวก งามั่ว เป็นต้น ในด้านความงามจะ
 ใช้สารสกัดจากแคปไซซินมาสกัดเป็นเจล
 เพื่อใช้ในการนวดลดเซลลูไลท์ สลายไขมัน

นอกจากนี้ คนไทยยังรู้จัก
 พริกมานานแล้วและนำมาปรุงแต่งใน
 อาหารนานาชนิดเช่น ส้มตำ ผัดกระเพรา
 ต้มยำต่าง ๆ หรือเมนูยำ

👍 ส้มตำไทย

- 1) มะละกอดิบ 1 ลูก
- 2) กระเทียม 5-6 กลีบ
- 3) พริกขี้หนู 5-6 เม็ด
- 4) มะเขือเทศผ่าครึ่ง 2 ลูก
- 5) ถั่วลิสงคั่ว 2 ช้อนโต๊ะ
- 6) ถั่วฝักยาวหั่น 1 ฝัก

- 7) น้ำปลา 2 ช้อนโต๊ะ
- 8) กุ้งแห้ง 2 ช้อนโต๊ะ
- 9) น้ำมะนาว หรือ
- 10) น้ำมะขามเปียก 1/4 ถ้วย
- 11) น้ำตาลปี๊ป 1 ช้อนโต๊ะ

👍 วิธีทำอาหาร ส้มตำไทย

- 1) ปลอกมะละกอ และล้างด้วยน้ำให้
 สะอาด แล้วทำการเฉาะและสับ แล้วใช้มีดผ่า
 ให้เป็นเส้น ๆ หรืออาจใช้ที่ไสมะละกอก็ได้
- 2) ไส้กระเทียมและพริกขี้หนู ลง
 ในครก แล้วตำให้พอแตก
- 3) ไส้มะเขือเทศ, ถั่วลิสง, ถั่วฝักยาว,
 กุ้งแห้ง แล้วตำให้เข้ากัน
- 4) ไส้มะละกอ และ เครื่องปรุงที่เหลือ
 แล้วตำเบา ๆ คลุกเคล้าให้เข้ากัน เป็นอันเสร็จ
 และด้วยความที่พริกมีคุณลักษณะที่ดี
 หลายด้าน ทางมูลนิธิสวนแก้วก็ได้มีการเพาะ
 ปลูก ขยายพันธุ์และจัดใส่กระถางให้ซื้อ หา
 นำกลับไปปลูกต่อที่บ้านได้ ในราคาอันย่อมเยา
 ซึ่งมีจำหน่ายบริเวณหน้ากุฏิหลวงพ่อยอม
 นอกจากพริกแล้วยังมีพันธุ์ไม้อื่น ๆ อีกทั้งไม้
 ผลและไม้ดอกให้เลือกซื้อเลือกหามากมาย

ถ้ามีโอกาสแวะเวียนมาวัด
 สวนแก้วดราใดก็อย่าลืมซื้อหา
 พันธุ์ไม้ที่แปลกและหายากติดไม้
 ติดมือกลับไปด้วยนะ

ภาพ...พัสัมนา

ตลอด ๓ เดือน สื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ
มาสัมภาษณ์พระราชธรรมนิเทศ หรือหลวงพ่อดอย
เพื่อให้สติปัญญาแก่ประชาชน
กับปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมไทย

สืบสานวัฒนธรรมไฟรู้...ประเพณีถวายเทียนพรรษา

โรงเรียน หน่วยงานต่าง ๆ ร่วมกัน...แต่เทียน แต่ธรรม ณ วัดสวนแก้ว

☆ ☆ ☆ ตลอดเข้าพรรษา ๓ เดือน มีสถาบันการศึกษาได้นำนักเรียน มาอบรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม กับพระราชาธรรมนิเทศ หรือหลวงพ่อย่อม ณ วัดสวนแก้ว นนทบุรี อย่างต่อเนื่อง ☆ ☆ ☆

โครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมสำหรับประชาชนและนักศึกษาคุณ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ สำหรับกิจกรรมอบรมจริยธรรมในชุมชน
 วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ณ ห้องประชุม ๓/๑ อาคารสำนักงานเทศบาลนครนครสวรรค์
 วันที่ ๒๓-๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ณ วัดสวนแก้ว ต.บางเลน อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี

คณะอนุศาสนาจารย์-ข้าราชการ-เจ้าหน้าที่ทหารบก เข้ารับฟังธรรมะ
จากพระราชธรรมนิเทศ หรือหลวงพ่อย่อม ณ โบสถ์ธรรมชาติ วัดสวนแก้ว
วันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๗

พระราชธรรมนิเทศ ร่วมเสวนาธรรมกับ พระมหาวิมล วีรญาโณ
ณ วัดยานนาวา กรุงเทพฯ วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๗

การเสวนาเรื่อง "พลังศรัทธาผู้นำพาประเทศไทยสู่สันติสุข"
๑๖ กันยายน ๒๕๕๗ ณ วัดประยุรวงศาวาสวรวิหาร

การเสวนาเรื่อง "พลังศรัทธาผู้นำพาประเทศไทยสู่สันติสุข"
๑๖ กันยายน ๒๕๕๗ ณ วัดประยุรวงศาวาสวรวิหาร

พระราชธรรมนิเทศ เสวนาธรรม เรื่อง "พลังศรัทธาผู้นำพาประเทศไทยสู่สันติสุข" งานเจริญอายุ ๕๙ ปี พระพรหมบัณฑิต ณ วัดประยุรวงศาวาสวรวิหาร วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๗

การเสวนาเรื่อง "พลังศรัทธาผู้นำพาประเทศไทยสู่สันติสุข"
๑๖ กันยายน ๒๕๕๗ ณ วัดประยุรวงศาวาสวรวิหาร

การเสวนาเรื่อง "พลังศรัทธาผู้นำพาประเทศไทยสู่สันติสุข"
๑๖ กันยายน ๒๕๕๗ ณ วัดประยุรวงศาวาสวรวิหาร

การเสวนาเรื่อง "พลังศรัทธาผู้นำพาประเทศไทยสู่สันติสุข"
๑๖ กันยายน ๒๕๕๗ ณ วัดประยุรวงศาวาสวรวิหาร

การเสวนาเรื่อง "พลังศรัทธาผู้นำพาประเทศไทยสู่สันติสุข"
๑๖ กันยายน ๒๕๕๗ ณ วัดประยุรวงศาวาสวรวิหาร

การเสวนาเรื่อง "พลังศรัทธาผู้นำพาประเทศไทยสู่สันติสุข"
๑๖ กันยายน ๒๕๕๗ ณ วัดประยุรวงศาวาสวรวิหาร

พระราชธรรมนิเทศ
การเสวนาเรื่อง "พลังศรัทธาผู้นำพาประเทศไทยสู่สันติสุข"
๑๖ กันยายน ๒๕๕๗ ณ วัดประยุรวงศาวาสวรวิหาร

ผู้จัดการมูลนิธิสวนแก้ว พร้อมด้วยคณะ
ร่วมทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้กับอดีตผู้มีอุปการคุณ
ณ วัดสวนแก้ว วันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๗

ฤดูเก็บผลผลิต ที่ชอโอ (ตาก)

พัฒนาให้เท่าทัน ที่ดงปู่ (ตาก)

โรงสีข้าวหอมมะลิ ที่สตึก (บุรีรัมย์)

งัยมเข้าไว้
ใจไม่ทุกข์

เทคนิคเพิ่มความสุข

อย่าสอนลูกให้หาเงินเก่ง แต่
สอนลูกให้เป็นคนมีความสุข เพราะ
เมื่อลูกโตขึ้นจะได้เรียนรู้ “คุณค่า” ไม่ใช่
เรื่องราคา

จงเลือกกินอาหารเป็นยาบำรุง
“สุขภาพ” มิฉะนั้น จะต้องกินยาเป็นอาหาร
คนที่รักคุณจริง จะไม่ทอดทิ้งคุณ
แม้จะมีข้อเสียเป็นร้อย แต่เขาพยายาม
หาข้อดีของคุณ แม้จะมีเพียง ข้อเดียว
เพื่อที่จะอยู่กับคุณต่อไป

มีความแตกต่าง หลากหลายในคน
เรา แต่จะมีน้อยคนที่จะรู้เรื่องนี้ เพราะ
ถ้ารู้ ปัญหาความขัดแย้ง คงมีน้อย

คนเราถูกรัก 2 เวลา คือ
“ตอนเกิดและตอนตาย”

คนเกิดคนรัก เรามีไม่มาก พอตอน
ตายอาจมีน้อยกว่าถ้าเราไม่รู้จักรักวิธีการ
จัดการกับชีวิตในระหว่างนั้น เช่น

โดย...โยมแฉ้ว สังฆทาน

ถ้าต้องการเดินให้เร็วขึ้น ต้องเดิน
คนเดียว

แต่ถ้าต้องการเดินให้ไกล ให้เดินด้วยกัน
หมอบที่ดั่งที่สุดในโลก คือแดกดอน ๆ
การพักผ่อน การออกกำลังกาย การกิน
อาหารที่มีประโยชน์ ความมั่นใจในตัวเอง
และการมีเพื่อนที่ดี

เรื่องราวมากมายผ่านเข้ามาใน
ชีวิต ได้ข้อคิดที่

เรียนรู้จาก...คนฉลาด
ไม่ทะเลาะกับ...คนโง่เขลา
อยู่ให้ห่าง...คนพาล และ
เพื่อนที่ไม่จริงใจ

เก็บตก ประเด็นร้อน

โดย...พระราชมรรณโกศล

ศรัทธา แบบไหนดีเอ่ย !

การอวดอ้างเพื่อได้ลาภสักการะของพระหรือภิกษุสงฆ์ มีมาทุกยุคทุกสมัย เมื่อสมัยก่อนนี้เราก็คงเคยได้ยินเรื่อง **“พระอ้วน พระผอม”** พระที่ไม่ยอมไปโกหกมดเท็จโอ้อวดก็ผอม เพราะไม่มีคนศรัทธา พุดง่าย ๆ ว่า ตั้งแต่ครั้งพุทธกาลมาจนบัดนี้ คนก็ยังศรัทธาความขลัง ความศักดิ์สิทธิ์ ผู้เศษ

ถ้าเป็นพระธรรมดาดี มนุษย์ธรรมดาจะมีศีลมีธรรมมากมายยิ่งก็ตาม คนก็ไม่ศรัทธา แต่ถ้าได้อวดความวิเศษวิโสเหนือกว่าคนอื่นพระอื่นได้ ก็มักจะได้รับการศรัทธา จึงทำให้พระชุดหนึ่งอ้วน แล้วพระพุทธรูปก็ได้อำนาจเป็น **“มหาโจร”** เป็น **“ยอดมหาโจร”** เพราะปล้นทรัพย์ชาวบ้านด้วยการหลอกให้มาศรัทธา ด้วยการเสียทรัพย์นั้นแหละ

แล้วหากถามว่า **จะมีเกิดอีกไหม... เรื่องแบบนี้ ? “ก็มีไม่หยุดหย่อน !”**

มียุคหนึ่งเกิดข่าว ไอ้โฮ ! ไม่ใช่คนระดับธรรมดาเป็นอธิบดีกรมการศาสนา ก็ยังเชื่อหลงตาองค์หนึ่ง ชื่อเรียกกันว่า **“หลวงตายุ”** ไปบิณฑบาตกับต้นไม้ เทวดาใส่บาตร กว่าจะจับได้ไล่ทัน ก็เล่นเอาอธิบดีฯ เปรี้ยญ 7 ประโยค อย่างอธิบดีฯ นี่เสียเหลี่ยมไปเลย คือ เชื่อว่าเป็นพระอรหันต์ หรือผู้เศษไปบิณฑบาตกับต้นไม้เทวดาใส่บาตร แต่ที่จริงมีคนไปสังเกต (เป็นนักข่าวจำ

ชื่อนักข่าวคนนั้นไม่ได้ เขาก็มีระบุชื่อ) ว่า เห็นว่า **“เอ๊ะ ! ขยับจีวรเรื่อย”** คือที่จริงแล้วเอาข้าวใส่ถุงผูกไว้ที่แขน แล้วก็ค่อย ๆ ไปสไลด์ ๆ เจาะ ๆ ตอนเปิดฝาบาตรให้ข้าวนี้มันไหลลงไปในบาตรกว่าจะจับได้ หลวงตายุก็ทำให้คนศรัทธาหมโฬาร แล้วก็ขนาดว่า อธิบดีฯ ซึ่งบวชเรียนมาได้ 7 ประโยค ก็ยังเป็นเหยื่อผู้เศษจอมหลวงโลกแบบนี้ เป็นกระแสที่ฮือฮากันในสมัยนั้น

เพราะฉะนั้น การที่ประกาศตัว **“เจ้านิโรธ บ้าง” “เจ้าโง่งจะตายบ้าง”** แต่แล้วเจาะรูนี้ มันเป็นเรื่องที่อยากจะฝากประชาชนว่า เวลานั้นภิกษุที่บิตเบียนคำสอน ประพฤติตนหวั่นมรรคผลไม่ได้ เขาจะเอาลาภสักการะตะพิดตะพือ

เพราะฉะนั้น การที่พอบวช แล้วหวังเอาลาภสักการะตะพิดตะพือนี้ มันก็เลยทำให้มรรคผลไม่ได้ตามที่ต้องการแล้ว แต่จะต้องการลาภสักการะ ก็ต้องเกิดอเนสนา คือหาหลายแบบหลายวิธี ที่จะต้อนทรัพย์เข้ายาม ข้าววัด เข้ากระเปาะไรก็แล้วแต่ แล้วที่น่าหนักใจที่สุด ก็คือ ผลประโยชน์แต่ละในวัดนี้ถ้ามีอะไรศักดิ์สิทธิ์วิเศษวิโสได้ ก็จะเป็นเรื่องเป็นราวขึ้นมาทุกทีเลย

ถ้าเราจะได้เห็นข่าวใหญ่พาดหน้าหนังสือพิมพ์ไทยรัฐวันอาทิตย์ที่ 21 ก.ย. 2557 นี้ ว่า ศิกวัดโสธรรฯ ปะทุชักป็นยิงจึงผลประโยชน์ หลานสมภารปะทะ...ข่าวเขว่าเป็นอย่างนั้น

ตอนนี้ถามข่าวพุทธว่า ถ้าเราเชื่อว่า หลวงพ่อโสธรศักดิ์สิทธิ์ หลวงพ่อหลาย ๆ รูปที่วัดศักดิ์สิทธิ์ที่เป็นพระพุทธรูปนี้

ถามว่า ความศักดิ์สิทธิ์ของท่านนี้ มีขึ้นมาเพื่อประโยชน์อันใดของประชาชนและประเทศชาติ ถ้าไม่ทำให้ประชาชนหลงใหลลงมงาย ?

อาตมาเคยโดนเกลียด จากพวกที่เป็นชาวพุทธนับถือพระสงฆ์น้อยกว่าพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ ก็เพราะไปเชื่อว่า “หลวงพ่อนี้ศักดิ์สิทธิ์”

ถ้าถามว่า ศักดิ์สิทธิ์ ! ทำไมปล่อยให้ยืงกันในวัดเพื่อช่วงชิงผลประโยชน์ แล้วก็มีการจัดตู้บริจาค มีการปอกลอกทองอะไรต่าง ๆ ที่เอาไปขัดแย้งกัน ขโมยกัน ? ถ้าความศักดิ์สิทธิ์ของหลวงพ่ไม่สามารถลดความโลภ ความโกรธ ความหลง สิ่งศักดิ์สิทธิ์เหล่านั้นไม่ใช่แนวทางของพุทธศาสนาเลย เพราะว่า ศาสนาพุทธไม่ใช่ศาสนาอ่อนหวาน ไม่ใช่ศาสนาสิกข์ แต่เป็นศาสนาสิกข์ต่อการดับทุกข์เป็นหลัก

ถ้าวัดใดมีสิ่งศักดิ์สิทธิ์ แล้วไปเพิ่มทุกข์ แย่งชิงผลประโยชน์กัน อาตมาจะไม่เอ่ยชื่อถึงวัดนี้หรือวัดไหน แต่บอกว่า ครั้งหนึ่งไปบิณฑบาตผ่านหน้าวัด...โดนไล่ ! ตำรวจมาไล่พ่ถามว่า อาตมาผิดเรื่องอะไร ? ผมก็รู้ว่า หลวงพ่ไม่ผิดหรอก ! แต่พระให้มาไล่ หลวงพ่ก็อย่าทำให้ผมลำบากเลย

อาตมากรีบเดินผ่านหน้าวัดนั้นไปเลย ทั้ง ๆ ที่ไม่ได้เข้าในวัดเลย แต่ฝั่งตรงข้ามนี้จะมีตลาดอยู่ เขาก็อ้างว่า “ตลาดของวัด” ก็บิณฑบาตผ่านไป โยมก็ใส่บาตรกัน เราก็ได้แจกหนังสือให้ซื้ดี หวังความเผยแผ่เป็นหลัก แต่ผู้ที่มีกึ๋นใหญ่ไฝสูงในผลประโยชน์ ก็มักจะเพ่งโทษคนโน้นคนนี้ว่าไปหมด

แต่ว่าสังคมพระตอนนี้ต้องบอกว่า “ผลประโยชน์เป็นใหญ่” มรรคผลนิพพานน่าจะเป็นรอง สังเกตได้จากมีข่าวเอาผลประโยชน์แล้วมีการรวบอำนาจแต่งตั้งมือส้ารองไปครองอำนาจแห่งผลประโยชน์แต่ละวัดที่ตัวเองอยู่ในสังคมชนบท แต่มีจิตใจปะปนกับผลประโยชน์ จึง

ได้เกิดคดีฟ้องร้องจับไล่กันอยู่ในขณะนี้

ก็อยากจะฝากว่า ถ้าเป็นชาวพุทธไม่ได้เรียนรู้เรื่องนี้กันไว้บ้าง ก็จะไปหลงใหลแนวทางไสยศาสตร์มากกว่าพุทธศาสตร์ จะเอาศักดิ์สิทธิ์ปาฏิหาริย์ซึ่งไม่เกี่ยวกับเรื่องดับทุกข์เลย ใครจะพูดอะไรกันนี้ ต้องขอให้ญาติโยมพิจารณาว่า เป็นเรื่องดับทุกข์ไหม ! จะเป็นกรณีพิเศษว่า “ไปคุยกับเทวดากับเทพ” แล้วถามว่า ไปเทศน์กับชาวนา เทวดาเทพจะช่วยเรื่องราคาข้าว ประกันราคาข้าวอะไรกันได้แค่ไหน ? มันต้องเทศน์ให้ธรรมะที่ไปช่วยลดทุกข์ ดับทุกข์ กับชาวไร่ชาวนาชาวบ้านประชาชนเป็นหลัก

เดี๋ยวนี้ เราจึงเห็นหลายวัดมีพิพจนต์ ราษฎรทำมหาพรหม แล้วก็เริ่มมีอะไรที่แปลก ๆ ขึ้นมาเรื่อย ๆ จนบัดนี้ ปิดบังพระพุทเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ที่ทำความดีประโยชน์รักษาปกป้องพระพุทธศาสนาอย่างถูกต้องตามครรลองคลองธรรม กลับกลายเป็นเรื่องเหลว เป็นวัดที่ไม่มีอาณุมหาอะไร อย่างที่วัดอาตมานี้โดนว่า

มาฆอรตน์น้ำมนต์...ไม่รด !

มาฆขอเจิมรด...ไม่เจิม !

มาฆอดูถูกปลุกบ้านปลุกเรือน...ไม่ดู !

บอก “ทำไม่เป็น” โดนด่าเจ็บแสบอยู่ครั้งหนึ่ง “อ้าว ! บวชอยู่ตั้งนาน ทำไมไ่...แค่นี้ทำไม่เป็น” ก็นี้เราก็ต้องยอมรับว่า “เราโง่ ! ด้านนี้” เพื่อจะรักษาความถูกต้องหลักธรรมคำสั่งสอนเอาไว้

ฉะนั้น ใครมาวัดสวนแก้วอย่าหวังเลยจะมาขอสายสิญจน์ มารดน้ำมนต์ มาขอของดีขายของ ไม่มีให้หรอก ! แต่ถ้ามาขอหลักธรรมคำสั่งสอนที่เกี่ยวกับจะดับทุกข์คงมีพอให้บ้าง ถึงไม่มากมาย ถึงไม่ศักดิ์สิทธิ์ที่จะดับทุกข์ได้ทันที แต่ก็คงจะนึกคิดกันได้บ้างแหละ เจริญพร.

วิตามินใจ

โดย...นายมะนาว

ไปเปรียบเทียบ

อย่าเอาตัวเอง...ไปเปรียบเทียบกับคนที่สูงกว่า
เพราะมันจะทำให้คุณรู้สึก “ต่ำต้อย”

ไม่มีกำลังใจ...ที่จะก้าวเดินต่อไปข้างหน้า
เอาตัวเอง...ไปเปรียบเทียบกับคนที่ด้อยกว่า
แล้วคุณจะรู้ว่า...

ในโลกใบนี้...ไม่ใช่มีแค่เพียงเรา...ที่ต่ำต้อย
มีอีกไม่น้อย...ที่ต่ำต้อย...มากกว่าเรา
แต่...เขาเหล่านั้น...ยังยืนหยัด...ฝ่าฟันวิกฤต
และเอาชีวิตรอดมาได้

ทั้ง ๆ ที่เขา...เทียบเท่าไม่ได้กับคุณ...

...จงศรัทธาและเชื่อมั่นในตัวเอง...

1. พระราชธรรมนิเทศ (พระพยอม กัลยาโณ)	จำนวน 10,000 บาท
2. คุณคณพัฒน์ หงษ์ประธานพร	จำนวน 2,000 บาท
3. คุณสนธิ เลหาะวิริยศาล	จำนวน 700 บาท
4. คุณประณอม อังกาบ	จำนวน 500 บาท
5. คุณสนธยาพรพรษ์ ยาห้วม	จำนวน 500 บาท
6. MARASRI NONGTHEE +COSI	จำนวน 400 บาท
7. คุณประภา โมหี	จำนวน 400 บาท
8. คุณอุบล โพธิสุทธิ	จำนวน 400 บาท
9. คุณกฤษณา พลจันทร์	จำนวน 400 บาท
10. คุณสมยง สุธิพิเชฐภักดิ์	จำนวน 300 บาท
11. คุณตัน มาเรียน	จำนวน 300 บาท
12. คุณรัชณี กิตติกาญจนารัตน์	จำนวน 300 บาท
13. พ.ต.ท.พิมล ปรีเปรม	จำนวน 250 บาท
14. รายนามผู้บริจาค รายละเอียด	จำนวน 200 บาท
(1) พระธีรยุทธ โสภโณ (แก้วเลิศดิลก)	(2) คุณศรัทธา วุฒิมงคลนกร
(3) คุณทองสุข แหวนวงษ์	(4) คุณรัตนชัย พัฒนารณ
(5) คุณชายธง ชูจงกล	(6) คุณสิริพร แซ่ไค้ว
(7) คุณอุดม กิจสำเร็จ	(8) คุณกำภู เพชรเสนา
(9) คุณสิริอาภา อรุโณทัยขจีพล	(10) คุณอาคม วรโณทัย
(11) คุณกชธรณ ราษฎร์อุดม	

PT&T
COMMUNICATIONS

บริษัท แปซิฟิกโทรคมนาคมและโทรศัพท์ จำกัด
PACIFIC TELECOMMUNICATION & TELEPHONE CO., LTD.
Tel. 0-2933-9301 (Auto) Fax. 0-2593-1113

คุณไม่ใช่เราขอ

ปัญหาที่สร้างความยุ่งยากพอควร คือ การจัดการกับสัมภาระ
ที่ค่อนข้างจะสร้างปัญหามาก ดังนี้

เราจะเก็บของที่มากเกินไป...	ไปทิ้งที่ไหน
เราจะนำของที่เก่าเกินไป...	ไปทิ้งที่ไหน
เราจะรวบรวมของที่ชำรุดแล้ว...	ไปทิ้งที่ไหน
เราจะรื้อบ้านเก่าบ้านพัง...	ไปทิ้งที่ไหน
เราจะล้างสต็อกสินค้า...	ไปทิ้งที่ไหน
เราจะเก็บเสื้อผ้าไม่ใช้แล้ว...	ไปทิ้งที่ไหน
เราจะลากรถพังรถเก่า...	ไปทิ้งที่ไหน
เราจะจัดการของที่ไม่ใช้ทุกชนิด...	ไปทิ้งที่ไหน

หากท่านมีปัญหาดังที่กล่าวมานี้ เราแก้ไขได้
เพียงกดโทรศัพท์หมายเลข

0 2921 5023 # 113-119, 133, 135
แฟกซ์ 0 2595 1222

เพื่อความรวดเร็ว กรุณาโทรติดต่อเจ้าหน้าที่ “โดยตรง”
เพื่อติดต่อเจ้าหน้าที่เพื่อนัดหมาย วัน เวลา และสถานที่
ในการไปรับของบริจาค

ใบสมัคร สมาชิกรวสารกัลยาโน ฉบับที่ 21

ชื่อ..... นามสกุล.....
บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ซอย/ตรอก..... ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... ไปรษณีย์..... โทร.....
Email : .....

สถานที่ให้ส่งวารสารกัลยาโน

บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ซอย/ตรอก..... ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... ไปรษณีย์..... โทร.....

สถานที่สมัครและส่งใบสมัครสมาชิก

มูลนิธิสวนแก้ว วัดสวนแก้ว ตำบลบางเลน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 11140

อัตราค่าสมาชิกรวสารกัลยาโน

- ☐ 1. 1 ปี 4 ฉบับ ราคา 200 บาท (รวมค่าจัดส่ง) หรือ
☐ 2. อุปถัมภ์ค่าจัดพิมพ์ตามกำลังศรัทธา จำนวนเงิน.....บาท
เริ่มฉบับที่..... ประจำเดือน..... พ.ศ.....

ส่งจ่ายในนาม

มูลนิธิสวนแก้ว วัดสวนแก้ว ตำบลบางเลน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 11140

ธนาคารกสิกรไทย สาขาบางใหญ่ มูลนิธิสวนแก้ว

เลขที่บัญชี 269-2-12533-1

หรืออุปถัมภ์ได้โดยตรงกับมูลนิธิสวนแก้ว (ทุกวัน)

ผู้ร่วมสนับสนุนโครงการต่าง ๆ ของมูลนิธิสวนแก้ว

โทรศัพท์ 0 2595 1444, 0 2921 5023 # 109

แฟ็กซ์ 0 2921 5022

หรือส่งจ่ายในนาม...มูลนิธิสวนแก้ว

ธนาคารกสิกรไทย สาขาบางใหญ่

มูลนิธิสวนแก้ว

เลขที่บัญชี 269-2-12533-1

วัดสวนแก้ว ต.บางเลน

อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี 11140

ติดต่อและประสานงาน

๑ ผู้จัดการมูลนิธิสวนแก้ว

โทรศัพท์ 0 2921 6262,

0 2921 5023 # 109, 08 1622 0354

แฟ็กซ์ 0 2921 5022

๑ ฝ่ายกิจกรรมนันท

โทรศัพท์ 0 2921 5023 # 108

แฟ็กซ์ 0 2921 5022

๑ ฝ่ายรับของบริจาค

โทรศัพท์ 0 2595 1444,

0 2921 5023 # 113-119, 133, 135

แฟ็กซ์ 0 2595 1222

๑ สนง.วารสารกัลยาโณ

โทรศัพท์ 0 2921 5023 # 110

แฟ็กซ์ 0 2921 5022

โครงการมูลนิธิสวนแก้ว

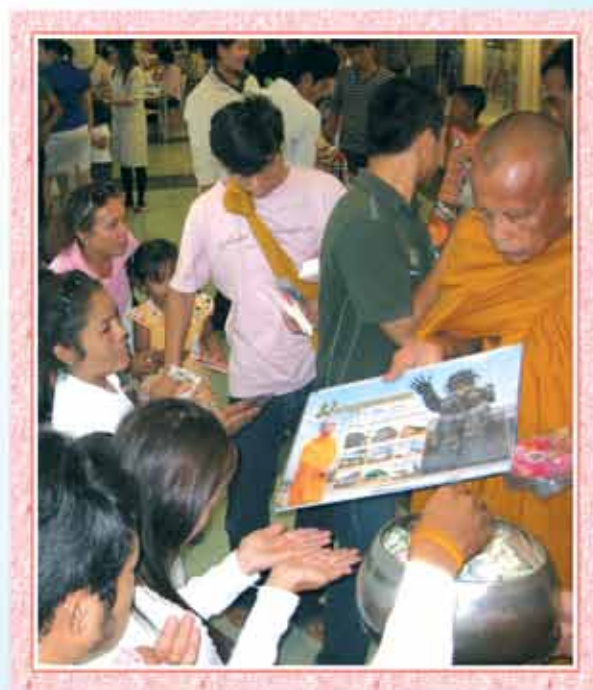
1. โครงการบวชเณรภาคฤดูร้อน
2. โครงการเข้าค่ายอบรมจริยธรรม
3. โครงการร่มโพธิ์แก้ว
4. โครงการเวทีบำเพ็ญประโยชน์
5. โครงการลอกคราบ
6. โครงการกระบอกสารออกกิลเลส
7. โครงการช่วยน้องท้องหิว
8. โครงการณรงศ์ผู้ไม่รู้หนังสือ
ให้มีโอกาสได้เรียน
9. โครงการสละมาเฟ้นไป
10. โครงการที่พักคนชรา
11. โครงการสะพานบุญ
จากผู้เหลือใจจานผู้ขาด
12. โครงการซูปเปอร์มาร์เก็ตผู้ยากไร้
13. โครงการสวนแก้วเนอร์สเซอรี่
14. โครงการเพื่อการเกษตรและสิ่งแวดล้อม
15. โครงการปอหมักสิ่งปฏิกูล
ตามแนวโครงการพระราชดำริ
16. โครงการบ้านทักษะชีวิต
17. โครงการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช
18. โครงการคอนโดสุนัข

ทำบุญ
อย่าให้กระเทยฐานะและโกศแห่งตน

พระพยอม กัลยาโณ
ร่วมทำบุญสมทบทุนโครงการ
วัดสวนแก้ว ม.1 ต.บางเลน อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี 11140
มูลนิธิสวนแก้ว นนทบุรี
ฝ่ายประสานงานเผยแผ่/กิจนิมนต์ 0 2595 1444 # 108
0 2595 1946, 0 2921 5023 # 104, 107
0 2595 1945, 0 2921 5602-3
ทอดผ้า ยังอุ่นใจ ให้ถึงได้
การสะสมบุญ แม้ทีละน้อย ก็ผลทวีเช่นกัน
ท่านผู้มีจิตศรัทธาร่วมสะสมบุญ สามารถหาซื้อได้
จากบรรณารักษ์ ๑ กระบอกล ๓ วัดสวนแก้ว นนทบุรี

ทำบุญ กับพระพยอม กัลยาโณ...
รับหนังสือ "มหาบุรุษกองขยะ" ภาพ 4 สีทั้งเล่ม

รายได้สมทบทุน โครงการแก้วิกฤตกรรมกรตกงาน

สนใจติดต่อได้ที่...มูลนิธิสวนแก้ว
โทร. 0 2921 5023 # 104, 107

ร่วมด้วยช่วยกันเป็น...ศุระบุญ

ขอเชิญร่วมหุ้นบุญเป็นกรรมการ (กองทุนผู้สูงวัย วัดสวนแก้ว)
กองทุนละ 100 บ. รับแจกน้ำ 1 แพล
(แทนแจกพระสมเด็จเนื้อผง)

ผู้มีจิตศรัทธาร่วมหุ้นบุญกับกองทุนฯ ได้ที่...ธนาคารกสิกรไทย สาขาตลาดเจ้าพระยา บางใหญ่
กองทุนผู้สูงวัย วัดสวนแก้ว เลขบัญชี 382-2-48554-4

กระซิบบุญ...
โครงการบ้านพักผู้สูงวัย ที่สาขากบินทร์บุรี (ปราจีนบุรี)
ใครได้ดื่มน้ำร้อนโพธิ์แก้ว เท่ากับจอบนาคจำไว้ครึ่ง
ที่เหลืรอเวลาอายุ 60 อัพ ลูกหลานไม่ดูแล...เข้าอยู่ได้เลย
(แต่ยังกลัวไปไม่ก็มีสิทธิ์อยู่แล้ว) บ่อดอง.

ปล. เจ้าภาพบุญเอง 50 แพล
มีจัดส่งให้ พิเศษ 100 แพล
ได้ใบสนุน 1 แพล

ติดต่อร่วมหุ้นบุญกองทุนฯ โทร. 08-4463-6180, 02-921-5023 # 110
www.kanlayano.org, Email : seniorfund2557@gmail.com

พระราชธรรมนิเทศ (พระพยอม กัลยาโณ)
มอบ “โฆนตถุฏกถัวยแบก” ถิ่นกรรมที่ตึน
เพื่อร่วมแก๊ไขและยุติข้อพิพาท
กรณีซื้อขายที่ดินมูลนิธิรสิ่วนแก๊ว
ณ โรงแรมแอมบาสซาเดอร์ ขอมเทียบ ชลบุรี
เมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๗
(หน้า ๗-๑๐)

